

Reglugerð framkvæmdastjórnarinnar (EB) nr. 1254/2012

2013/EES/56/59

frá 11. desember 2012

um breytingu á reglugerð (EB) nr. 1126/2008 um innleiðingu tiltekinna alþjóðlegra reikningsskilastaðla í samræmi við reglugerð Evrópuþingsins og ráðsins (EB) nr. 1606/2002 að því er varðar alþjóðlegan reikningsskilastaðal (IFRS-staðal) 10, alþjóðlegan reikningsskilastaðal (IFRS-staðal) 11, alþjóðlegan reikningsskilastaðal (IFRS-staðal) 12, alþjóðlegan reikningskilastaðal (IAS-staðal) 27 (2011) og alþjóðlegan reikningsskilastaðal (IAS-staðal) 28 (2011) (*)

FRAMKVÆMDASTJÓRN EVRÓPUSAMBANDSINS
HEFUR,

með hliðsjón af sáttmálanum um starfshætti Evrópusambandsins,

með hliðsjón af reglugerð Evrópuþingsins og ráðsins (EB) nr. 1606/2002 frá 19. júlí 2002 um beitingu alþjóðlegra reikningsskilastaðla ⁽¹⁾, einkum 1. mgr. 3. gr.,

og að teknu tilliti til eftirfarandi:

- 1) Með reglugerð framkvæmdastjórnarinnar (EB) nr. 1126/2008⁽²⁾ voru samþykktir tilteknir alþjóðlegir staðlar og túlkánir sem voru fyrir hendi 15. október 2008.
- 2) Þann 12. maí 2011 gaf Alþjóðareikningsskilaráðið (e. *IASB*) út alþjóðlegan reikningsskilastaðal (IFRS-staðal) 10, *samstæðureikningsskil*, IFRS-staðal 11, *sameiginlegt fyrirkomulag*, IFRS-staðal 12, *upplýsingagjöf um hagsmuni í öðrum einingum*, og breyttan alþjóðlegan reikningsskilastaðal IAS-staðal 27, *samstæðureikningsskil og aðgreind reikningsskil* og IAS-staðal 28, *frárfestingar í hlutdeildarfélögum og samrekstri*. Markmiðið með IFRS-staðli 10 er að kveða á um eitt líkan fyrir samstæðugerð sem byggir á yfirráðum sem grundvöll samstæðu að því er varðar allar tegundir eininga. IFRS-staðall 10 kemur í stað IAS-staðals 27, *samstæðureikningsskil og aðgreind reikningsskil* og 12. túlkunar fastanefndarinnar um túlkánir (SIC) *samstæðureikningsskil — rekstrareiningar um sérverkefni* (SIC-12). IFRS-staðall 11 fastsetti grundvallarreglur um reikningsskil aðila

að sameiginlegu fyrirkomulagi og kom í stað IAS-staðals 31, *hlutdeild í samrekstri* og SIC-túlkunar 13, *sameiginlegar rekstrareiningar — ópeningaleg framlög frá samrekstraraðilum*. IFRS-staðall 12 sameinar, bætir og kemur í stað krafna um upplýsingagjöf sem gerðar eru til dótturfélaga, sameiginlegs fyrirkomulags, hlutdeildarfélaga og félaga sem ekki eru innan samstæðu. Vegna þessara nýju alþjóðlegra reikningsskilastaðla (IFRS-staðla) gaf Alþjóðareikningsskilaráðið einnig út breyttan IAS-staðal 27 og breyttan IAS-staðal 28.

- 3) Með þessari reglugerð eru IFRS-staðall 10, IFRS-staðall 11, IFRS-staðall 12, breyttur IAS-staðall 27 og breyttur IAS-staðall 28 samþykktur, auk þeirra breytinga á öðrum stöðlum og túlkunum sem af þeim hljóta. Þessir staðlar og breytingar á gildandi stöðlum eða túlkunum innihalda einhverjar tilvísanir í IFRS-staðal 9, sem er ekki hægt að beita nú þar sem IFRS-staðall 9 hefur ekki enn verið samþykktur af Sambandinu. Því ber að lesa sérhverja tilvísun í IFRS-staðal 9 eins og mælt er fyrir um í viðaukanum við þessa reglugerð sem tilvísun í IAS-staðal 39, *frjámlagerningar: færsla og mat*. Auk þess er heldur ekki hægt að beita síðari breytingum á IFRS-staðli 9 sem leiða af viðaukanum við þessa reglugerð.
- 4) Með samráði við sérfræðingahóp (e. *TEG*) evrópsku ráðgjafarnefndarinnar um reikningsskil (e. *EFRAG*) er það staðfest að IFRS-staðall 10, IFRS-staðall 11, IFRS-staðall 12; breyttur IAS-staðall 27 og breyttur IAS-staðall 28 uppfylla tæknileg skilyrði fyrir innleiðingu sem eru sett fram í 2. mgr. 3. gr. reglugerðar (EB) nr. 1606/2002.
- 5) Því ber að breyta reglugerð (EB) nr. 1126/2008 til samræmis við það.
- 6) Ráðstafanirnar, sem kveðið er á um í þessari reglugerð, eru í samræmi við álit stýrjnefndarinnar um reikningsskil,

(*) Þessi EB-gerð birtist í Stjtið. ESB L 360, 29.12.2012, bls. 1. Hennar var getið í ákvörðun sameiginlegu EES-nefndarinnar nr. 152/2013 frá 15. júlí 2013 um breytingu á XXII. viðauka (Félagaréttur) við EES-samninginn, biður birtingar.

⁽¹⁾ Stjtið. EB L 243, 11.9.2002, bls. 1.

⁽²⁾ Stjtið. ESB L 320, 29.11.2008, bls. 1.

SAMÞYKKT REGLUGERÐ ÞESSA

1. gr.

1. Viðaukanum við reglugerð (EB) nr. 1126/2008 er breytt sem hér segir:

- a) alþjóðlegum reikningsskilastaðli, IFRS-staðli 10, *sameiginleg reikningsskil* er bætt við eins og fram kemur í viðaukanum við þessa reglugerð,
- b) IFRS-staðli 1, IFRS-staðli 2, IFRS-staðli 3, IFRS-staðli 7, alþjóðlegum reikningsskilastaðli (IAS-staðli) 1, IAS-staðli 7, IAS-staðli 21, IAS-staðli 24, IAS-staðli 27, IAS-staðli 32, IAS-staðli 33, IAS-staðli 36, IAS-staðli 38, IAS-staðli 39 og 5. túlkun alþjóðlegrar túlkunarnefndar um reikningsskil (IFRIC-túlkun 5) er breytt, og 12. túlkun fastanefndar um túlkanir (SIC-túlkun 12) er skipt út í samræmi við IFRS-staðal 10 eins og sett er fram í viðaukanum við þessa reglugerð,
- c) IFRS-staðli 11, *sameiginlegt fyrirkomulag* er bætt við eins og fram kemur í viðaukanum við þessa reglugerð,
- d) IFRS-staðli 1, IFRS-staðli 2, IFRS-staðli 5, IFRS-staðli 7, IAS-staðli 7, IAS-staðli 12, IAS-staðli 18, IAS-staðli 21, IAS-staðli 24, IAS-staðli 32, IAS-staðli 33, IAS-staðli 36, IAS-staðli 38, IAS-staðli 39, IFRIC-túlkun 5, IFRIC-túlkun 9 og IFRIC-túlkun 16 er breytt og IAS-staðli 31 og SIC-túlkun 13 er skipt út í samræmi við IFRS-staðal 11 eins og sett er fram í viðaukanum við þessa reglugerð,
- e) IFRS-staðli 12, *upplýsingagjöf um hagsmuni í öðrum einingum* er bætt við eins og fram kemur í viðaukanum við þessa reglugerð,

f) IAS-staðli 1 og IAS-staðli 24 er breytt í samræmi við IFRS-staðal 12, eins og sett er fram í viðaukanum við þessa reglugerð,

g) IAS-staðli 27, *aðgreind reikningsskil* er bætt við eins og fram kemur í viðaukanum við þessa reglugerð,

h) breyttum IAS-staðli 28, *fjárfestingar í hlutdeildarfélögum og samrekstri* er bætt við eins og fram kemur í viðaukanum við þessa reglugerð.

2. Sérhverja tilvísun í IFRS-staðal 9, eins og mælt er fyrir um í viðaukanum við þessa reglugerð, ber að lesa sem tilvísun í IAS-staðal 39, *fjármálagæðingarnar: færsla og mat*.

3. Þá er heldur ekki hægt að beita síðari breytingum á IFRS-staðli 9 sem leiða af viðaukanum við þessa reglugerð.

2. gr.

Sérhvert félag skal beita IFRS-staðli 10, IFRS-staðli 11, IFRS-staðli 12, breyttum IAS-staðli 27, breyttum IAS-staðli 28 og breytingunum sem af þeim leiða sem um getur í b-, d- og f-lið 1. mgr. 1. gr., eigi síðar en frá og með upphafsdagsetningu fyrsta fjárhagsárs félagsins sem hefst þann 1. janúar 2014 eða síðar.

3. gr.

Reglugerð þessi öðlast gildi á þriðja degi eftir að hún birtist í Stjórnartíðindum Evrópusambandsins.

Reglugerð þessi er bindandi í heild sinni og gildir í öllum aðildarríkjunum án frekari lögfestingar.

Gjört í Brussel 11. desember 2012.

Fyrir hönd framkvæmdastjórnarinnar,

forseti.

José Manuel BARROSO

VIÐAUKI

ALÞJÓÐLEGIR REIKNINGSSKILASTAÐLAR

IFRS-staðall 10	IFRS-staðall 10	Samstæðureikningsskil
IFRS-staðall 11	IFRS-staðall 11	Sameiginlegt fyrirkomulag
IFRS-staðall 12	IFRS-staðall 12	Upplýsingagjöf um hagsmuni í öðrum einingum
IAS-staðall 27	IAS-staðall 27	Aðgreind reikningsskil
IAS-staðall 28	IAS-staðall 28	Fjárfestingar í hlutdeildarfélögum og samrekstri

ALÞJÓÐLEGUR REIKNINGSSKILASTAÐALL, IFRS-staðall 10***Samstæðureikningsskil*****MARKMIÐ**

- 1 Markmiðið með þessum IFRS-staðli er að koma á meginreglum um framsetningu og gerð samstæðureikningsskila þegar eining hefur yfirráð yfir einni eða fleiri einingum.

Uppfylling markmiðs

- 2 Í því skyni að uppfylla markmiðið í 1. lið felur þessi IFRS-staðall í sér:
- a) kröfu um að eining (*móðurfélagið*) sem hefur yfirráð yfir einni eða fleiri einingum (*dótturfélög*) leggi fram samstæðureikningsskil,
 - b) skilgreiningu á meginreglunni um *yfirráð* og fastsetur yfirráð sem grundvöll samstæðu,
 - c) lýsingu á því hvernig skal beita meginreglunni um yfirráð til að greina hvort fjárfestir hefur yfirráð yfir félagi sem fjárfest er í og skuli því taka félagið sem fjárfest er í með í samstæðureikningsskil, og
 - d) kröfurnar um reikningsskil við gerð samstæðureikningsskila.
- 3 Í þessum IFRS-staðli er ekki fjallað um reikningsskilakröfur við sameiningu fyrirtækja og áhrif þeirra á samstæðu, þ.m.t. viðskiptavild sem myndast við sameiningu fyrirtækja (sjá IFRS-staðal 3, *sameining fyrirtækja*).

GILDISSVIÐ

- 4 Eining sem er móðurfélag skal setja fram samstæðureikningsskil. Þessi IFRS-staðall gildir um allar einingar, nema í eftirfarandi tilvikum:
- a) móðurfélag þarf ekki að leggja fram samstæðureikningsskil ef það uppfyllir öll eftirfarandi skilyrði:
 - i. það sé sjálft dótturfélag, sem er að öllu leyti í eigu eins móðurfélags eða er að hluta til í eigu annarrar einingar og annarra eigenda, þ.m.t. þeirra sem ekki hafa með öðrum hætti atkvæðisrétt og hafa fengið upplýsingar um og ekki andmælt því að móðurfélagið setji ekki fram samstæðureikningsskil,
 - ii. að ekki séu höfð viðskipti með skulda- eða eiginfjárgerninga þess á almennum markaði (innlendum eða erlendum kauphöllum eða opnum tilboðsmarkaði, þ.m.t. stað- og svæðisbundnir markaðir),
 - iii. það hafi ekki lagt inn né sé að leggja inn reikningsskil sín hjá verðbréfaeftirlitsstofnun eða annarri eftirlitsstofnun í þeim tilgangi að gefa út flokk verðbréfa á almennum markaði, og
 - iv. að endanlega móðurfélagið eða eitthvert millistigsmóðurfélag fjárfestisins leggi fram samstæðureikningsskil, sem eru tiltæk almenningi og honum til afnota og fylgja IFRS-stöðlum,
 - b) eftirlaunakerfi eða annað langtímarstarfskjarakerfi sem IAS-staðall 19, *starfskjör* gildir um.

Yfirráð

- 5 Fjárfestir, án tillits til þess með hvaða hætti þátttaka hans er í einingu (félaginu sem fjárfest er í), skal ákvarða hvort hann er móðurfélag með því að meta hvort hann hafi yfirráð yfir félaginu sem fjárfest er í.
- 6 Fjárfestir hefur yfirráð yfir félagi sem fjárfest er í þegar hann ber áhættu, eða hefur réttinn til að njóta breytilegrar ávöxtunar vegna þátttöku sinnar í félaginu sem fjárfest er í og getur haft áhrif á þennan ávinning með valdi sínu yfir félaginu sem fjárfest er í.
- 7 Því hefur fjárfestir aðeins yfirráð yfir félagi sem fjárfest er í ef fjárfestirinn uppfyllir allt af eftirfarandi:
- a) hann hefur vald yfir félaginu sem fjárfest er í (sjá 10.–14. lið),
 - b) hann ber áhættu, eða hefur réttinn til að njóta breytilegrar ávöxtunar vegna þátttöku sinnar í félaginu sem fjárfest er í (sjá 15. og 16. lið), og

c) **hann getur með valdi sínu yfir félaginu sem fjárfest er í haft áhrif á ávöxtun fjárfestisins af fjárfestingunni (sjá 17. og 18. lið).**

- 8 Þegar fjárfestir leggur mat á það hvort hann hafi yfirráð yfir félagi sem fjárfest er í skal hann taka til athugunar alla málavexti og aðstæður. Fjárfestirinn skal endurmeta hvort hann hafi yfirráð yfir félagi sem fjárfest er í ef málavextir og aðstæður gefa til kynna breytingar á einum eða fleiri af þeim þremur þáttum yfirráða sem tilgreindir eru í 7. lið (sjá liði B80–B85).
- 9 Tveir eða fleiri fjárfestar hafa sameiginleg yfirráð yfir félagi sem fjárfest er í ef þeir þurfa að vinna saman til að stýra viðkomandi starfsemi. Í slíkum tilvikum, þar sem enginn fjárfestir getur stýrt starfseminni án samvinnu hinna fjárfestanna, hefur enginn fjárfestir einn yfirráð yfir félaginu sem fjárfest er í. Hver og einn fjárfestir skal gera grein fyrir hagsmunum sínum í félaginu sem fjárfest er í, í samræmi við viðeigandi IFRS-staðla, s.s. IFRS-staðal 11, *sameiginlegt fyrirkomulag*, IAS-staðal 28, *fjárfestingar í hlutdeildarfélögum og samrekstri* eða IFRS-staðal 9, *fjármálagerningar*.

Vald

- 10 Fjárfestir hefur vald yfir félagi sem fjárfest er í ef fjárfestirinn hefur gildandi réttindi sem veita honum núverandi getu til að stýra *viðeigandi starfsemi*, þ.e. starfsemi sem hefur veruleg áhrif á ávöxtun félagsins sem fjárfest er í.
- 11 Réttindi veita vald. Stundum getur mat á valdi verið einfalt, t.d. þegar vald yfir félagi sem fjárfest er í er fengið beint og eingöngu með atkvæðisréttinum sem fylgir eiginfjárgerningum s.s. hlutabréfum, og unnt er að meta það að teknu tilliti til atkvæðisréttar sem fylgir þessari hlutafjáreign. Í öðrum tilvikum er matið flóknara og krefst þess að tekið sé tillit til fleiri en eins þátta, t.d. ef vald er afleiðing einnar eða fleiri samningsbundinna skyldna.
- 12 Fjárfestir sem hefur núverandi getu til að stýra viðeigandi starfsemi hefur vald jafnvel þótt réttindi hans til að stýra hafi ekki enn verið nýtt. Sönnun um að fjárfestir hafi stýrt viðeigandi starfsemi getur hjálpað til að ákvarða hvort fjárfestir hafi vald, en slík sönnunargögn skera í sjálfu sér ekki endanlega úr um það hvort fjárfestirinn hafi vald yfir félagi sem fjárfest er í.
- 13 Ef tveir eða fleiri fjárfestar hafa, hver um sig, gildandi réttindi sem veita þeim einhliða getu til að stýra mismunandi viðeigandi starfsemi hefur sá fjárfestir, sem hefur núverandi getu til að stýra þeirri starfsemi sem hefur mest áhrif á ávöxtun félagsins sem fjárfest er í, vald yfir félaginu sem fjárfest er í.
- 14 Fjárfestir getur haft vald yfir félagi sem fjárfest er í jafnvel þótt aðrar einingar hafi gildandi réttindi sem veita þeim núverandi réttindi til að taka þátt í stýringu á viðeigandi starfsemi, t.d. þegar önnur eining hefur *veruleg áhrif*. Fjárfestir sem aðeins hefur verndarréttindi skal þó ekki hafa vald yfir félagi sem fjárfest er í (sjá liði B26–B28) og hefur þar af leiðandi ekki yfirráð yfir félaginu sem fjárfest er í.

Ávöxtun

- 15 Fjárfestir ber áhættu, eða hefur réttinn til að njóta breytilegrar ávöxtunar vegna þátttöku í félagi sem fjárfest er í ef ávöxtun fjárfestisins af þátttöku er breytileg sem afleiðing af frammistöðu félagsins sem fjárfest er í. Ávöxtun fjárfestisins getur verið eingöngu jákvæð, eingöngu neikvæð eða bæði jákvæð og neikvæð.
- 16 Þrátt fyrir að einungis einn fjárfestir geti haft yfirráð yfir félagi sem fjárfest er í geta fleiri en einn aðili skipt á milli sín ávöxtun af félagi sem fjárfest er í. Sem dæmi geta eigendur hluta sem ekki eru ráðandi skipt á milli sín hagnaði eða útgreiðslum félags sem fjárfest er í.

Tengsl á milli valds og ávöxtunar

- 17 Fjárfestir hefur yfirráð yfir félagi sem fjárfest er í ef fjárfestirinn hefur ekki aðeins vald yfir félaginu sem fjárfest er í og ber áhættu eða á rétt á breytilegri ávöxtun vegna þátttöku sinnar í félaginu sem fjárfest er í, heldur hefur einnig getu til að beita valdi sínu til að hafa áhrif á ávöxtun fjárfestisins af þátttöku sinni í félaginu sem fjárfest er í.
- 18 Af þeim sökum skal fjárfestir sem hefur ákvarðanatökuvald ákvarða hvort hann sé umbjóðandi eða umboðsaðili. Fjárfestir sem er umboðsaðili í samræmi við liði B58–B72 hefur ekki yfirráð yfir félagi sem fjárfest er í þegar hann nýtir ákvarðanatökurétt sem honum var falinn.

REIKNINGSSKILAKRÖFUR

- 19 **Móðurfélag skal gera samstæðureikningsskil og nota við það samræmdar reikningsskilaaðferðir fyrir sams konar viðskipti og aðra atburði við sambærilegar aðstæður.**
- 20 Samstæðugerð félags sem fjárfest er í skal hefjast frá þeim degi sem fjárfestirinn nær yfirráðum yfir félaginu sem fjárfest er í og ljúka þegar fjárfestirinn missir yfirráð yfir félaginu sem fjárfest var í.

21 Í liðum B86–B93 eru settar fram leiðbeiningar um gerð samstæðureikningsskila.

Hlutur, sem ekki er ráðandi

22 Móðurfélag skal setja fram hluti sem ekki eru ráðandi innan eigin fjár í efnahagsreikningi samstæðunnar, aðgreinda frá eigin fé móðurfélagsins.

23 Breytingar á eignarhaldi móðurfélags á dótturfélagi, sem leiða ekki til taps móðurfélagsins á yfirráðum yfir dótturfélagi, eru viðskipti með eigið fé (þ.e. viðskipti við eigendur í hlutverki sínu sem eigendur).

24 Í liðum B94–B96 eru settar fram leiðbeiningar um færslu hluta sem ekki eru ráðandi í samstæðureikningsskilum.

Tap á yfirráðum

25 Ef móðurfélag tapar yfirráðum yfir dótturfélagi skal móðurfélagið:

- a) afskrá eignir og skuldir fyrrum dótturfélags úr samstæðuefnahagsreikningnum,
- b) færa allar fjárfestingar í fyrrum dótturfélagi, sem haldið er, á gangvirði ef yfirráð tapast og síðan færa þær ásamt öllum fjárhæðum sem það á inni hjá eða skuldar fyrrum dótturfélaginu í samræmi við viðeigandi IFRS-staðla. Það gangvirði telst vera gangvirði við upphafsfærslu fjáreignar í samræmi við IFRS-staðal 9 eða, ef við á, kostnaður við upphafsfærslu fjárfestingar í hlutdeildarfélagi eða samrekstri,
- c) færa hagnað eða tap í tengslum við tap á yfirráðum sem tengist fyrrum ráðandi hlut.

26 Í liðum B97–B99 eru settar fram leiðbeiningar um færslu vegna taps á yfirráðum.

Viðbætur A

Skilgreiningar á hugtökum

Þessi viðbætur er óaðskiljanlegur hluti IFRS-staðalsins.

samstæðureikningsskil	Reikningsskil samstæðu þar sem framsetning eigna, skulda, eigin fjár, tekna, gjalda og sjóðstreymis móðurfélags og dótturfélaga þess er eins og um eina efnahagslega einingu væri að ræða.
yfirráð yfir félagi sem fjárfest er í	Fjárfestir hefur yfirráð yfir félagi sem fjárfest er í þegar fjárfestir ber áhættu, eða hefur réttinn til að njóta breytilegrar ávöxtunar vegna þátttöku sinnar í félaginu sem fjárfest er í og getur haft áhrif á þennan ávinning með valdi sínu yfir félaginu sem fjárfest er í.
sá sem tekur ákvarðanir	Eining með ákvarðanatökurétt sem er annaðhvort umbjóðandi eða umboðsaðili fyrir aðra aðila.
samstæða	Móðurfélag og dótturfélög þess.
hlutur sem ekki er ráðandi	Eigið fé í dótturfélagi sem ekki er, beint eða óbeint, í eigu móðurfélags .
móðurfélag	Eining sem hefur yfirráð yfir einni eða fleiri einingum.
vald	Gildandi réttindi sem veita núverandi getu til að stýra viðeigandi starfsemi .
verndarréttindi	Réttindi sem eru til þess ætluð að vernda hagsmuni aðilans sem hefur þau réttindi án þess að veita viðkomandi aðila vald yfir einingunni sem þessi réttindi varða.
viðeigandi starfsemi	Að því er varðar þennan IFRS-staðal er viðeigandi starfsemi félagsins sem fjárfest er í sem hafa marktæk áhrif á ávöxtun félags sem fjárfest er í.
réttindi varðandi lausn	Réttindi til að svipta ákvarðanatökuaðila ákvarðanatökuvaldi.
dótturfélag	Eining sem er undir yfirráðum annarrar einingar.

Eftirfarandi hugtök eru skilgreind í IFRS-staðli 11, IFRS-staðli 12, *upplýsingagjöf um hagsmuni í öðrum einingum*, IAS-staðli 28 (eins og honum var breytt árið 2011) eða IAS-staðli 24, *upplýsingar um tengda aðila* og eru notuð í þessum IFRS-staðli með þeim merkingum sem tilgreindar eru í þeim IFRS-stöðlum:

- hlutdeildarfélag
- hagsmunir í öðrum einingum
- samrekstur
- lykilstarfsmenn í stjórnunarstöðum
- tengdur aðili
- veruleg áhrif.

Viðbætur B

Leiðbeiningar um beitingu

Þessi viðbætur er óaðskiljanlegur hluti IFRS-staðalsins. Hann lýsir beitingu 1.-26. liðar og hefur sama gildi og aðrir hlutar IFRS-staðalsins.

- B1 Dæmin í þessum viðbæti lýsa ímynduðum stöðum. Þrátt fyrir að sumir þættir í dæmunum geti komið fyrir við raunverulegar aðstæður, skal meta alla málavexti og kringumstæður einstakra aðstæðna við beitingu IFRS-staðals 10.

MAT Á YFIRRÁÐUM

- B2 Til að ákvarða hvort fjárfestir hafi yfirráð yfir féluginu sem fjárfest er í skal fjárfestir meta hvort hann búi yfir öllu af eftirfarandi:
- a) vald yfir féluginu sem fjárfest er í,
 - b) ber áhættu, eða hefur réttinn til að njóta breytilegrar ávöxtunar vegna þátttöku sinnar í féluginu sem fjárfest er í, og
 - c) geti með valdi sínu yfir féluginu sem fjárfest er í haft áhrif á ávöxtun sína af fjárfestingunni.
- B3 Það getur hjálpað til við ákvörðun að taka tillit til eftirfarandi þátta:
- a) tilgangur og uppbygging félagsins sem fjárfest er í (sjá liði B5–B8),
 - b) hver viðeigandi starfsemi er og hvernig ákvarðanir um þessa starfsemi eru teknar (sjá liði B11–B13),
 - c) hvort réttindi fjárfestis veiti honum núverandi getu til að stýra viðeigandi starfsemi (sjá liði B14–B54),
 - d) hvort fjárfestir beri áhættu, eða hafi rétt til að njóta, breytilegrar ávöxtunar vegna þátttöku sinnar í féluginu sem fjárfest er í (sjá liði B55–B57) og
 - e) hvort fjárfestir geti með valdi sínu yfir féluginu sem fjárfest er í haft áhrif á ávöxtun sína af fjárfestingunni (sjá liði B58–B72).
- B4 Þegar fjárfestir metur það hvort hann hafi yfirráð yfir félagi sem fjárfest er í skal hann taka til athugunar hvernig samband þess er við aðra aðila (sjá liði B73–B75).

Tilgangur og uppbygging félags sem fjárfest er í

- B5 Þegar fjárfestir metur það hvort hann hafi yfirráð yfir félagi sem fjárfest er í skal hann taka til athugunar tilgang og uppbyggingu félagsins sem fjárfest er í til að greina viðeigandi starfsemi, hvernig ákvarðanir um viðeigandi starfsemi eru teknar, hver hefur núverandi getu til að stýra þessari starfsemi og hver tekur við ávöxtun af þessari starfsemi.
- B6 Þegar tilgangur og uppbygging félags sem fjárfest er í er tekið til athugunar getur það verið skýrt að félagi sem fjárfest er í sé stýrt með eiginfjárgerningum sem veita handhafa þeirra hlutfallslegan atkvæðisrétt, t.d. almenna hluti í félagi sem fjárfest er í. Í slíku tilviki, ef ekki er um neitt annað fyrirkomulag að ræða sem breytir ákvarðanatöku, beinir matið á yfirráðum sjónum sínum að því hvaða aðili, ef einhver, geti nýtt atkvæðisrétt sem er nægilegur til að ákvarða rekstrar- og fjármögnunarstefnu félagsins sem fjárfest er í (sjá liði B34–B50). Í einfaldasta tilvikinu hefur fjárfestirinn sem ræður meirihluta þessa atkvæðisréttar, þegar ekki er um aðra þætti að ræða, yfirráð yfir féluginu sem fjárfest er í.

- B7 Til þess að ákvarða hvort fjárfestir hafi yfirráð yfir félagi sem fjárfest er í þegar um flóknari mál er að ræða getur verið nauðsynlegt að taka til athugunar alla eða suma þættina í lið B3.
- B8 Félag sem fjárfest er í getur verið byggt upp með þeim hætti að atkvæðisrétturinn er ekki veigamesti þátturinn við ákvörðun á því hver hefur yfirráð yfir félaginu sem fjárfest er í, t.d. ef atkvæðisréttur er aðeins í tengslum við stjórnsýsluverkefni og viðeigandi starfsemi er stýrt með samningsbundnu fyrirkomulagi. Í slíkum tilvikum skal fjárfestirinn, þegar hann tekur til athugunar tilgang og uppbyggingu félagsins sem fjárfest er í, einnig taka tillit til áhættu sem félagið sem fjárfest er í var ætlað að bera áhættu gagnvart, áhættu sem það var gert til að yfirfæra til aðilanna sem taka þátt í félaginu sem fjárfest er í og hvort fjárfestirinn beri áhættu gagnvart einhverjum þessara þátta. Athugun á áhættu tekur ekki aðeins til neikvæðrar áhættu heldur einnig til mögulegra jákvæðra áhrifa.

Vald

- B9 Til að hafa vald yfir félagi sem fjárfest er í þarf fjárfestir að hafa gildandi réttindi sem veita honum núverandi getu til að stýra viðeigandi starfsemi. Í þeim tilgangi að leggja mat á vald skal aðeins taka til athugunar efnisleg réttindi og réttindi sem eru ekki verndandi (sjá liði B22–B28).
- B10 Ákvörðun þess efnis hvort fjárfestir hafi vald sem er háð viðeigandi starfsemi, hvernig ákvarðanir eru teknar um viðeigandi starfsemi og réttindi fjárfestis og annarra aðila í tengslum við félagið sem fjárfest er í.

Viðeigandi starfsemi og stýring á viðeigandi starfsemi

- B11 Í tilviki margra félaga sem fjárfest er í hefur breitt svið rekstrar- og fjármögnunarstarfsemi marktæk áhrif á ávöxtun þess. Dæmi um starfsemi sem, með hliðsjón af aðstæðum, getur verið viðeigandi starfsemi eru m.a., en takmarkast ekki við:
- a) sala og kaup á vöru eða þjónustu,
 - b) stjórnun fjáreigna á líftíma þeirra (þ.m.t. við vanskil),
 - c) val, yfirtaka eða sala eigna,
 - d) rannsóknir og þróun á nýjum afurðum eða ferlum og
 - e) ákvörðun á fjármögnunarskipulagi eða útvegum fjármagns.
- B12 Dæmi um ákvarðanir um viðeigandi starfsemi fela í sér en takmarkast ekki við:
- a) rekstrar- og fjármögnunarákvarðanir félagsins sem fjárfest er í, þ.m.t. fjárhagsáætlanir, og
 - b) tilnefning og laun lykilstarfsmanna í stjórnunarstöðum hjá félaginu sem fjárfest er í eða þjónustuveitendur og uppsögn þjónustuveitingar eða starfa.
- B13 Við sumar aðstæður getur starfsemi, bæði fyrir og eftir tilteknar kringumstæður eða tiltekna atburði, verið viðeigandi starfsemi. Ef tveir eða fleiri fjárfestar hafa núverandi getu til að stýra viðeigandi starfsemi og sú starfsemi fer fram á mismunandi tímum skulu fjárfestarnir ákveða hver fjárfestanna geti stýrt þeirri starfsemi sem hefur mest áhrif á ávöxtun í samræmi við meðferð samverkandi ákvarðanatökuréttinda (sjá 13. lið). Fjárfestarnir skulu endurskoða matið með tímanum ef viðeigandi málavextir eða aðstæður breytast.

Dæmi um beitingu

Dæmi 1

Tveir fjárfestar stofna félag sem fjárfest er í til að þróa og markaðssetja vöru til lækninga. Einn fjárfestir ber ábyrgð á þróun og að fá stjórnsýslusamþykki fyrir vörunni til lækninga—í þeirri ábyrgð felst einhliða geta til að taka allar ákvarðanir í tengslum við þróun vörunnar og að fá stjórnsýslusamþykkt. Þegar eftirlitsyfirvaldið hefur samþykkt vöruna mun hinn fjárfestirinn framleiða og markaðssetja hana—sá fjárfestir hefur einhliða getu til að taka allar ákvarðanir um framleiðslu og markaðssetningu verkefnisins. Ef öll starfsemin—þróun og umsókn um stjórnsýslusamþykki auk framleiðslu og markaðssetningu vöru til lækninga—er viðeigandi starfsemi, skal hver fjárfestir ákveða hvort hann geti stýrt starfseminni sem hefur *mest* áhrif á ávöxtun félagsins sem fjárfest er í. Til samræmis við það þarf hver fjárfestir að taka til athugunar hvort þróun og umsókn um stjórnsýslusamþykki eða framleiðsla og markaðssetning vöru til lækninga sé sú starfsemi sem hefur *mest* áhrif á ávöxtun félagsins sem fjárfest er í og hvort hann geti stýrt þeirri starfsemi. Við ákvörðun á því hvaða fjárfestir hafi vald skulu fjárfestarnir taka til athugunar:

- a) tilgang og uppbyggingu félagsins sem fjárfest er í,

- b) þættina sem ákvarða hagnaðarhlutfallið, tekjur og virði félagsins sem fjárfest er í auk virði vörunnar til lækninga,
- c) áhrifin á ávöxtun félagsins sem fjárfest er í sem leiðir af ákvarðanatökuvaldi hvers fjárfestis að því er varðar þættina í b-lið, og
- d) áhættuna sem fjárfestarnir bera gagnvart breytileika ávöxtunar.

Í þessu tiltekna dæmi skulu fjárfestarnir einnig taka til athugunar:

- e) óvissuna varðandi, og það framtak sem þarf til að fá, stjórnsýslusamþykki (að teknu tilliti til sögu fjárfestisins að því er varðar að þróa og fá stjórnsýslusamþykki fyrir vörur til lækninga), og
- f) hver fjárfestanna stýrir vörunni til lækninga þegar þróunaráfanginn ber árangur.

Dæmi 2

Fjárfestingafélag (félag sem fjárfest er í) er stofnað og fjármagnað með skuldagerningi í eigu fjárfestis (skuldafjárfestirinn) og eiginfjárgerningum í eigu nokkurra annarra fjárfesta. Eiginfjárhlutinn er til þess ætlaður að standa undir fyrsta tapinu og til að taka við eftirstandandi ávöxtun af félaginu sem fjárfest er í. Einn fjárfestanna sem leggur fram eigið fé og á 30% eigin fjár er einnig forstöðumaður eigna. Félagið sem fjárfest er í notar ágóða sinn til að kaupa safn fjáreigna og félagið sem fjárfest er í ber því útlánaáættu í tengslum við möguleg vanskil á höfuðstól og vaxtagreiðslum af eignunum. Viðskiptin eru markaðssett fyrir skuldafjárfestinn sem fjárfesting sem ber lágmarkslánsáættu í tengslum við möguleg vanskil eigna í eignasafninu vegna eðlis þessara eigna og vegna þess að eiginfjárhlutinn er ætlaður til þess að koma til móts við fyrsta tap félagsins sem fjárfest er í. Ávöxtun félagsins sem fjárfest er í verður fyrir verulegum áhrifum af stjórnun eignasafns félagsins sem fjárfest er í, þ.m.t. ákvarðanir um val, kaup og sölu eignanna í eignasafninu innan marka viðmiðunarreglna eignasafnsins og stýringar við vanskil einhverra eigna í eignasafninu. Öll þessi starfsemi er undir stjórn forstöðumanns eigna þar til vanskil eru orðin tilgreint hlutfall af virði eignasafns (þ.e. ef virði eignasafnsins er með þeim hætti að eiginfjárhlutur félagsins sem fjárfest er í er uppurinn). Frá þeim tíma tekur þriðji aðili, sem er fjárvörsluaðili, við stjórn eignanna samkvæmt leiðbeiningum skuldafjárfestis. Stýring á eignasafni félags sem fjárfest er í telst vera viðeigandi starfsemi félagsins sem fjárfest er í. Forstöðumaður eigna getur stýrt viðeigandi starfsemi þar til eignir í vanskilum ná tilteknu hlutfalli af virði eignasafnsins; skuldafjárfestirinn getur stýrt viðeigandi starfsemi þegar virði vanskilaeigna er umfram tilgreint hlutfall af virði eignasafnsins. Forstöðumaður eigna og skuldafjárfestirinn skulu hvor um sig ákveða hvort þeir geti stýrt starfseminni sem hefur *mest* áhrif á ávöxtun félagsins sem fjárfest er í, þ.m.t. að teknu tilliti til tilgangs og uppbyggingar félagsins sem fjárfest er í auk áhættunnar sem hver aðili ber gagnvart breytileika ávöxtunar.

Réttindi sem veita fjárfesti vald yfir félagi sem fjárfest er í

- B14 Vald er afleiðing réttinda. Til að hafa vald yfir félagi sem fjárfest er í þarf fjárfestir að hafa gildandi réttindi sem veita fjárfestinum núverandi getu til að stýra viðeigandi starfsemi. Réttindin sem veita fjárfesti vald geta verið mismunandi á milli félaga sem fjárfest er í.
- B15 Dæmi um réttindi sem, annaðhvort hver fyrir sig eða í sameiningu, geta veitt fjárfesti vald eru m.a. en takmarkast ekki við:
 - a) réttindi í formi atkvæðisréttar (eða mögulegs atkvæðisréttar) félags sem fjárfest er í (sjá liði B34–B50),
 - b) réttindi til að tilnefna, endurskipa eða víkja úr störfum lykilstarfsmönnum í stjórnunarstöðum félags sem fjárfest er í sem hafa getu til að stýra viðeigandi starfsemi,
 - c) réttindi til að tilnefna eða víkja annarri einingu frá sem stýrir viðeigandi starfsemi,
 - d) réttindi til að stýra félagi sem fjárfest er í til að eiga, eða beita neitunarvaldi varðandi, viðskipti í þágu fjárfestis og
 - e) önnur réttindi (svo sem ákvarðanatökuréttindi sem tilgreind eru í stjórnunarsamningi) sem veita handhafanum getu til að stýra viðeigandi starfsemi.
- B16 Almennt er það þannig þegar félag sem fjárfest er í stundar fjölbreytta rekstrar- og fjármögnunarstarfsemi, sem hefur marktæk áhrif á ávöxtun félagsins sem fjárfest er í, og þegar stöðugar efnislegrar ákvarðanatöku er krafist að því er þessa starfsemi varðar, er það atkvæðisréttur eða sambærilegur réttur sem veitir fjárfesti vald, annaðhvort einn og sér eða ásamt öðru fyrirkomulagi.
- B17 Þegar atkvæðisréttur getur ekki haft veruleg áhrif á ávöxtun félags sem fjárfest er í, s.s. þegar atkvæðisréttur varðar aðeins stjórnsýsluverkefni og samningsbundið fyrirkomulag ákvarðar stefnu viðeigandi starfsemi, þarf

fjárfestirinn að meta viðkomandi samningsbundið fyrirkomulag til að ákvarða hvort það hafi réttindi sem eru næg til þess að hafa vald yfir félagi sem fjárfest er í. Til að ákvarða hvort fjárfestir hafi réttindi sem eru næg til þess að veita honum vald skal fjárfestirinn taka til athugunar tilgang og uppbyggingu félagsins sem fjárfest er í (sjá liði B5–B8) og kröfurnar sem gerðar eru í liðum B51–B54 ásamt liðum B18–B20.

B18 Við sumar aðstæður getur reynst erfitt að ákvarða hvort réttindi fjárfestis séu næg til að veita honum valdheimild yfir félagi sem fjárfest er í. Við slíkar aðstæður skal fjárfestirinn, til að gera það kleift að meta vald, taka til athugunar vísbendingar þess efnis hvort hann hafi í reynd getu til að stýra viðeigandi starfsemi einhliða. Meðal annars er tekið tillit til eftirfarandi sem, ef það er gert í tengslum við réttindi fjárfestis og vísanna í liðum B19 og B20, getur gefið vísbendingar um að réttindi fjárfestis séu næg til að veita honum vald yfir félagi sem fjárfest er í:

- a) fjárfestirinn getur, án þess að hafa til þess samningsbundinn rétt, tilnefnt eða samþykkt lykilstarfsmenn í stjórnunarstöðum sem hafa getu til að stýra viðeigandi starfsemi,
- b) fjárfestirinn getur, án þess að hafa til þess samningsbundinn rétt, stýrt félaginu sem fjárfest er í til að eiga, eða beita neitunarvaldi varðandi veruleg viðskipti í þágu fjárfestis,
- c) fjárfestirinn getur ráðið annaðhvort tilnefningarferlinu við val á aðilum í stjórn félagsins sem fjárfest er í eða söfnun umboða frá öðrum handhöfum atkvæðisréttar,
- d) lykilstarfsmenn í stjórnunarstöðum í félagi sem fjárfest er í eru tengdir aðilar að því er varðar fjárfestinn (t.d. er forstjóri félagsins sem fjárfest er í og forstjóri fjárfestis einn og sami aðilinn),
- e) meirihluti aðila stjórnar félagsins sem fjárfest er í eru aðilar tengdir fjárfestinum.

B19 Stundum eru vísbendingar um að fjárfestir eigi í sérstöku sambandi við félagið sem fjárfest er í, sem gefa til kynna að fjárfestirinn hafi meira en hlutlausan áhuga á félaginu sem fjárfest er í. Ef um einstaka vísbendingu er að ræða, eða tiltekna samsetningu vísbendinga, þarf það ekki endilega að merkja að viðmiðanimar varðandi vald séu uppfylltar. Ef áhuginn á félagi sem fjárfest er í er meiri en hlutlaus getur það þó verið vísbending um að fjárfestirinn hafi önnur tengd réttindi sem eru næg til að veita honum vald eða veita vísbendingu um að hann hafi vald yfir félagi sem fjárfest er í. Til dæmis getur eftirfarandi gefið til kynna að fjárfestirinn hafi meira en hlutlausan áhuga á félaginu sem fjárfest er í og, ásamt öðrum réttindum, gefið til kynna vald:

- a) lykilstarfsmenn í stjórnunarstöðum félagsins sem fjárfest er í, sem hafa getu til að stýra viðeigandi starfsemi, eru núverandi eða fyrrum starfsmenn fjárfestisins,
- b) starfsemi félagsins sem fjárfest er í er háð fjárfestinum, s.s. við eftirfarandi aðstæður:
 - i. félagið sem fjárfest er í er háð því að fjárfestirinn fjármagni verulegan hluta starfsemi þess,
 - ii. fjárfestirinn ábyrgist verulegan hluta af skuldbindingum félagsins sem fjárfest er í,
 - iii. félagið sem fjárfest er í er háð fjárfestinum að því er varðar mikilvæga þjónustu, tækni, birgðir eða hráefni,
 - iv. fjárfestirinn hefur yfirráð yfir eignum s.s. leyfum eða vörumerkjum sem eru mikilvæg fyrir starfsemi félagsins sem fjárfest er í,
 - v. félagið sem fjárfest er í er háð fjárfestinum að því er varðar lykilstarfsmenn í stjórnunarstöðum, s.s. þegar starfsfólk fjárfestis býr yfir sérfræðipækkingu á starfsemi félagsins sem fjárfest er í,
- c) verulegur hluti af starfsemi félagsins sem fjárfest er í er annaðhvort í höndum fjárfestis eða er framkvæmd fyrir hönd hans,
- d) áhættan sem fjárfestirinn ber gagnvart, eða réttindin til að njóta ávöxtun af, þátttöku sinni í félagi sem fjárfest er í er í röngu hlutfalli meiri en atkvæðisréttur hans eða önnur svipuð réttindi. Aðstæður geta til dæmis verið með þeim hætti að fjárfestir á rétt á, eða ber áhættu gagnvart, ávöxtun af félagi sem fjárfest er í en á minna en helming atkvæðisréttar félagsins sem fjárfest er í.

B20 Þeim mun meiri áhættu sem fjárfestirinn ber gagnvart, eða rétt sem hann hefur varðandi, breytileika ávöxtunar af þátttöku í félaginu sem fjárfest er í þeim mun meiri er hvati fjárfestisins til að ná sér í réttindi sem eru næg til að veita honum vald. Ef fjárfestir ber mikla áhættu gagnvart breytileika ávöxtunar er það því vísbending um að fjárfestirinn hafi vald. Umfang áhættu sem fjárfestirinn ber er þó ekki í sjálfu sér ákvarðandi um það hvort fjárfestir hafi vald yfir félagi sem fjárfest er í.

- B21 Ef þættirnir sem settir eru fram í lið B18 og vísarnir sem settir eru fram í liðum B19 og B20 eru teknir til athugunar ásamt réttindum fjárfestis skal gefa vísbendingum um vald, sem lýst er í lið B18, meira vægi.

Efnisleg réttindi

- B22 Fjárfestir tekur aðeins til athugunar efnisleg réttindi að því er varðar félag sem fjárfest er í (í eigu fjárfesta og annarra) er hann metur hvort hann búi yfir valdi. Til þess að réttindi séu efnisleg þarf handhafinn að hafa hagnýta getu til að neyta þeirra réttinda.
- B23 Ákvörðun þess efnis hvort réttindi eru efnisleg þarfnast dómgreindar, með tilliti til allra málavaxta og aðstæðna. Þættir sem ber að taka til athugunar við þá ákvörðun eru m.a., en takmarkast ekki við:
- a) hvort um einhverjar hindranir sé að ræða (efnahagslegar eða annars konar) sem koma í veg fyrir að handhafi (eða handhafar) neyti réttindanna. Dæmi um slíkar hindranir fela í sér en takmarkast ekki við:
 - i. fjárhagsleg viðurlög og hvata sem myndu koma í veg fyrir (eða aftra) að handhafinn neyti réttinda sinna,
 - ii. nýtingarverð eða umreikningsverð sem myndar fjárhagslega hindrun sem myndi koma í veg fyrir (eða aftra) að handhafinn neyti réttinda sinna,
 - iii. skilmála og skilyrði sem gera það ólíklegt að réttindin verði nýtt, t.d. skilyrði sem setja þröngar takmarkanir á tímann þegar nýtingin getur farið fram,
 - iv. ef ekki er að finna skýra, réttmæta tilhögun í stofnskjölum félags sem fjárfest er í eða í gildandi lögum eða reglugerðum sem gera handhafa réttinda kleift að neyta réttinda sinna,
 - v. ef handhafi réttindanna getur ekki nálgast upplýsingar sem nauðsynlegar eru til að neyta réttinda sinna,
 - vi. rekstrarhindranir eða hvatar sem myndu koma í veg fyrir (eða aftra) að handhafi neyti réttinda sinna (þ.e. ef ekki eru aðrir stjórnendur sem eru tilbúnir eða hæfir til að veita sérfræðipjónustu eða veita þjónustuna og taka á sig aðra hagsmuni stjórnandans sem fyrir er),
 - vii. kröfur samkvæmt lögum eða reglum sem koma í veg fyrir að handhafinn neyti réttinda sinna (t.d. ef erlendum fjárfesti er bannað að neyta réttinda sinna),
 - b) ef neyting réttinda krefst samkomulags eins eða fleiri aðila, eða ef réttindin eru í höndum eins eða fleiri aðila, hvort sem tilhögun er til staðar sem kveður á um að þessir aðilar, sem hafa hagnýta getu til að neyta réttinda sinna í sameiningu, ef þeir kjósa að gera það. Sé slík tilhögun ekki til staðar er það vísbending um að réttindin séu ekki efnisleg. Þeim mun fleiri aðila sem þarf til að samþykkja neytingu réttinda, þeim mun ólíklegur er að þessi réttindi séu efnisleg. Þó getur stjórn, ef aðilar hennar eru óháðir þeim sem tekur ákvarðanir, þjónað sem gangvirki fyrir nokkra fjárfesta sem grípa til sameiginlegra aðgerða til að neyta réttinda sinna. Þar af leiðandi eru réttindi varðandi lausn sem óháð stjórn getur neytt líklegri til að vera efnisleg heldur en ef mikill fjöldi fjárfesta gætu neytt þessara sömu réttinda hver í sínu lagi,
 - c) hvort aðilinn eða aðilarnir sem á/eiga réttindin myndu hafa hag af því að neyta réttindanna. Handhafi mögulegs atkvæðisréttar í félagi sem fjárfest er í (sjá liði B47–B50) skal t.d. taka til athugunar nýtingarverð eða umreikningsverð gerningsins. Skilmálar og skilyrði varðandi mögulegan atkvæðisrétt eru líklegri til að vera efnisleg ef gerningurinn er í gróða eða ef fjárfestirinn myndi njóta hagræðis af öðrum ástæðum (t.d. vegna samlegðaráhrifa á milli fjárfestis og félagsins sem fjárfest er í) við nýtingu eða umbreytingu gerningsins.
- B24 Til að vera efnisleg þurfa réttindi einnig að vera neytanleg þegar taka þarf ákvarðanir um stefnu viðeigandi starfsemi. Til að vera efnisleg þurfa réttindi venjulega að vera neytanleg á þeim tíma. Réttindi geta þó stundum verið efnisleg þrátt fyrir að þau séu ekki neytanleg á þeim tíma.

Dæmi um beitingu

Dæmi 3

Félagið sem fjárfest er í heldur árlega hluthafafundi þar sem ákvarðanir um stýringu viðeigandi starfsemi eru teknar. Næsti áætlaði hluthafafundur er eftir átta mánuði. Hluthafar sem hver um sig eða í sameiningu ráða yfir a.m.k. 5% atkvæðisréttar geta þó kallað til aukafundar til að breyta gildandi stefnu að því er varðar viðeigandi starfsemi, en krafan um að öðrum hluthöfum sé tilkynnt um það þýðir að ekki er unnt að halda slíkan fund í a.m.k. 30 daga. Aðeins má breyta stefnu viðeigandi starfsemi á aukafundum eða áætluðum fundum hluthafa. Þar með talið er samþykki á verulegri sölu eigna auk framkvæmdar eða sölu á verulegum fjárfestingum.

Ofangreint mynstur málsatvika gildir um dæmi 3A–3D sem er lýst hér á eftir. Hvert dæmi er tekið til athugunar eitt og sér.

Dæmi 3A

Fjárfestir hefur meirihluta atkvæðisréttar í félagi sem fjárfest er í. Atkvæðisréttur fjárfestis er efnislegur þar sem fjárfestir getur tekið ákvarðanir um stefnu viðeigandi starfsemi þegar þess þarf. Þótt líða þurfi 30 dagar áður en fjárfestirinn getur nýtt atkvæðisrétt sinn kemur það ekki í veg fyrir að fjárfestirinn geti haft núverandi getu til að stýra viðeigandi starfsemi frá þeirri stundu sem hann aflar hlutafjáreignarinnar.

Dæmi 3B

Fjárfestir er aðili að framvirkum samningi til að afla meirihluta hlutabréfa í félagi sem fjárfest er í. Greiðsludagur framvirka samningsins er eftir 25 daga. Núverandi hluthafar geta ekki breytt núverandi stefnu varðandi viðeigandi starfsemi þar sem ekki er unnt að halda aukafund fyrr en eftir a.m.k. 30 daga, en þá hefur framvirki samningurinn verið gerður upp. Þar af leiðandi hefur fjárfestirinn réttindi sem í raun jafngilda réttindum meirihlutaeiganda hlutafjár í dæmi 3A hér að ofan (þ.e. fjárfestirinn sem á framvirka samninginn getur tekið ákvarðanir um stefnu viðeigandi starfsemi þegar þess þarf). Framvirkur samningur fjárfestis er efnisleg réttindi sem veitir fjárfestinum núverandi getu til að stýra viðeigandi starfsemi jafnvel áður en framvirki samningurinn er gerður upp.

Dæmi 3C

Fjárfestir á efnislegan kauprétt að meirihluta hlutabréfa í félaginu sem fjárfest er í, sem er innleysanlegur eftir 25 daga og er í verulegum gróða. Sama niðurstaða fengist og í dæmi 3B.

Dæmi 3D

Fjárfestir er aðili að framvirkum samningi til að afla meirihluta hlutabréfa í félagi sem fjárfest er í, án þess að eiga nokkur önnur réttindi að því er varðar félagið sem fjárfest er í. Greiðsludagur framvirka samningsins er eftir sex mánuði. Öfugt við dæmin hér að ofan hefur fjárfestirinn ekki núverandi getu til að stýra viðeigandi starfsemi. Núverandi hluthafar hafa núverandi getu til að stýra viðeigandi starfsemi þar sem þeir geta breytt gildandi stefnu varðandi viðeigandi starfsemi áður en framvirki samningurinn er gerður upp.

- B25 Efnisleg réttindi sem aðrir aðilar geta neytt geta komið í veg fyrir að fjárfestir hafi yfirráð yfir félaginu sem fjárfest er í, sem þessi réttindi varða. Slík efnisleg réttindi krefjast þess ekki að handhafa þeirra geti átt frumkvæði að ákvörðunum. Á meðan réttindin eru ekki eingöngu til verndar (sjá liði B26–B28) geta efnisleg réttindi annarra aðila komið í veg fyrir að fjárfestir hafi yfirráð yfir félaginu sem fjárfest er í jafnvel þótt réttindin veiti handhafa þeirra aðeins núverandi getu til að samþykkja eða koma í veg fyrir ákvarðanir í tengslum við viðeigandi starfsemi.

Verndarréttindi

- B26 Við mat á því hvort réttindi veiti fjárfesti vald yfir félagi sem fjárfest er í skal fjárfestir meta hvort réttindi hans, og réttindi annarra, séu verndarréttindi. Verndarréttindi tengjast grundvallarbreytingum á starfsemi félags sem fjárfest er í eða gilda við sérstakar aðstæður. Þó eru ekki öll réttindi sem gilda við sérstakar aðstæður eða eru háð verndandi atburðum (sjá liði B13 og B53).
- B27 Vegna þess að verndarréttindi eru til þess ætluð að vernda hagsmuni handhafa þeirra án þess að veita viðkomandi aðila vald yfir félaginu sem fjárfest er í, sem þessi réttindi varða, getur fjárfestir sem hefur aðeins verndarréttindi ekki haft vald yfir eða komið í veg fyrir að annar aðili hafi vald yfir félagi sem fjárfest er í (sjá 14. lið).
- B28 Dæmi um slík verndarréttindi eru m.a., en takmarkast ekki við:

- réttindi lánveitanda til að koma í veg fyrir að lántaki stundi starfsemi sem gæti breytt verulega útlánaáhættu lántaka í óhag fyrir lánveitandann,
- réttindi aðila sem á hlut sem ekki er ráðandi í félagi sem fjárfest er í til að samþykkja fjárfestingarútgjöld sem eru hærri en nauðsynlegt er við venjubundinn rekstur, eða til að samþykkja útgáfu eiginfjár- eða skuldagerninga,
- réttindi lánveitanda til að leggja hald á eignir lántaka ef lántakinn uppfyllir ekki tilgreind skilyrði varðandi endurgreiðslu láns.

Sérleyfi

- B29 Sérleyfissamningur, þar sem félagið sem fjárfest er í er sérleyfishafinn, veitir oft þeim sem veitir sérleyfið réttindi sem eru til þess ætluð að vernda vörueiti sérleyfisins. Sérleyfissamningar veita gjarnan sérleyfisveitandanum einhvern ákvarðanatökurétt að því er varðar starfsemi sérleyfishafans.

- B30 Réttindi sérleyfisveitenda takmarka almennt ekki getu annarra aðila en sérleyfisveitandans til að taka ákvarðanir sem hafa veruleg áhrif á ávöxtun sérleyfishafans. Réttindi sérleyfisveitandans í sérleyfissamningi veita heldur ekki endilega sérleyfisveitandanum núverandi getu til að stýra starfsemi sem hefur veruleg áhrif á ávöxtun sérleyfishafans.
- B31 Nauðsynlegt er að greina á milli þess að búa yfir getu til að taka ákvarðanir sem hafa veruleg áhrif á ávöxtun sérleyfishafa og þess að hafa getu til að taka ákvarðanir sem vernda vöruheiti sérleyfis. Sérleyfisveitandinn hefur ekki vald yfir sérleyfishafa ef aðrir aðilar hafa gildandi réttindi sem veita þeim núverandi getu til að stýra viðeigandi starfsemi sérleyfishafans.
- B32 Með því að gera sérleyfissamning hefur sérleyfishafinn tekið einhliða ákvörðun um að reka starfsemi sína í samræmi við skilmála sérleyfissamningsins, en fyrir eigin reikning.
- B33 Yfirráð yfir grundvallarbreytingum líkt og lagalegu formi sérleyfishafa og fjármögnunarfyrirkomulagi hans getur verið í höndum annarra aðila en sérleyfishafans og getur haft veruleg áhrif á ávöxtun sérleyfishafans. Þeim mun lægri fjárstuðning sem sérleyfisveitandinn veitir og þeim mun lægri sem áhættan er sem sérleyfisveitandinn ber gagnvart breytileika ávöxtunar sérleyfishafans þeim mun líklegra er að sérleyfisveitandinn hafi einungis verndarréttindi.

Atkvæðisréttur

- B34 Oft hefur fjárfestir núverandi getu til að stýra viðeigandi starfsemi með atkvæðisrétti eða svipuðum réttindum. Fjárfestir tekur kröfurnar í þessum hluta til athugunar (liði B35–B50) ef viðeigandi starfsemi félags sem fjárfest er í er stjórnað með atkvæðisrétti.

Vald sem fylgir því að hafa meirihluta atkvæðisréttar

- B35 Fjárfestir sem ræður yfir meira en helmingi atkvæðisréttar í félagi sem fjárfest er í hefur vald við eftirfarandi aðstæður, nema liður B36 eða liður B37 gildi:

- viðeigandi starfsemi er stýrt með atkvæði handhafa meirihluta atkvæðisréttar, eða
- meirihluti aðila stjórnar sem stýrir viðeigandi starfsemi eru tilnefndir með atkvæði handhafa meirihluta atkvæðisréttar.

Meirihluti atkvæðisréttar en engin völd

- B36 Til að fjárfestir, sem ræður yfir meira en helmingi atkvæðisréttar í félagi sem fjárfest er í, hafi vald yfir félagi sem fjárfest er í skal atkvæðisréttur fjárfestis vera efnislegur, í samræmi við liði B22–B25 og veita fjárfestinum núverandi getu til að stýra viðeigandi starfsemi, sem oft fer fram með því að ákvarða rekstrar- og fjármögnunarstefnu. Ef önnur eining hefur gildandi réttindi sem veita viðkomandi einingu rétt til að stýra viðeigandi starfsemi og sú eining er ekki umboðsaðili fjárfestisins hefur fjárfestirinn ekki vald yfir félaginu sem fjárfest er í.

- B37 Fjárfestir hefur ekki vald yfir félagi sem fjárfest er í, jafnvel þótt fjárfestirinn hafi meirihluta atkvæðisréttar í félaginu sem fjárfest er í, ef þessi atkvæðisréttur er ekki efnislegur. Til dæmis getur fjárfestir, sem hefur meira en helming atkvæðisréttar í félagi sem fjárfest er í, ekki haft vald ef viðeigandi starfsemi er háð stýringu ríkisstjórnar, dómstóls, stjórnanda, slitastjóra, skiptastjóra eða eftirlitsaðila.

Vald án þess að hafa meirihluta atkvæðisréttar

- B38 Fjárfestir getur haft vald, jafnvel án þess að hann hafi meirihluta atkvæðisréttar í félagi sem fjárfest er í. Fjárfestir getur haft vald með minna en meirihluta atkvæðisréttar í félagi sem fjárfest er í, t.d. með:

- samningsbundnu fyrirkomulagi á milli fjárfestis og annarra handhafa atkvæðisréttar (sjá lið B39),
- réttindum sem leiða af öðru samningsbundnu fyrirkomulagi (sjá lið B40),
- atkvæðisrétti fjárfestis (sjá liði B41–B45),
- mögulegum atkvæðisrétti (sjá liði B47–B50), eða
- samsetningu a- til d-liðar.

Samningsbundið fyrirkomulag við aðra handhafa atkvæðisréttar

- B39 Samningsbundið fyrirkomulag á milli fjárfestis og annarra handhafa atkvæðisréttar getur gefið fjárfestinum rétt til að nýta atkvæðisrétt sem er nægur til að veita fjárfestinum vald, jafnvel þótt fjárfestirinn ráði ekki yfir nægilegum atkvæðisrétti til að veita honum vald án samningsbundna fyrirkomulagsins. Samningsbundið fyrirkomulag gæti þó tryggt það að fjárfestir geti stýrt nægilega mörgum öðrum handhöfum atkvæðisréttar til að kjósa með þeim hætti að tryggt sé að fjárfestir geti tekið ákvarðanir um viðeigandi starfsemi.

Réttindi sem stafa af annars konar samningsbundnu fyrirkomulagi

- B40 Annar ákvarðanatökuréttur, ásamt atkvæðisrétti, getur veitt fjárfesti núverandi getu til að stýra viðeigandi starfsemi. Til dæmis geta réttindin, sem tilgreind eru í samningsbundnu fyrirkomulagi í tengslum við atkvæðisrétt, verið næg til þess að veita fjárfesti núverandi getu til að stýra framleiðsluferli félags sem fjárfest er í eða til að stýra rekstrar- eða fjármögnunarstarfsemi félags sem fjárfest er í, sem hefur veruleg áhrif á ávöxtun félags sem fjárfest er í. Ef ekki er um önnur réttindi að ræða veldur efnahagslegt ósjálfstæði félags sem fjárfest er í gagnvart fjárfesti (s.s. samband birgja við helsta viðskiptavin sinn) ekki því að fjárfestir hafi vald yfir félaginu sem fjárfest er í.

Atkvæðisréttur fjárfestis

- B41 Fjárfestir sem ræður yfir minna en meirihluta atkvæðisréttar hefur réttindi sem eru næg til þess að veita honum vald ef fjárfestirinn hefur hagnýta getu til að stýra viðeigandi starfsemi einhliða.
- B42 Við mat á því hvort atkvæðisréttur fjárfestis sé nægur til að veita honum vald skal fjárfestir taka til athugunar öll málsatvik og allar aðstæður, þ.m.t.:
- a) umfang atkvæðisréttar fjárfestis í hlutfalli við umfang og dreifingu eignarhlutdeildar annarra handhafa atkvæðisréttar, þar sem veitt er athygli:
 - i. að þeim mun meiri atkvæðisrétt sem fjárfestir ræður yfir, þeim mun líklegra er að fjárfestir hafi gildandi réttindi sem veita honum núverandi getu til að stýra viðeigandi starfsemi,
 - ii. að þeim mun meiri atkvæðisrétt sem fjárfestir ræður yfir, í hlutfalli við aðra handhafa atkvæðisréttar, þeim mun líklegra er að fjárfestirinn hafi gildandi réttindi sem veita honum núverandi getu til að stýra viðeigandi starfsemi,
 - iii. að þeim mun fleiri aðilar þyrftu að vinna saman til að hafa meiri atkvæðisrétt en fjárfestirinn, þeim mun líklegra er að fjárfestirinn hafi gildandi réttindi sem veita honum núverandi getu til að stýra viðeigandi starfsemi,
 - b) mögulegan atkvæðisrétt sem fjárfestirinn, aðrir handhafar atkvæðisréttar eða aðrir aðilar ráða yfir (sjá liði B47–B50),
 - c) réttindi sem leiða af öðru samningsbundnu fyrirkomulagi (sjá lið B40) og
 - d) öll önnur málsatvik og aðstæður sem tilgreina að fjárfestir hafi, eða hafi ekki, núverandi getu til að stýra viðeigandi starfsemi á þeim tíma sem taka þarf ákvarðanir, þ.m.t. kosningamynstur á fyrri hluthafafundum.
- B43 Ef stefna viðeigandi starfsemi er ákvörðuð með meirihluta atkvæða og fjárfestir ræður yfir miklu meiri atkvæðisrétti en aðrir handhafar atkvæðisréttar eða skipulagðra hópa handhafa atkvæðisréttar og önnur hlutafjäreign er vel dreifð getur það verið skýrt, að teknu tilliti til þeirra þátta sem taldir eru upp í a- til c-lið 42. liðar eingöngu, að fjárfestirinn hafi vald yfir félaginu sem fjárfest er í.

*Dæmi um beitingu***Dæmi 4**

Fjárfestir eignast 48% atkvæðisréttar í félagi sem fjárfest er í. Atkvæðisrétturinn sem eftir er, er í höndum þúsunda hluthafa og enginn þeirra á einn og sér meira en 1% atkvæðisréttarins. Enginn hluthafanna hefur komið á fyrirkomulagi til að hafa samráð við einhverja hinna hluthafanna eða til að taka sameiginlegar ákvarðanir. Við mat á því hversu hátt hlutfall atkvæðisréttar ætti að afla, á grundvelli hlutfallslegrar stærðar annarrar hlutafjäreignar, ákvarðaði fjárfestirinn að 48% hlutdeild væri næg til að veita honum yfirráð. Í þessu tilviki, á grundvelli hlutafjäreignar sinnar í raun og hlutfallslegrar stærðar annarrar hlutafjäreignar, ákvarðar fjárfestirinn að hann ráði yfir nægilega ráðandi atkvæðarétti til að uppfylla viðmiðunina um vald án þess að þurfa að taka til athugunar aðrar vísbendingar um vald.

Dæmi 5

Fjárfestir A ræður yfir 40% atkvæðisréttar í félagi sem fjárfest er í og tólf aðrir fjárfestar ráða hver um sig yfir 5% atkvæðisréttar í félaginu sem fjárfest er í. Hluthafasamkomulag veitir fjárfesti A rétt til að tilnefna, víkja frá störfum og ákvarða laun stjórnar sem ber ábyrgð á að stýra viðeigandi starfsemi. Til að breyta samkomulaginu þarf meirihluta tveggja þriðju hluta atkvæða hluthafa. Í þessu tilviki kemst fjárfestir A að þeirri niðurstöðu að raunstærð eignarhlutdeildar fjárfestisins og hlutfallsleg stærð annarrar hlutafjáreignar ein og sér sé ekki nægilega afgerandi til að ákvarða hvort fjárfestirinn hafi réttindi sem eru næg til að veita honum vald. Fjárfestir A ákvarðar þó að samningsbundinn réttur hans til að tilnefna, víkja frá störfum og ákvarða laun stjórnar sé nægur til að komast að niðurstöðu um að hann hafi vald yfir félaginu sem fjárfest er í. Ekki skal taka til athugunar þá staðreynd að fjárfestir A gæti hafa sleppt því að nýta þennan rétt eða líkurnar á því að fjárfestir A nýti rétt sinn til að velja, tilnefna eða víkja frá störfum stjórn þegar metið er hvort fjárfestir A hafi vald.

- B44 Við aðrar aðstæður getur það verið skýrt, eftir að hafa tekið tillit til þáttanna sem taldir eru upp í a- til c-lið liðar B42 eingöngu, að fjárfestir hafi ekki vald.

Dæmi um beitingu

Dæmi 6

Fjárfestir A á 45% atkvæðisréttar í félagi sem fjárfest er í. Tveir aðrir fjárfestar eiga hvor um sig 26% atkvæðisréttar í félagi sem fjárfest er í. Atkvæðisrétturinn sem eftir er, er í höndum þriggja annarra hluthafa sem hver á 1% hlut. Ekkert annað fyrirkomulag er fyrir hendi sem hefur áhrif á ákvarðanatöku. Í þessu tilviki er umfang atkvæðisréttar fjárfestis A og umfang hans í hlutfalli við aðra hlutafjáreign nægilegt til að komast að niðurstöðu um að fjárfestir A hafi ekki vald. Einungis þarf samvinnu tveggja annarra fjárfesta til að koma í veg fyrir að fjárfestir A stýri viðeigandi starfsemi félagsins sem fjárfest er í.

- B45 Þó er ekki víst að þættirnir, sem taldir eru upp í a- til c-lið liðar B42 eingöngu, séu afgerandi. Sé fjárfestir, eftir að hafa tekið þessa þætti til athugunar, ekki viss um að hann hafi vald skal hann taka til athugunar fleiri málsvik og aðstæður, s.s. hvort aðrir hluthafar séu óvirkir í eðli sínu eins og fram kemur í kosningahegðun á fyrri hluthafafundum. Í þessu felst mat á þeim þáttum sem settir eru fram í lið B18 og vísunum í liðum B19 og B20. Þeim mun minni atkvæðisrétt sem fjárfestir hefur og þeim mun færri aðilar sem þurfa að vinna saman til að ná fleiri atkvæðum heldur en fjárfestirinn, þeim mun meiri áhersla yrði lögð á fleiri málsvik og aðstæður til að leggja mat á það hvort réttindi fjárfestis séu næg til að veita honum vald. Þegar málsvik og aðstæður í liðum B18–B20 eru tekin til athugunar ásamt réttindum fjárfestisins skal gefa vísbindingunum um vald í lið B18 meira vægi en vísbindingunum um vald í liðum B19 og B20.

Dæmi um beitingu

Dæmi 7

Fjárfestir á 45% atkvæðisréttar í félagi sem fjárfest er í. Ellefu aðrir fjárfestar eiga hver um sig 5% atkvæðisréttar í félagi sem fjárfest er í. Enginn hluthafanna hefur komið á samningsbundnu fyrirkomulagi um að hafa samráð við einhverja hinna hluthafanna til að taka sameiginlegar ákvarðanir. Í þessu tilviki er raunstærð eignarhlutdeildar fjárfestisins og hlutfallsleg stærð annarrar hlutafjáreignar ein og sér ekki nægilega afgerandi til að ákvarða hvort fjárfestirinn hafi réttindi sem eru næg til að veita honum vald í félaginu sem fjárfest er í. Taka skal til athugunar önnur málsvik og aðrar aðstæður sem gætu sýnt fram á að fjárfestir hafi, eða hafi ekki, vald.

Dæmi 8

Fjárfestir á 35% atkvæðisréttar í félagi sem fjárfest er í. Þrír aðrir hluthafar eiga hver um sig 5% atkvæðisréttar í félagi sem fjárfest er í. Atkvæðisrétturinn sem eftir er, er í höndum fjölda annarra hluthafa og enginn þeirra á einn og sér meira en 1% atkvæðisréttarins. Enginn hluthafanna hefur komið á fyrirkomulagi um að hafa samráð við einhverja hinna hluthafanna til að taka sameiginlegar ákvarðanir. Ákvarðanir um viðeigandi starfsemi félags sem fjárfest er í krefjast samþykkis með meirihluta greiddra atkvæða á viðeigandi hluthafafundum—75% atkvæðisréttar félags sem fjárfest er í hefur verið nýttur á síðustu viðeigandi hluthafafundum. Í þessu tilviki gefur virk þáttaka annarra hluthafa á síðustu hluthafafundum vísbindingu um að fjárfestir myndi ekki hafa hagnýta getu til að stýra viðeigandi starfsemi einhliða, án tillits til þess hvort fjárfestir hafi stýrt viðeigandi starfsemi þar sem nægilega mikill fjöldi annarra hluthafa kaus eins og fjárfestirinn.

- B46 Ef það er ekki skýrt, eftir að þeir þættir sem skráðir eru í a- til d-lið liðar B42 hafa verið teknir til athugunar, að fjárfestir hafi vald hefur fjárfestirinn ekki yfirráð yfir félaginu sem fjárfest er í.

Mögulegur atkvæðisréttur

- B47 Þegar lagt er mat á vald skal fjárfestir taka til athugunar mögulegan atkvæðisrétt sinn auk mögulegs atkvæðisréttar annarra aðila til að ákvarða hvort hann hafi yfir valdi að ráða. Mögulegur atkvæðisréttur er réttur til að fá atkvæðisrétt félags sem fjárfest er í, s.s. sá réttur sem leiðir af breytanlegum gerningum eða valréttum, þ.m.t. framvirkir samningar. Þessi mögulegi atkvæðisréttur er aðeins tekinn til athugunar ef rétturinn er efnislegur (sjá liði B22–B25).
- B48 Þegar mögulegur atkvæðisréttur er tekinn til athugunar skal fjárfestir taka til athugunar tilgang og uppbyggingu gerningsins, auk tilgangs og uppbyggingu allrar annarrar þátttöku fjárfestisins í félagi sem fjárfest er í. Þar á meðal er mat á ýmsum skilmálum og skilyrðum gerningsins auk augljósra væntinga, tilgangs og ástæða fjárfestisins fyrir að samþykkja þessa skilmála og skilyrði.
- B49 Hafi fjárfestirinn einnig atkvæðisrétt eða annan ákvarðanatökurétt í tengslum við starfsemi félagsins sem fjárfest er í metur fjárfestirinn einnig hvort sá réttur, í tengslum við mögulegan atkvæðisrétt, veitir fjárfestinum vald.
- B50 Efnislegur mögulegur atkvæðisréttur einn og sér, eða ásamt öðrum rétti, getur veitt fjárfesti núverandi getu til að stýra viðeigandi starfsemi. Til dæmis er líklegt að svo sé þegar fjárfestir á 40% atkvæðisréttar í félagi sem fjárfest er í og á, í samræmi við lið B23, efnisleg réttindi sem leiða af valréttum um kaup á 20% til viðbótar af atkvæðisréttinum.

*Dæmi um beitingu***Dæmi 9**

Fjárfestir A á 70% atkvæðisréttar í félagi sem fjárfest er í. Fjárfestir B á 30% af atkvæðisrétti í félagi sem fjárfest er í auk kaupréttar á helmingi atkvæðisréttar fjárfestis A. Kauprétturinn er nýtanlegur næstu tvö árin á föstu verði sem er í umtalsverðu tapi (og þess er vænst að svo verði næstu tvö árin). Fjárfestir A hefur nýtt atkvæðisrétt sinn og stýrir með virkum hætti viðeigandi starfsemi félagsins sem fjárfest er í. Í slíku tilviki er fjárfestir A líklegur til að uppfylla viðmiðunina um vald þar sem svo virðist sem hann hafi núverandi getu til að stýra viðeigandi starfsemi. Þrátt fyrir að fjárfestir B eigi nýtanlegan kauprétt til að afla viðbótaratkvæðisréttar (sem, ef hann er nýttur, myndi veita honum meirihluta atkvæðisréttar í félaginu sem fjárfest er í), eru tengdir skilmálar og skilyrði með þeim hætti að kauprétturinn telst ekki efnislegur.

Dæmi 10

Fjárfestir A og tveir aðrir fjárfestar eiga hver um sig þriðjung atkvæðisréttar í félagi sem fjárfest er í. Atvinnustarfsemi félagsins sem fjárfest er í tengist náð fjárfesti A. Auk eiginfjárgerninga á fjárfestir A skuldagerninga sem eru hvenær sem er breytanlegir í almenna hluti í félaginu sem fjárfest er í á föstu verði sem er í tapi (en ekki í umtalsverðu tapi). Ef skuldinni yrði breytt ætti fjárfestir A 60% atkvæðisréttar í félaginu sem fjárfest er í. Fjárfestir A myndi njóta hagræðis af samlegðaráhrifum ef skuldagerningunum yrði breytt í almenna hluti. Fjárfestir A hefur vald yfir félagi sem fjárfest er í þar sem hann ræður yfir atkvæðisrétti félags sem fjárfest er í ásamt efnislegum mögulegum atkvæðisrétti sem veitir honum núverandi getu til að stýra viðeigandi starfsemi.

Vald þegar atkvæðaréttur eða svipuð réttindi hafa ekki veruleg áhrif á ávöxtun félagsins sem fjárfest er í

- B51 Við mat á tilgangi og uppbyggingu félags sem fjárfest er í (sjá liði B5–B8) skal fjárfestir taka til athugunar þátttöku og ákvarðanir við stofnun félagsins sem fjárfest er í sem hluta af gerð þess og leggja mat á það hvort viðskiptaskilmálar og einkenni þátttöku veita fjárfestinum réttindi sem eru næg til að veita honum vald. Þátttaka í uppbyggingu félags sem fjárfest er í er ein og sér ekki næg til að veita fjárfesti yfirráð. Þátttaka í uppbyggingu getur gefið vísbendingu um að fjárfestirinn hafi haft tækifæri til að fá réttindi sem eru næg til að veita honum vald yfir félagi sem fjárfest er í.
- B52 Auk þess skal fjárfestir taka til athugunar samningsbundið fyrirkomulag s.s. kauprétti, sölurétti og innlausnarréttindi sem komið er á við stofnun félagsins sem fjárfest er í. Feli slíkt samningsbundið fyrirkomulag í sér starfsemi sem er nátengt félaginu sem fjárfest er í er þessi starfsemi, efnislega, órjúfanlegur þáttur af heildarstarfsemi félagsins sem fjárfest er í, jafnvel þótt hún fari fram utan lagalegra marka félagsins sem fjárfest er í. Því skal telja beinan eða óbeinan ákvarðanatökurétt sem er greypur í samningsbundið fyrirkomulag sem er nátengt félaginu sem fjárfest er í sem viðeigandi starfsemi þegar vald yfir félaginu sem fjárfest er í er ákvarðað.
- B53 Að því er varðar sum félög sem fjárfest er í á viðeigandi starfsemi sér aðeins stað við sérstakar aðstæður eða sérstaka atburði. Félag sem fjárfest er í getur verið byggt upp með þeim hætti að stefna starfseminnar og ávöxtunin er fyrirfram ákveðin nema, og þar til, þessar sérstöku aðstæður eða sérstöku atburðir eiga sér stað. Í þessu tilviki

geta aðeins ákvarðanir um starfsemi félags sem fjárfest er í, þegar þessar aðstæður eða atburðir eiga sér stað, haft veruleg áhrif á ávöxtun þess og þar af leiðandi verið viðeigandi starfsemi. Aðstæðurnar eða atburðirnir þurfa ekki að hafa átt sér stað til þess að fjárfestir, sem getur tekið þessar ákvarðanir, hafi vald. Það að rétturinn til að taka ákvarðanir er háður því að aðstæður komi upp eða atburðir eigi sér stað gerir ekki í sjálfu sér þessi réttindi verndandi.

Dæmi um beitingu

Dæmi 11

Eina atvinnustarfsemi félags sem fjárfest er í, eins og tilgreint er í stofnskjöllum þess, er að kaupa viðskiptakröfur og þjónusta þær daglega fyrir fjárfesta sína. Daglega þjónustan felur í sér innheimtu og áframsendingu höfuðstóls- og vaxtagreiðslna eftir því sem þær falla í gjalddaga. Falli viðskiptakrafa í vanskil flytur félagið sem fjárfest er í sjálfkrafa viðskiptakröfuna til fjárfestis eins og samið var um sérstaklega í sölusamningi milli fjárfestis og félags sem fjárfest er í. Eina viðeigandi starfsemin er stýring viðskiptakrafnanna við vanskil þar sem það er eina starfsemin sem getur haft veruleg áhrif á ávöxtun félagsins sem fjárfest er í. Stýring viðskiptakrafna fyrir vanskil er ekki viðeigandi starfsemi þar sem hún þarfnast ekki þess að teknar séu efnislegar ákvarðanir sem gætu haft veruleg áhrif á ávöxtun félagsins sem fjárfest er í—starfsemin fyrir vanskil er fyrirfram ákveðin og nær aðeins til þess að innheimta sjóðstreymi er það fellur í gjalddaga og flytja það áfram til fjárfesta. Þess vegna skal aðeins taka til athugunar rétt fjárfestis til að stýra eignum eftir að þær falla í vanskil þegar lagt er mat á heildarstarfsemi félagsins sem fjárfest er í sem getur haft veruleg áhrif á ávöxtun félagsins sem fjárfest er í. Í þessu dæmi tryggir uppbygging félagsins sem fjárfest er í að fjárfestirinn hefur ákvarðanatökuvald varðandi starfsemi sem hefur veruleg áhrif á ávöxtunina á eina tímanum sem slíks ákvarðanatökuvalds er krafist. Skilmálar sölusamningsins eru óaðskiljanlegur hluti heildarviðskiptanna og stofnsetningar félagsins sem fjárfest er í. Því leiða skilmálar sölusamningsins ásamt stofnskjöllum félagsins sem fjárfest er í til þeirra niðurstöðu að fjárfestir hefur vald yfir félaginu sem fjárfest er í jafnvel þótt fjárfestirinn taki aðeins við eignarhaldi á viðskiptakröfunum við vanskil og stýri vanskilakröfunum utan lagalegra marka félagsins sem fjárfest er í.

Dæmi 12

Eina eign félags sem fjárfest er í eru viðskiptakröfur. Ef lítið er á tilgang og uppbyggingu félagsins sem fjárfest er í er það ljóst að eina viðeigandi starfsemin er stýring viðskiptakrafna eftir að þær falla í vanskil. Aðilinn sem hefur getu til að stýra vanskilakröfunum hefur vald yfir félaginu sem fjárfest er í, án tillits til þess hvort einhver lántakanna eru í vanskilum.

- B54 Fjárfestir getur haft beina eða óbeina skyldu til að tryggja að félag sem fjárfest er í haldi áfram rekstri eins og því var ætlað. Slík skuldbinding getur aukið áhættuna sem fjárfestir ber gagnvart breytileika ávöxtunar og þar með aukið hvata fjárfestisins til að fá nægileg réttindi til að hann öðlist vald. Því getur skuldbinding um að tryggja að félag sem fjárfest er í sé starfrækt með þeim hætti sem því var ætlað verið visbending um að fjárfestirinn hafi vald, en veitir í sjálfu sér hvorki fjárfesti vald né kemur hún í veg fyrir að annar aðili hafi vald.

Áhætta gagnvart, eða réttindi til breytilegrar ávöxtunar af félagi sem fjárfest er í

- B55 Við mat á því hvort fjárfestir hafi yfirráð yfir félagi sem fjárfest er í ákvarðar fjárfestirinn hvort hann beri áhætta gagnvart, eða á rétt á, breytilegri ávöxtun af þátttöku sinni í félaginu sem fjárfest er í.
- B56 Breytileg ávöxtun er ávöxtun sem er ekki föst og getur breyst vegna frammistöðu félags sem fjárfest er í. Breytileg ávöxtun getur aðeins verið jákvæð, aðeins neikvæð eða bæði jákvæð og neikvæð (sjá 15. lið). Fjárfestir metur hvort ávöxtun af félagi sem fjárfest er í sé breytileg og hversu breytileg þessi ávöxtun er á grundvelli eðlis fyrirkomulagsins og án tillits til lagalegs forms ávöxtunarinnar. Fjárfestir getur til dæmis átt skuldabréf sem ber fastar vaxtagreiðslur. Föstu vaxtagreiðslurnar eru breytileg ávöxtun að því er varðar þennan IFRS-staðal þar sem þær eru með fyrirvara um vanskilááhættu og valda því að fjárfestir ber lánsáhættu vegna útgáfu skuldabréfsins. Fjárhæð breytileika (þ.e. hversu breytileg þessi ávöxtun er) er háð lánsáhættu skuldabréfsins. Með svipuðum hætti er föst árangurstengd þóknun fyrir stýringu eigna félags sem fjárfest er í breytileg ávöxtun þar sem þóknunin veldur því að fjárfestir ber áhættu gagnvart frammistöðu félagsins sem fjárfest er í. Fjárhæð breytileika er háð getu félagsins sem fjárfest er í til að skapa nægar tekjur til að greiða þóknunina.

- B57 Dæmi um ávöxtun eru m.a.:

- a) arður, önnur útgreiðsla efnahagslegs ávinnings af félagi sem fjárfest er í (þ.e. vextir af skuldabréfum gefin út af félagi sem fjárfest er í) og breytingar á virði fjárfestingar fjárfestis í félagi sem fjárfest er í,

- b) þóknun fyrir að þjónusta eignir eða skuldir félags sem fjárfest er í, þóknunir og áhætta gagnvart tapi vegna veitingar lána- eða lausafjárstuðnings, eftirstæður hluti í eignum og skuldum þess við slit félags sem fjárfest er í, skattaávilnanir og aðgangur að lausafé í framtíðinni, sem fjárfestir hefur vegna þátttöku sinnar í félagi sem fjárfest er í,
- c) ávöxtun sem er ekki aðgengileg öðrum hagsmunaaðilum. Til dæmis getur fjárfestir notað eignir sínar ásamt eignum félagsins sem fjárfest er í, s.s. með því að sameina rekstraraðgerðir til að ná fram stærðarhagkvæmni, kostnaðarlækkunum, finna vörur sem eru af skornum skammti, fá aðgengi að mikilvægri þekkingu eða takmarka starfsemi eða eignir, til að auka virði annarra eigna fjárfestisins.

Tengsl á milli valds og ávöxtunar

Framselt vald

- B58 Þegar fjárfestir sem hefur ákvarðanatökurétt (ákvarðanataki) metur hvort hann hafi yfirráð yfir félagi sem fjárfest er í skal hann ákvarða hvort hann sé umbjóðandi eða umboðsaðili. Fjárfestir skal einnig ákvarða hvort önnur eining sem hefur ákvarðanatökurétt komi fram sem umboðsaðili fjárfestisins. Umboðsaðili er aðili sem hefur það meginhlutverk að koma fram fyrir hönd og í þágu annars aðila eða annarra aðila (umbjóðanda eða umbjóðenda) og hefur því ekki yfirráð yfir félaginu sem fjárfest er í þegar það beitir ákvarðanatökuvaldi sínu (sjá liði 17 og 18). Þar af leiðandi getur vald umbjóðanda og beiting þess verið í höndum umboðsaðila, en fyrir hönd umbjóðandans. Sá sem tekur ákvarðanir er ekki umboðsaðili einfaldlega vegna þess að aðrir aðilar geta haft hagræði af þeim ákvörðunum sem hann tekur.
- B59 Fjárfestir getur framselt ákvarðanatökuvald sitt, að því er varðar tiltekin málefni eða alla viðeigandi starfsemi, til umboðsaðila. Þegar fjárfestir metur hvort hann hafi yfirráð yfir félagi sem fjárfest er í skal hann fara með ákvarðanatökuréttinn, sem framseldur er umboðsaðila hans, eins og fjárfestirinn hafi sjálfur þennan rétt. Við aðstæður þar sem um fleiri en einn umbjóðanda er að ræða skal hver umbjóðandi meta hvort hann hafi vald yfir félaginu sem fjárfest er í að teknu tilliti til krafna í liðum B5–B54. Liðir B60–B72 veita leiðbeiningar um ákvörðun þess efnis hvort sá sem tekur ákvarðanir sé umboðsaðili eða umbjóðandi.
- B60 Við ákvörðun á því hvort sá sem tekur ákvarðanir sé umboðsaðili skal sá aðili taka til athugunar heildartengsl á milli sín, félagsins sem fjárfest er í og verið er að stýra og annarra aðila sem taka þátt í félaginu sem fjárfest er í, einkum alla þættina sem nefndir eru hér á eftir:
- a) umfang ákvarðanatökuvalds sem hann hefur yfir félaginu sem fjárfest er í (liðir B62 og B63),
 - b) réttindi annarra aðila (liðir B64–B67),
 - c) þóknunir sem hann á rétt á í samræmi við samninginn eða samningana um þóknun (sjá B68–B70),
 - d) áhættuna sem sá sem tekur ákvarðanir ber gagnvart breytileika ávöxtunar af öðrum hagsmunum sem það hefur í félagi sem fjárfest er í (liðir B71 og B72).

Beita skal mismunandi vægi á hvern þáttanna á grundvelli tiltekinna málsvika og aðstæðna.

- B61 Ákvörðun þess efnis hvort sá sem tekur ákvarðanir sé umboðsaðili krefst mats á öllum þáttunum sem skráðir eru í lið B60 nema einn aðili sé handhafi efnislegra réttinda til að leysa þann sem tekur ákvarðanir frá störfum (réttindi varðandi lausn) og getur leyst þann sem tekur ákvarðanir frá störfum án ástæðu (sjá lið B65).

Umfang ákvarðanatökuvalds

- B62 Umfang ákvarðanatökuvalds þess sem tekur ákvarðanir er metið að teknu tilliti til:
- a) starfseminnar sem er leyfileg samkvæmt samningnum eða samningunum um ákvarðanatöku og tilgreind í lögum og
 - b) ákvörðunarfrelsi sem sá sem tekur ákvarðanir hefur þegar hann tekur ákvarðanir um þessa starfsemi.
- B63 Sá sem tekur ákvarðanir skal taka til athugunar tilgang og uppbyggingu félagsins sem fjárfest er í, áhættuna sem félagið sem fjárfest er í er ætlað að bera, áhættuna sem það var gert til að yfirfæra til þeirra aðila sem taka þátt og hvaða áhrif sá sem tekur ákvarðanir hefði við skipulagningu félags sem fjárfest er í. Ef sem dæmi sá sem tekur ákvarðanir tók verulegan þátt í uppbyggingu félagsins sem fjárfest er í (þ.m.t. að ákvarða umfang ákvarðanatökuvalds) getur sú þátttaka verið visbending um að sá sem tekur ákvarðanir hafi haft tækifæri til þess og hvata til að öðlast þau réttindi sem valda því að sá sem tekur ákvarðanir hafi getu til að stýra viðeigandi starfsemi.

Réttindi annarra aðila

- B64 Efnisleg réttindi annarra aðila geta haft áhrif á getu þess sem tekur ákvarðanir til að stýra viðeigandi starfsemi félags sem fjárfest er í. Efnisleg réttindi varðandi lausn eða önnur réttindi geta gefið til kynna að sá sem tekur ákvarðanir sé umboðsaðili.
- B65 Ef einn aðili hefur yfir efnislegum réttindum að ráða varðandi lausn og getur leyst þann sem tekur ákvarðanir frá störfum án ástæðu er það, eitt og sér, nægilegt til að komast að niðurstöðu um að sá sem tekur ákvarðanir sé umboðsaðili. Ef fleiri en einn aðili hafa yfir slíkum réttindum að ráða (og enginn einn aðili getur leyst þann sem tekur ákvarðanir frá störfum án samþykkis annarra aðila) eru þessi réttindi, ein og sér, ekki afgerandi þáttur við ákvörðun um að sá sem tekur ákvarðanir komi aðallega fram fyrir hönd og í þágu annarra. Auk þess er það þannig að þeim mun fleiri aðilar sem þurfa að vinna saman til að neyta réttinda til að leysa aðila sem tekur ákvarðanir frá störfum og þeim mun meira umfang, og meiri breytileiki, í tengslum við aðra efnahagslega hagsmuni þess sem tekur ákvarðanir (þ.e. þóknarir og aðrir hagsmunir), þeim mun minna vægi skal sá þáttur hafa.
- B66 Taka skal til athugunar efnisleg réttindi annarra aðila sem takmarka ákvörðunarfrelsi þess sem tekur ákvarðanir með svipuðum hætti og réttindi varðandi lausn þegar lagt er mat á það hvort sá sem tekur ákvarðanir er umboðsaðili. Sem dæmi er sá sem tekur ákvarðanir og sem er skyldugur til að fá samþykki lítils hluta annarra aðila vegna aðgerða venjulega umboðsaðili. (Sjá liði B22–B25 varðandi viðbótarleiðbeiningar um réttindi og hvort þau séu efnisleg.)
- B67 Þegar réttindi annarra aðila eru tekin til athugunar skal það fela í sér mat á öllum þeim réttindum stjórnar félags sem fjárfest er í (eða annað stjórnvald) getur nýtt sér og áhrif þeirra á ákvarðanatökuyfirvaldið (sjá b-lið liðar B23).

Þóknarir

- B68 Þeim mun meira sem umfang og breytileiki þóknana þess aðila sem tekur ákvarðanir er í hlutfalli við vænta ávöxtun af starfsemi félagsins sem fjárfest er í, þeim mun líklegra er að sá sem tekur ákvarðanir sé umboðsaðili.
- B69 Þegar sá sem tekur ákvarðanir ákvarðar hvort hann sé umboðsaðili eða umboðsaðili skal sá aðili einnig taka til athugunar hvort eftirfarandi aðstæður séu fyrir hendi:
- a) þóknun þess sem tekur ákvarðanir er í réttu hlutfalli við þá þjónustu sem veitt er,
 - b) að samningurinn um þóknun taki aðeins til skilmála, skilyrða eða fjárhæða sem er venjulega að finna í samningum á milli ótengdra aðila um sambærilega þjónustu og kunnáttu.
- B70 Sá sem tekur ákvarðanir getur ekki verið umboðsaðili nema skilyrðin sem sett eru fram í a- og b-lið liðar B69 séu uppfyllt. Þó þessi skilyrði séu uppfyllt hvert fyrir sig er það ekki nægilegt til að komast að niðurstöðu um að sá sem tekur ákvarðanir sé umboðsaðili.

Áhætta gagnvart breytileika ávöxtunar af öðrum hagsmunum

- B71 Sá sem tekur ákvarðanir sem hefur aðra hagsmuni í félagi sem fjárfest er í (þ.e. fjárfestingar í félaginu sem fjárfest er í eða veitir ábyrgðir að því er varðar árangur félagsins sem fjárfest er í) skal taka til athugunar áhættu sína gagnvart breytileika ávöxtunar af þessum hagsmunum við mat á því hvort hann er umboðsaðili. Eigi sá sem tekur ákvarðanir aðra hagsmuni í félagi sem fjárfest er í gefur það til kynna að hann geti verið umboðsaðili.
- B72 Við mat á áhættu gagnvart breytileika ávöxtunar af öðrum hagsmunum í félagi sem fjárfest er í skal sá sem tekur ákvarðanir taka eftirfarandi til athugunar:
- a) þeim mun meira sem umfang og breytileiki efnahagslegra hagsmuna hans er, að teknu tilliti til þóknana og annarra hagsmuna samtals, þeim mun líklegra er að sá sem tekur ákvarðanir sé umboðsaðili,
 - b) hvort áhætta hans gagnvart breytileika ávöxtunar sé önnur en áhætta annarra fjárfesta og, ef svo er, hvort það gæti haft áhrif á aðgerðir hans. Það getur til dæmis verið svo ef sá sem tekur ákvarðanir á víkjandi hagsmuna að gæta í félagi sem fjárfest er í eða endurbætir lánshæfi þess með öðrum hætti.

Sá sem tekur ákvarðanir skal leggja mat á áhættu sína með tilliti til heildarbreytileika ávöxtunar af félagi sem fjárfest er í. Þetta mat fer að mestu fram á grundvelli væntrar ávöxtunar af starfsemi félagsins sem fjárfest er í en þó skal ekki lita framhjá hámarksáhættu þess sem tekur ákvarðanir gagnvart breytileika ávöxtunar af félagi sem fjárfest er í vegna annarra hagsmuna sem sá sem tekur ákvarðanir hefur að gæta.

Dæmi um beitingu**Dæmi 13**

Sá sem tekur ákvarðanir (sjóðsstjóri) stofnar, markaðssetur og stýrir sjóði, sem skráður er á almannan markað og lýtur eftirliti samkvæmt þröngt skilgreindum mörkum sem sett eru fram í umboðinu til fjárfestinga eins og krafist er í landslögum hans og reglugerðum. Sjóðurinn var markaðssettur fyrir fjárfesta sem fjárfesting í dreifðu safni hlutabréfatengdra verðbréfa eininga sem skráðar eru á almannan markað. Sjóðsstjórinn hefur, innan skilgreindra marka, ákvarðanafrelsi varðandi eignir sem fyrirhugað er að fjárfesta í. Sjóðsstjórinn hefur framkvæmt 10% hlutfallslega fjárfestingu í sjóðnum og fær markaðstengda þóknun fyrir þjónustu sína, sem er jafngild 1% af verðmæti hreinnar eignar sjóðsins. Þóknunirnar eru í réttu hlutfalli við veitta þjónustu. Sjóðsstjóranum ber engin skylda til að fjármagna tap sem er umfram 10% af fjárfestingu. Sjóðurinn er ekki skyldugur til að koma á fót, og hefur ekki komið á fót, óháðri stjórn. Fjárfestarnir eiga engin efnisleg réttindi sem myndu hafa áhrif á ákvarðanatökuvald sjóðsstjórans, en þeir geta innleyst hagsmuni sína innan tiltekinna marka sem sjóðurinn mælir fyrir um.

Þrátt fyrir að starfað sé innan þeirra marka sem sett eru fram í umboðinu til fjárfestinga og í samræmi við kröfur samkvæmt reglum hefur sjóðsstjórinn ákvarðanatökurétt sem veitir honum núverandi getu til að stýra viðeigandi starfsemi sjóðsins—fjárfestarnir hafa ekki efnisleg réttindi sem gætu haft áhrif á ákvarðanatökuvald sjóðsstjórans. Sjóðsstjórinn fær markaðstengda þóknun fyrir þjónustu sína, í réttu hlutfalli við veitta þjónustu, og hefur einnig fjárfest hlutfallslega í sjóðnum. Þóknun og fjárfesting sjóðsstjórans veldur því að hann ber áhættu gagnvart breytileika ávöxtunar af starfsemi sjóðsins án þess að valda áhættu sem er af slíku umfangi að hún gefi til kynna að sjóðsstjórinn sé umbjóðandi.

Í þessu dæmi er tekið tillit til áhættu sjóðsstjórans gagnvart breytileika ávöxtunar af sjóðnum auk ákvarðanatökuvæðis hans innan takmarkaðra marka og gefur það til kynna að sjóðsstjórinn sé umboðsaðili. Þar af leiðandi kemst sjóðsstjórinn að þeirri niðurstöðu að hann hefur ekki yfirráð yfir sjóðnum.

Dæmi 14

Aðili sem tekur ákvarðanir kemur á fót, markaðssetur og stýrir sjóði sem veitir fjölda fjárfesta fjárfestingatækifæri. Sá sem tekur ákvarðanir (sjóðsstjóri) skal taka ákvarðanir í þágu allra fjárfesta og í samræmi við gildandi samninga sjóðsins. Sjóðsstjórinn hefur samt sem áður viðtækt ákvarðanatökufrelsi. Sjóðsstjórinn fær markaðstengda þóknun fyrir þjónustu sína sem jafngildir 1% af eignum í stýringu og 20% af öllum hagnaði sjóðsins ef tilteknum hagnaði er náð. Þóknunirnar eru í réttu hlutfalli við veitta þjónustu.

Þrátt fyrir að hann verði að taka ákvarðanir með hagsmuni allra fjárfesta í huga hefur sjóðsstjórinn viðtækt ákvarðanatökuvald til að stýra viðeigandi starfsemi sjóðsins. Sjóðsstjórinn fær greiddar fastar og árangurstengdar þóknunir sem eru í réttu hlutfalli við veitta þjónustu. Auk þess samræmir þóknunin hagsmuni sjóðsstjórans við hagsmuni hinna fjárfestanna með það í huga að auka virði sjóðsins, án þess að skapa áhættu gagnvart breytileika ávöxtunar af starfsemi sjóðsins sem er slík að umfangi að þóknunin, þegar hún er tekin til athugunar ein og sér, gefi til kynna að sjóðsstjórinn sé umbjóðandi.

Ofangreint mynstur málsatvika og greining gildir um dæmi 14A–14C sem er lýst hér á eftir. Hvert dæmi er tekið til athugunar eitt og sér.

Dæmi 14A

Sjóðsstjórinn á einnig 2% fjárfestingu í sjóðnum sem samræmir hagsmuni hans við hagsmuni annarra fjárfesta. Sjóðsstjóranum ber engin skylda til að fjármagna tap sem er umfram 2% af fjárfestingu. Fjárfestarnir geta leyst sjóðsstjóranum frá störfum með einföldum meirihluta atkvæða, en aðeins ef hann brýtur gegn samningi.

Fjárfesting sjóðsstjórans upp á 2% eykur áhættu hans gagnvart breytileika ávöxtunar af starfsemi sjóðsins án þess að valda áhættu sem er af slíku umfangi að hún gefi til kynna að sjóðsstjórinn sé umbjóðandi. Réttindi annarra fjárfesta til að leysa sjóðsstjóranum frá störfum teljast vera verndarréttindi þar sem aðeins er hægt að neyta þeirra ef brotið er gegn samningi. Í þessu dæmi gefur áhætta sjóðsstjórans til kynna að sjóðsstjórinn sé umboðsaðili, þrátt fyrir að sjóðsstjórinn hafi viðtækt ákvarðanatökuvald og beri áhættu gagnvart breytileika ávöxtunar af hagsmunum sínum og þóknun. Þar af leiðandi kemst sjóðsstjórinn að þeirri niðurstöðu að hann hefur ekki yfirráð yfir sjóðnum.

Dæmi 14B

Sjóðsstjórinn á hlutfallslega meiri fjárfestingu í sjóðnum, en honum ber engin skylda til að fjármagna tap umfram þá fjárfestingu. Fjárfestarnir geta leyst sjóðsstjórnann frá störfum með einföldum meirihluta atkvæða, en aðeins ef hann brýtur gegn samningi.

Í þessu dæmi teljast réttindi annarra fjárfesta til að leysa sjóðsstjórnann frá störfum vera verndarréttindi þar sem aðeins er hægt að neyta þeirra ef brotið er gegn samningi. Þrátt fyrir að sjóðsstjórinn fái greiddar fastar og árangurstengdar þóknarir sem eru í réttu hlutfalli við veitta þjónustu gæti samsetning fjárfestingar sjóðsstjórnans og þóknunar hans valdið áhættu gagnvart breytileika ávöxtunar af starfsemi sjóðsins, sem er slík að umfangi að hún gefur til kynna að sjóðsstjórinn sé umbjóðandi. Þeim mun meira sem umfang og breytileiki efnahagslegra hagsmuna sjóðsstjórnans er (að teknu tilliti til þóknana og annarra hagsmuna samanlagt) þeim mun meiri áherslu leggur sjóðsstjórinn á þessa efnahagslegu hagsmuni í greiningunni og þeim mun líklegra er að sjóðsstjórinn sé umbjóðandi.

Til dæmis gæti sjóðsstjórinn, að teknu tilliti til þóknana og annarra hagsmuna, álitid að 20% fjárfesting væri næg til að komast að þeirri niðurstöðu að hann hafi yfirráð yfir sjóðnum. Við aðrar aðstæður (t.d. ef þóknun eða aðrir þættir eru með öðrum hætti) geta yfirráð samt sem áður myndast ef umfang fjárfestingar er annað.

Dæmi 14C

Sjóðsstjórinn á 20% hlutfallslega fjárfestingu í sjóðnum en honum ber engin skylda til að fjármagna tap umfram 20% fjárfestingarinnar. Sjóðurinn hefur stjórn og allir meðlimir hennar eru óháðir sjóðsstjórnunum og eru tilnefndir af hinum fjárfestunum. Stjórnin tilnefni sjóðsstjórnann árlega. Hafi stjórnin ákveðið að endurnýja ekki samning sjóðsstjórnans geta aðrir framkvæmdastjórnar innan geirans framkvæmt þjónustuna sem sjóðsstjórinn veitir.

Þrátt fyrir að sjóðsstjórinn fái greiddar fastar og árangurstengdar þóknarir sem eru í réttu hlutfalli við veitta þjónustu gæti samsetning 20% fjárfestingar sjóðsstjórnans og þóknunar hans valdið áhættu gagnvart breytileika ávöxtunar af starfsemi sjóðsins, sem er slík að umfangi að hún gefur til kynna að sjóðsstjórinn sé umbjóðandi. Fjárfestarnir hafa þó efnisleg réttindi til að leysa sjóðsstjórnann frá störfum—stjórnin kemur á fyrirkomulagi sem tryggir að fjárfestarnir geti leyst sjóðsstjórnann frá störfum ef þeir ákveða að gera það.

Í þessu dæmi leggur sjóðsstjórinn meiri áherslu á efnislegu réttindin varðandi lausn í greiningunni. Þannig gefa efnisleg réttindi annarra fjárfesta til kynna að sjóðsstjórinn sé umboðsaðili, þrátt fyrir að sjóðsstjórinn hafi viðtækt ákvarðanatökuvald og beri áhættu gagnvart breytileika ávöxtunar sjóðsins af þóknun sinni og fjárfestingu. Þar af leiðandi kemst sjóðsstjórinn að þeirri niðurstöðu að hann hefur ekki yfirráð yfir sjóðnum.

Dæmi 15

Félag sem fjárfest er í er stofnað til að kaupa eignasafn eignavarinna verðbréfa með föstum vöxtum, fjármögnuðum með skuldagerningum á föstum vöxtum og eiginfjárgerningum. Eiginfjárgerningarnir eru hannaðir til að veita skuldafjárfestunum vernd, sem er ætluð síðasta kröfuhafanum í kröfuröðinni, og taka við allri viðbótarávöxtun félagsins sem fjárfest er í. Viðskiptin voru markaðssett fyrir mögulega skuldafjárfesta sem fjárfesting í safni eignavarinna verðbréfa sem bera lánsáhættu í tengslum við möguleg vanskil útgefenda eignavörðnað verðbréfanna í eignasafninu og vaxtaáhættu í tengslum við stýringu eignasafnsins. Við stofnun eru eiginfjárgerningarnir 10% af virði keyptra eigna. Aðili sem tekur ákvarðanir (forstöðumaður eigna) stýrir virka eignasafninu með því að taka fjárfestingarákvarðanir innan þeirra marka sem sett eru fram í lýsingu félagsins sem fjárfest er í. Fyrir þá þjónustu fær forstöðumaður eigna fasta markaðstengda þóknun (þ.e. 1% af eignum í stýringu) og árangurstengda þóknun (þ.e. 10% af hagnaði) ef hagnaður félagsins sem fjárfest er í fer yfir tilgreind mörk. Þóknarnir eru í réttu hlutfalli við veitta þjónustu. Forstöðumaður eigna á 35% eigin fjár félagsins sem fjárfest er í.

Þau 65% eigin fjár sem eftir standa og allir skuldagerningarnir eru í eigu fjölda vel dreifðra ótengdra fjárfesta sem eru þriðju aðilar. Leysa má forstöðumann eigna frá störfum, án ástæðu, með ákvörðun annarra fjárfesta sem tekin er með einföldum meirihluta.

Forstöðumaður eigna fær greiddar fastar og árangurstengdar þóknarir sem eru í réttu hlutfalli við veitta þjónustu. Þóknunin samræmir hagsmuni sjóðsstjórnans við hagsmuni annarra fjárfesta þess efnis að auka virði sjóðsins. Forstöðumaður eigna ber áhættu gagnvart breytileika ávöxtunar af starfsemi sjóðsins þar sem hann er handhafi 35% af eigin fé hans, og af þóknun sinni.

Þrátt fyrir að starfað sé innan þeirra marka sem sett eru fram í útboðslýsingu félagsins sem fjárfest er í hefur forstöðumaður eigna núverandi getu til að taka fjárfestingarákvarðanir sem hafa veruleg áhrif á ávöxtun félagsins sem fjárfest er í — réttindi annarra fjárfesta varðandi lausn hafa lítið vægi í greiningunni þar sem þau réttindi eru á hendi fjölda ýmissa dreifðra fjárfesta. Í þessu dæmi leggur forstöðumaður eigna meiri áherslu á áhættu gagnvart breytileika ávöxtunar sjóðsins af eignarhlutdeild sinni, sem víkja fyrir skuldagerningunum. Eignarhald á 35% eigin fjár skapar undirliggjandi áhættu gagnvart tapi og réttindum varðandi ávöxtun félagsins sem fjárfest er í, sem hefur það mikið vægi að það gefur til kynna að forstöðumaður eigna sé umbjóðandi. Þar af leiðandi kemst forstöðumaður eigna að þeirri niðurstöðu að hann hafi yfirráð yfir féluginu sem fjárfest er í.

Dæmi 16

Aðili sem tekur ákvarðanir (umsýsluaðili) hefur umsjón með miðlunarsjóði margra seljenda, sem gefur út skuldagerninga til skamms tíma til ótengdra fjárfesta sem eru þriðju aðilar. Viðskiptin voru markaðssett fyrir mögulega fjárfesta sem fjárfesting í safni hátt metinna eigna til meðallangs tíma sem bera lágmarks útlánaáhættu í tengslum við möguleg vanskil útgefenda eigna í eignasafninu. Ýmsir framseljendur selja miðlunarsjóðnum hágæða eignasöfn til meðallangs tíma. Hver framseljandi þjónustar eignasafnið sem hann selur miðlunarsjóðnum og stýrir vanskilakröfum fyrir markaðstengda umsýslubókun. Hver framseljandi veitir einnig síðasta kröfuhafanum í kröfuröðinni vörn gegn tapi á eignasafni sínu með yfirveðsetningu eigna sem færðar eru í miðlunarsjóðinn. Umsýsluaðilinn setur skilmála fyrir miðlunarsjóðinn og stýrir starfsemi hans fyrir markaðstengda bókun. Bóknunin er í réttu hlutfalli við veitta þjónustu. Umsýsluaðilinn samþykkir þá seljendur sem fá leyfi til að selja miðlunarsjóðnum, samþykkir eignirnar sem miðlunarsjóðurinn kaupir og tekur ákvarðanir um fjármögnun miðlunarsjóðsins. Umsýsluaðilinn starfar með hagsmuni allra fjárfestanna í huga.

Umsýsluaðilinn á rétt á allri viðbótarávöxtun miðlunarsjóðsins og bætir einnig lánshæfi hans og veitir honum lausafjárþyrirgreiðslu. Endurbót á lánshæfi sem umsýsluaðilinn veitir stendur undir fyrsta tapi, sem er allt að 5% af öllum eignum miðlunarsjóðsins, eftir að framseljendurnir hafa tekið á sig tap. Lausafjárþyrirgreiðsla er ekki nýtt á móti vanskilaeignum. Fjárfestarnir eiga ekki efnisleg réttindi sem gætu haft áhrif á ákvarðanatökuvald umsýsluaðilans.

Þrátt fyrir að umsýsluaðilinn fái greidda markaðstengda bókun fyrir þjónustu sína, sem er í réttu hlutfalli við veitta þjónustu, ber umsýsluaðilinn áhættu gagnvart breytileika ávöxtunar af starfsemi miðlunarsjóðsins vegna þess að hann á rétt á allri viðbótarávöxtun miðlunarsjóðsins og gagnvart bætingu lánshæfis og lausafjárþyrirgreiðslu (þ.e. miðlunarsjóðurinn ber áhættu gagnvart lausafjáráhættu með því að nota skammtímaskuldagerninga til að fjármagna eignir til meðallangs tíma). Þrátt fyrir að hver framseljandi hafi ákvarðanatökuréttindi sem hafa áhrif á virði eigna miðlunarsjóðsins hefur umsýsluaðilinn viðtækt ákvarðanatökuvald sem veitir honum núverandi réttindi til að stýra þeirri starfsemi sem hefur *mest* áhrif á ávöxtun miðlunarsjóðsins (þ.e. umsýsluaðilinn setti fram skilmála miðlunarsjóðsins, hefur rétt til að taka ákvarðanir um eignirnar (samþykkja keyptar eignir og framseljendur þessara eigna) og fjármögnun miðlunarsjóðsins (en nauðsynlegt er að fá inn nýja fjárfestingu með reglulegu millibili)). Rétturinn til viðbótarávöxtunar miðlunarsjóðsins og bæting lánshæfis og veiting lausafjárþyrirgreiðslu veldur því að umsýsluaðilinn ber áhættu gagnvart breytileika ávöxtunar af starfsemi miðlunarsjóðsins sem er frábrugðin áhættu annarra fjárfesta. Til samræmis við það gefur áhættan til kynna að umsýsluaðilinn sé umbjóðandi og þar af leiðandi kemst umsýsluaðilinn að þeirri niðurstöðu að hann hafi yfirráð yfir miðlunarsjóðnum. Skylda umsýsluaðilans til að starfa í þágu allra fjárfesta kemur ekki í veg fyrir að umsýsluaðilinn sé umbjóðandi.

Tengsl við aðra aðila

- B73 Við mat á yfirráðum skal fjárfestir taka til athugunar með hvaða hætti hann tengist öðrum aðilum og hvort þessir aðilar komi fram fyrir hönd fjárfestisins (þ.e. hvort þeir séu „umboðsaðilar í reynd“). Ákvörðun á því hvort aðilar komi fram sem umboðsaðilar í reynd krefst mats, þar sem ekki eingöngu er tekið tillit til eðlis tengslanna heldur einnig til samspils þessara aðila hver við annan og við fjárfestinn.
- B74 Slik tengsl þurfa ekki að fela í sér samningsbundið fyrirkomulag. Aðili er umboðsaðili í reynd ef fjárfestirinn, eða þeir sem stýra starfsemi fjárfestisins, geta stýrt þeim aðila til að starfa fyrir hönd fjárfestisins. Við þessar aðstæður skal fjárfestirinn taka til athugunar ákvarðanatökurétt þess sem er umboðsaðili hans í reynd og óþeina áhættu sem fjárfestirinn ber gagnvart breytileika ávöxtunar, eða rétti til ávöxtunar, fyrir milligöngu umboðsaðilans í reynd, ásamt sínum eigin rétti og áhættu, þegar lagt er mat á yfirráð yfir félagi sem fjárfest er í.
- B75 Eftirfarandi eru dæmi um aðra slíka aðila sem, vegna þess með hvaða hætti tengsl þeirra eru, gætu komið fram sem umboðsaðilar fjárfestisins í reynd:

- a) aðilar tengdir fjárfestinum,

- b) aðili sem hefur fengið hagsmuni sína í félaginu sem fjárfest er í sem framlag eða lán frá fjárfestinum,
- c) aðili sem hefur samþykkt hvorki að selja, yfirfæra né leggja kvaðir á hagsmuni sína í félaginu sem fjárfest er í án fyrirframsamþykkis fjárfestisins (nema við aðstæður þar sem fjárfestirinn og hinn aðilinn hafa réttindi til að fyrirframsamþykkja og réttindin eru á grundvelli skilmála sem viljugir óháðir aðilar hafa samþykkt),
- d) aðili sem getur ekki fjármagnað starfsemi sína án víkjandi fjárstuðnings frá fjárfestinum,
- e) félag sem fjárfest er í ef meirihluti aðila í stjórn þess eða lykilstarfsmenn í stjórnunarstöðum eru þeir sömu og hjá fjárfestinum,
- f) aðili sem á náin viðskiptatengsl við fjárfestinn, svo sem tengsl á milli veitanda sérfræðipjónustu og mikilvægs viðskiptavinar hans.

Yfirlit yfir tilteknum eignum

- B76 Fjárfestir skal taka til athugunar hvort hann fari með hluta félags sem fjárfest er í sem einingu sem álitin er aðskilin og, ef svo er, hvort hann hafi yfirlit yfir einingunni sem álitin er aðskilin.
- B77 Fjárfestir skal meðhöndla hluta félags sem fjárfest er í sem einingu sem álitin er aðskilin og einungis að uppfylltum eftirfarandi skilyrðum:

Greiðslur vegna tilgreindra skulda koma einungis frá tilgreindum eignum félagsins sem fjárfest er í (og bættu láns hæfi sem tengist því, ef um það er að ræða), eða öðrum tilgreindum hagsmunum í félaginu sem fjárfest er í. Aðrir aðilar en þeir sem eiga tilgreindar skuldir eiga ekki réttindi eða skyldur sem tengjast tilgreindu eignunum eða eftirstandandi sjóðstreymi frá þessum eignum. Í raun er eftirstandandi félagi sem fjárfest er í ekki heimilt að nota hagnað frá tilgreindu eignunum, og ekki má greiða skuldir einingarinnar sem álitin er aðskilin með eignum eftirstandandi félagsins sem fjárfest er í. Því eru í raun allar eignir, skuldir og eigið fé einingarinnar sem álitin er aðskilin, algerlega aðskildar frá aðalfélaginu sem fjárfest er í. Þessar einingar sem álitnar eru aðskildar eru oft nefndar „síló“.

- B78 Að uppfylltum skilyrðunum í lið B77, skal fjárfestir auðkenna starfsemina, sem hefur veruleg áhrif á hagnað einingarinnar sem álitin er aðskilin, og hvernig starfseminni er stýrt í því skyni að meta hvort hann hefur vald yfir þeim hluta í félaginu sem fjárfest er í. Þegar fjárfestirinn leggur mat á yfirlit yfir einingu sem álitin er aðskilin, skal hann einnig taka til athugunar hvort að þátttaka hans, í einingunni sem álitin er aðskilin, beri áhættu eða rétt til að njóta breytilegrar ávöxtunar og hvort hann geti með valdi sínu yfir félaginu sem fjárfest er í haft áhrif á ávöxtun sína af fjárfestingunni.
- B79 Hafi fjárfestirinn yfirlit yfir einingunni sem álitin er aðskilin skal hann gera samstæðu úr þeim hlut félagsins sem fjárfest er í. Í því tilviki skulu aðrir aðilar undanskilja þann hluta félagsins sem fjárfest er í, þegar þeir leggja mat á yfirlitin yfir og við gerð samstæðu úr félaginu sem fjárfest er í.

Símat

- B80 Fjárfestir skal endurmeta hvort hann hafi yfirlit yfir félagi sem fjárfest er í ef málavextir og aðstæður gefa til kynna breytingar á einum eða fleiri af þeim þremur þáttum yfirlita, sem tilgreind eru í 7. lið.
- B81 Verði breyting á því hvernig farið er með vald yfir félagi sem fjárfest er í, skal breytingin endurspeglast í því hvernig fjárfestir metur vald sitt yfir félagi sem fjárfest er í. Sem dæmi geta breytingar á ákvarðanatökuréttinum þýtt að viðkomandi starfsemi sé ekki lengur stýrt fyrir milligöngu atkvæðisréttar, heldur veitir annað samkomulag, t.d. samningar, öðrum aðila eða aðilum núverandi getu til að stýra viðeigandi starfsemi.
- B82 Atburður getur orðið til þess að fjárfestir öðlast eða missir vald yfir félagi sem fjárfest er í án þess að fjárfestirinn taki þátt í þeim atburði. Til dæmis getur fjárfestir öðlast vald yfir félagi sem fjárfest er í vegna þess að ákvarðanatökuréttur annarra aðila, eins eða fleiri, sem áður komu í veg fyrir yfirlit fjárfestisins yfir félaginu sem fjárfest er í, er fallinn úr gildi.
- B83 Fjárfestir skal einnig taka til athugunar breytingar, sem hafa áhrif á áhættuna sem hann ber eða réttinn til að njóta breytilegrar ávöxtunar, sem tengjast þátttöku hans í félagi sem fjárfest er í. Til dæmis getur fjárfestir sem hefur vald yfir félagi sem fjárfest er í misst yfirlitin yfir félaginu sem fjárfest er í, eigi hann ekki lengur rétt á hagnaði eða að hann beri ekki lengur áhættu gagnvart skuldbindingum, því þá uppfyllir fjárfestirinn ekki lengur ákvæði b-liðar 7. liðar (t.d. ef samningi um móttöku frammistöðutengdrar þóknunar er slitið).
- B84 Fjárfestir skal taka til athugunar hvort mat hans á því hvort hann sé í hlutverki umboðsaðila eða umbjóðanda hafi breyst. Breytingar á heildartengslum á milli fjárfestisins og annarra aðila geta haft í för með sér að fjárfestirinn verði ekki lengur í hlutverki umboðsaðila, þrátt fyrir að hafa áður verið umboðsaðili og öfugt. Til dæmis þegar breytingar verða á réttindum fjárfestisins, eða annarra aðila, skal fjárfestirinn endurmeta stöðu sína sem umbjóðandi eða umboðsaðili.

- B85 Upphaflegt mat fjárfestis á yfirláðum eða stöðu sinni sem umboðsaðili eða umbjóðandi breytist ekki einfaldlega vegna þess að breytingar verða á markaðsaðstæðum (t.d. breytingar á hagnaði félagsins sem fjárfest er í sem eru til komnar vegna markaðsaðstæðna), nema að breytingarnar á markaðsaðstæðunum breyti einum eða fleiri þeirra þriggja þátta yfirláða sem taldir eru upp í 7. mgr., eða verði til þess að heildartengslin á milli umbjóðanda og umboðsaðila breytist.

REIKNINGSSKILAKRÖFUR

Aðferðir við gerð samstæðureikningsskila

- B86 Samstæðureikningsskil:

- a) draga saman eigna-, skulda-, eigin fjár-, tekju-, gjalda- og sjóðstreymisliði móðurfélags við sambærilega liði dótturfélaga þess,
- b) jafna saman (fellir niður) bókfært verð fjárfestingar móðurfélagsins í sérhverju dótturfélagi á móti hlut móðurfélagsins í eigin fé sérhvers dótturfélags (sjá IFRS-staðal 3 þar sem meðferð allrar tengdrar viðskiptavildar er lýst),
- c) fella niður að fullu eignir og skuldir innan samstæðu, eigið fé, tekjur, gjöld og sjóðstreymi sem tengjast viðskiptum á milli eininga samstæðunnar (hagnaður eða tap af viðskiptum innan samstæðu, sem er fært í eignum, s.s. birgðum og fastafjármunum, er fellt niður að fullu). Tap innan samstæðu getur bent til virðisrýrnunar sem nauðsynlegt er að færa í samstæðureikningsskil. IAS-staðall 12, *tekjuskattar* gildir um tímabundinn mismun sem stafar af brottfellingu hagnaðar og taps sem rekja má til viðskipta innan samstæðu.

Samræmdar reikningsskilaaðferðir

- B87 Eftir eining í samstæðunni notar aðrar reikningsskilaaðferðir, en þær sem notaðar eru í samstæðureikningsskilunum, fyrir sambærileg viðskipti og atburði við sambærilegar aðstæður eru gerðar viðeigandi leiðréttingar á reikningsskilum hennar þegar þau eru notuð við gerð samstæðureikningsskilanna, til að tryggja samræmi við reikningsskilastefnu samstæðunnar.

Mat

- B88 Eining skal telja með tekjur og gjöld dótturfélags í samstæðureikningsskilunum frá þeim degi sem hún öðlast yfirláð fram að þeim degi sem einingin hættir að hafa yfirláð yfir félaginu. Tekjur og gjöld dótturfélagsins eru byggð á fjárhæðum eigna og skulda sem færð eru í samstæðureikningsskil á yfirtökudegi. Kostnaður við afskriftir, sem er færður í yfirlit um heildarafkomu samstæðunnar eftir yfirtökudag, skal t.d. byggjast á gangvirði tengdu afskrifanlegu eignarinnar sem er fært í samstæðureikningsskil á yfirtökudegi.

Mögulegur atkvæðisréttur

- B89 Þegar mögulegur atkvæðisréttur, eða aðrar afleiður sem fela í sér mögulegan atkvæðisrétt eru til staðar, skal hlutfall hagnaðar eða taps og eiginfjárhreyfinga sem skipt er á móðurfélagið og hlutar sem ekki er ráðandi í samstæðureikningsskilum, einvörðungu ákvarðað á grundvelli núverandi eignarhluta og það endurspeglar ekki hugsanlega nýtingu eða breytingu mögulegs atkvæðisréttar og annarra afleiðna, nema ákvæði liðar 90B gildi.
- B90 Við ákveðnar aðstæður hefur eining í raun og veru núverandi eignarhluta sem leiðir af viðskiptum, sem veitir einingunni eins og er aðgang að hagnaðinum sem tengist eignarhluta. Þegar svo háttar til skal hlutinn, sem ráðstafað er til móðurfélagsins og hlutar sem ekki eru ráðandi í samstæðureikningsskilum, ákvarðaðir með tilliti til endanlegrar beitingar mögulegs atkvæðisréttar og annarra afleiða sem veita einingunni eins og er aðgang að hagnaðinum.
- B91 IFRS-staðall 9 gildir ekki um hagsmuni í dótturfélögum sem eru samsteipt. Þegar gerningar sem fela í sér mögulegan atkvæðisrétt veita eins og er aðgang að hagnaðinum sem tengist eignarhluta í dótturfélagi, falla gerningarnir ekki undir kröfur IFRS-staðals 9. Í öllum öðrum tilvikum skal færa gerninga sem fela í sér mögulegan atkvæðisrétt í dótturfélagi í samræmi við IFRS-staðal 9.

Reikningsskiladagur

- B92 Reikningsskil móðurfélagsins og dótturfélaga þess, sem eru notuð við gerð samstæðureikningsskilanna, skulu hafa sama reikningsskiladag. Þegar lok reikningsskilatímabils móðurfélagsins og dótturfélags eru ekki þau sömu, gerir dótturfélagið viðbótarreikningsskil vegna samstæðureikningsskilanna, miðað við reikningsskiladag móðurfélagsins, til að móðurfélagið geti skráð fjárhagsupplýsingar dótturfélagsins í samstæðureikningsskilin, nema það sé ógerlegt.

- B93 Ef það er ógerlegt, skal móðurfélagið taka fjárhagsupplýsingar dótturfélagsins í samstæðureikningsskil miðað við nýjustu reikningsskil dótturfélagsins sem leiðrétt eru með tilliti til áhrifa af verulegum viðskiptum eða atburðum sem verða á milli þessara reikningsskila og dags samstæðureikningsskilanna. Tímabilið á milli reikningsskiladags dótturfélagsins og dags samstæðureikningsskilanna skal ekki vera lengra en þrír mánuðir og lengd reikningsskilatímabilanna og mismunurinn á tímabilinu á milli reikningsskiladaganna skal vera það sama frá tímabili til tímabils.

Hlutir, sem ekki eru ráðandi

- B94 Eining skal færa hagnað eða tap og hvern þátt annarrar heildarafkomu á eigendur móðurfélagsins og eigendur hluta sem ekki eru ráðandi. Einingin skal einnig færa samanlagða heildarafkomu á eigendur móðurfélagsins og á hluta sem ekki eru ráðandi, jafnvel þótt það leiði til þess að halli verði á hlutanum sem ekki er ráðandi.
- B95 Ef í dótturfélagi eru útistandandi forgangshlutir með uppsafnanlegan arðgreiðslurétt sem eru í eigu hluta sem ekki eru ráðandi og flokkaðir sem eigið fé, reiknar einingin hlutdeild sína í hagnaði eða tapi, eftir að tekið hefur verið tillit til arðs af slíkum hlutum, óháð því hvort tilkynnt hefur verið um arðgreiðslur.

Breytingar á hlutum sem eru í eigu hluta sem ekki eru ráðandi

- B96 Verði breyting á hlutfalli eiginfjár þess hluta sem ekki er ráðandi skal eining leiðrétta bókfært verð ráðandi hlutar og hlutar sem ekki er ráðandi til að endurspegla breytingar á hlutfallslegum hagsmunum hennar í dótturfélaginu. Einingin skal færa mismun á fjárhæðinni sem sett er á hlut sem ekki er ráðandi og gangvirkni greiðslu, sem er greidd eða móttækin, beint sem eigið fé og skrá á eigendur móðurfélagsins.

Tap á yferráðum

- B97 Móðurfélag getur tapað yferráðum yfir dótturfélagi í tveimur eða fleiri samningum (viðskiptum). Hinsvegar eru kringumstæður stundum þannig að fara ætti með marga samninga sem ein viðskipti. Þegar ákveðið er hvort samningarnir skuli færðir sem ein viðskipti skal móðurfélagið taka tillit til allra skilmála og skilyrða samninganna og efnahagslegra áhrifa þeirra. Eitt eða fleiri eftirfarandi atriða geta bent til þess að móðurfélagið skuli færa marga samninga sem ein viðskipti:

- a) þeir eru gerðir samtímis eða þess vænst að einn leiði af öðrum,
- b) þeir mynda ein viðskipti sem er ætlað að ná fram heildarviðskiptaáhrifum,
- c) það að einn samningur sé gerður er háð því að a.m.k. einn annar samningur sé gerður,
- d) ekki er hægt að réttlæta stakan samning efnahagslega en sé hann settur í samhengi við aðra samninga gegnir öðru máli. Dæmi um þetta er þegar hlutabréf eru seld undir markaðsverði og sú sala jöfnuð út síðar með sölu bréfa yfir markaðsverði.

- B98 Ef móðurfélag tapar yferráðum yfir dótturfélagi skal það:

- a) afskrá:
 - i. eignir (þ.m.t. viðskiptavild) og skuldir dótturfélagsins á bókfærðu verði dagsins sem yferráðin töpuðust og
 - ii. bókfært verð allra hluta sem ekki eru ráðandi í fyrrnefndu dótturfélagi daginn sem yferráðin tapast (þ.m.t. allir þættir annarrar heildarafkomu sem tilheyrir því),
- b) færa:
 - i. gangvirkni móttækis endurgjalds, ef eitthvert hefur verið, vegna viðskiptanna, atburðarins eða aðstæðnanna sem leiddu til taps á yferráðum,
 - ii. ef viðskiptin, atburðurinn eða aðstæðurnar sem leiddu til taps á yferráðum, fela í sér úthlutun hlutabréfa dótturfélagsins til eigenda, í krafti þess að þeir eru eigendur, þá úthlutun, og

iii. hverja þá fjárfestingu sem haldið er í fyrrnefndu dótturfélagi á gangvirði dagsins sem yfirráðin töpuðust,

c) endurflokka fjárhæðir, sem færðar eru í aðra heildarafkomu í rekstrarreikning í tengslum við dótturfélagið á þeim grundvelli sem greint er frá í lið B99, eða yfirfæra þær beint í óráðstafað eigið fé ef gerð er krafa um það í öðrum IFRS-stöðlum,

d) færa hvern þann mismun sem hlýst af sem ágóða eða tap í rekstrarreikning móðurfélagsins.

B99 Ef móðurfélag tapar yfirráðum yfir dótturfélagi skal móðurfélagið gera grein fyrir öllum fjárhæðum sem færðar eru í aðra heildarafkomu í tengslum við það dótturfélag á sama grundvelli og krafist væri ef móðurfélagið hefði ráðstafað beint tengdum eignum eða skuldum. Ef ágóði eða tap, sem áður var fært í aðrar heildartekjur, er endurflokkað og fært í rekstrarreikning við ráðstöfun tengdra eigna og skulda, ber móðurfélaginu af þeim sökum að endurflokka ágóðann eða tapið úr eigin fé og í rekstrarreikning (endurflokkunarleiðrétting) þegar það tapar yfirráðunum yfir dótturfélaginu. Eins yfirfærir móðurfélagið endurmatsreikninginn beint í óráðstafað eigið fé, þegar það tapar yfirráðum yfir dótturfélaginu, ef endurmatsreikningur, sem áður var færður í aðrar heildartekjur, er færður beint í óráðstafað eigið fé þegar eigninni er ráðstafað.

Viðbætur C

Gildistökdagur og bráðabirgðaákvæði

Viðbætur þessi er óaðskiljanlegur hluti af IFRS-staðlinum og hefur sama gildi og aðrir hlutar IFRS-staðalsins.

GILDISTÖKUDAGUR

C1 Eining skal beita þessum IFRS-staðli fyrir árleg tímabil sem hefjast 1. janúar 2013 eða síðar. Heimilt er að taka breytingarnar upp fyrr. Beiti eining þessum IFRS-staðli fyrr, skal hún greina frá því og beita samtímis IFRS-staðli 11, IFRS-staðli 12, IAS-staðli 27, *aðgreind reikningsskil* og IAS-staðli 28 (eins og honum var breytt 2011).

AÐLÖGUN

C2 Eining skal beita þessum IFRS-staðli afturvirk, í samræmi við IAS-staðal 8, *reikningsskilaaðferðir*; *breytingar á reikningshaldslegu mati og skekkjur*; nema að því leyti sem tilgreint er í liðum C3–C6.

C3 Við upphaflega beitingu þessa IFRS-staðals er ekki gerð krafa um að eining geri breytingar á reikningsskilum vegna þátttöku sinnar í annað hvort:

a) einingum sem áður voru hluti af samstæðu í samræmi við IAS-staðal 27, *samstæðureikningsskil og aðgreind reikningsskil* og SIC-túlkun 12, *samstæðureikningsskil – rekstrareiningar um sérverkefni*, og skulu í samræmi við þennan IFRS-staðal halda áfram að mynda samstæðu eða

b) einingum sem mynduðu ekki samstæðu áður, í samræmi við IAS-staðal 27 og SIC-túlkun 12, og í samræmi við þennan IFRS-staðal, skulu ekki mynda samstæðu áfram.

C4 Ákveði fjárfestir, á degi upphaflegrar beitingar á þessum IFRS-staðli, að gera samstæðu úr félagi sem fjárfest var í, sem myndaði ekki samstæðu samkvæmt IAS-staðli 27 og SIC-túlkun 12, skal hann:

a) ef félagið sem fjárfest er í er fyrirtæki (eins og skilgreint er í IFRS-staðli 3), meta eignir, skuldir og hlutdeild hlutar sem ekki er ráðandi í félaginu sem fjárfest er í, eins og ef það félag sem fjárfesta á í myndar samstæðu (og hafi þannig fært yfirtökuna í samræmi við IFRS-staðal 3) frá þeim degi, þegar fjárfestirinn öðlaðist yfirráð yfir félaginu sem fjárfest var í, á grundvelli krafanna í þessum IFRS-staðli,

b) ef félagið sem fjárfest er í, er ekki fyrirtæki (eins og skilgreint er í IFRS-staðli 3), meta eignir, skuldir og hlutdeild hlutar sem ekki er ráðandi í félaginu sem fjárfest er í, og sem fram að þessu myndar ekki samstæðu, eins og ef það félag sem fjárfest er í, myndaði samstæðu (með beitingu yfirtökuaðferðarinnar sem lýst er í IFRS-staðli 3, án þess að færa viðskiptavild félagsins sem fjárfest er í) frá þeim degi, þegar fjárfestirinn öðlaðist yfirráð í fyrirtækinu sem fjárfest var í, á grundvelli krafanna í þessum IFRS-staðli. Allan mismun á milli fjárhæð eigna, skulda og færðra hluta sem ekki eru ráðandi og fyrra bókfærðs verðs hlutdeildar fjárfestisins í félaginu sem fjárfest er í skal færa sem samsvarandi leiðréttingu á upphafsstöðu eign fjár,

c) ef ekki er hægt að framkvæma mat á eignum, skuldum og hlut sem ekki er ráðandi í samræmi við a- eða b-lið (eins og skilgreint er í IAS-staðli 8), skal fjárfestirinn:

- i. þegar félagið sem fjárfest er í er fyrirtæki, beita kröfunum í IFRS-staðli 3. Álitinn kaupdagur er dagurinn við upphaf fyrsta tímabilsins sem hægt er að beita IFRS-staðli 3, sem getur verið yfirstandandi tímabil,
- ii. þegar félagið sem fjárfest er í er ekki fyrirtæki, skal beita yfirtökuaðferðinni sem lýst er í IFRS-staðli 3, án þess að viðurkenna viðskiptavild félagsins sem fjárfest er í, frá og með álitnum kaupdegi. Álitinn kaupdagur er dagurinn við upphaf fyrsta tímabilsins sem hægt er að beita þessum lið, sem getur verið yfirstandandi tímabil.

Fjárfestirinn skal færa mismuninn á milli fjárhæðar eigna, skulda og færðra hluta sem ekki eru ráðandi, á þeim degi sem álitin er kaupdagur og allar áður færðar fjárhæðir vegna þátttöku hans, sem leiðréttingu á eigin fé fyrir tímabilið. Til viðbótar skal fjárfestirinn leggja fram samanburðarupplýsingar og upplýsingar í samræmi við IAS-staðal 8.

- C5 Ákveði fjárfestir á degi upphaflegrar beitingar á þessum IFRS-staðli að gera ekki samstæðu úr félagi sem fjárfest var í, sem áður myndaði samstæðu samkvæmt IAS-staðli 27 (eins og honum var breytt 2008) og SIC-túlkun 12, skal fjárfestirinn meta eftirstæða hagsmuni sína í félaginu sem fjárfest var í, á degi upphaflegrar beitingar á þeirri fjárhæð sem það hefði verið metið á, ef kröfur þessa IFRS-staðals hefðu verið virkar þegar fjárfestirinn hóf afskipti af, eða missti yfirráð yfir félaginu sem fjárfest er í. Ef ekki er hægt að meta eftirstæða hagsmuni (eins og skilgreint er í IAS-staðli 8), skal fjárfestirinn beita kröfum þessa IFRS-staðals, um færslu vegna taps á yfirráðum, við upphaf fyrsta tímabilsins sem hægt er að beita þessum IFRS-staðli, sem getur verið yfirstandandi tímabil. Fjárfestirinn skal færa mismuninn á milli áður færðrar fjárhæðar eigna, skulda og hlutar sem ekki er ráðandi og bókfærðs verðs hlutdeildar fjárfestisins í félaginu sem fjárfest er í, sem leiðréttingu á eigin fé fyrir tímabilið. Að auki skal fjárfestirinn leggja fram samanburðarupplýsingar og upplýsingar í samræmi við IAS-staðal 8.
- C6 Liðir 23, 25, B94 og B96–B99 voru breytingar við IAS-staðal 27, sem gerðar voru 2008 og yfirfærðar í IFRS-staðal 10. Eining skal beita kröfunum í þessum liðum, nema hún beiti lið C3, með eftirfarandi hætti:
- a) eining skal ekki endurákvæða neina þætti í rekstrarreikningi fyrir reikningsskilatímabil áður en breytingin í lið B94 tekur gildi í fyrsta sinn,
 - b) kröfurnar í liðum 23 og B96 um að gera grein fyrir breytingum á eignarhaldi í dótturfélagi eftir að yfirráðum hefur verið náð, gilda ekki um breytingar sem áttu sér stað áður en eining beitir breytingunum í fyrsta sinn,
 - c) eining skal ekki endurákvæða bókfært verð fjárfestingar í fyrrverandi dótturfélagi ef hún tapaði yfirráðum yfir því áður en hún beitir breytingunum í 25. lið og liðum B97–B99 í fyrsta sinn. Auk þess skal eining ekki endurákvæða neinn ágóða eða tap ef hún hefur tapað yfirráðum yfir dótturfélagi áður en breytingunum í 25. lið og liðum B97–B99 er beitt í fyrsta sinn.

Tilvísanir í IFRS-staðal 9

- C7 Beiti eining þessum IFRS-staðli þó hún beiti ekki enn IFRS-staðli 9 ber að lesa tilvísanirnar í þessum IFRS-staðli í IFRS-staðal 9 sem tilvísanir í IAS-staðal 39, *fjármálagæringar: færsla og mat*.

AFTURKÖLLUN ANNARRA IFRS-STADLA

- C8 Þessi IFRS-staðal leysir af hólmi kröfurnar varðandi samstæðureikningsskil í IAS-staðli 27 (eins og honum var breytt 2008).
- C9 Þessi IFRS-staðal leysir einnig af hólmi SIC-túlkun 12, *samstæðureikningsskil – rekstrareiningar um sérverkefni*.

Viðbætur D

Breytingar á öðrum IFRS-stöðlum

Í þessum viðbæti eru settar fram breytingar á öðrum IFRS-stöðlum sem eru afleiðing af útgáfu ráðsins á þessum IFRS-staðli. Eining skal beita þessum breytingum að því er varðar árleg tímabil sem hefjast 1. janúar 2013 eða síðar. Beiti eining þessum IFRS-staðli á fyrra tímabili, taka breytingarnar gildi á því fyrra tímabili. Breyttir liðir eru sýndir með þeim hætti að nýr texti er undirstrikaður og texti, sem hefur verið felldur brott, er yfyrstrikaður.

IFRS-staðall 1 Innleiðing alþjóðlegra reikningsskilastaðla

D1 Lið 39I er bætt við sem hér segir:

- 39I IFRS-staðall 10, *samstæðureikningsskil* og IFRS-staðall 11, *sameiginlegt fyrirkomulag*, gefnir út í maí 2011, breyttu liðum 31, B7, C1, D1, D14 og D15 og lið D31 var bætt við. Eining skal beita þessum breytingum þegar hún beitir IFRS-staðli 10 og IFRS-staðli 11.

D2 Í viðbæti B er lið B7 breytt sem hér segir:

- B7 Notandi sem beitir stöðlunum í fyrsta sinn, skal beita eftirfarandi kröfum IFRS-staðals 10 framvirkt frá þeim degi sem skipt var yfir í IFRS-staðla:

- a) kröfunni í lið B94 um að samanlögð heildarafkoma skuli færð á eigendur móðurfélagsins og á hluti sem ekki eru ráðandi, jafnvel þó að það leiði til þess að halli verði á þeim hlutum sem ekki eru ráðandi,
- b) kröfunum í liðum 23 og B93 um reikningsskil vegna breytinga á eignarhaldi móðurfélags í dótturfélagi sem leiða ekki til þess að yfirráð tapist og
- c) kröfunum í liðum B97–B99 um reikningsskil vegna taps á yfirráðum yfir dótturfélagi og tengdum kröfum í lið 8A í IFRS-staðli 5, *fastafjármunir sem haldið er til sölu og aflögð starfsemi*.

Ef notandi sem beitir stöðlunum í fyrsta sinn kys að beita IFRS-staðli 3 afturvirkkt á fyrri sameiningar fyrirtækja, skal hann einnig beita IFRS-staðli 10 í samræmi við lið C1 í þessum IFRS-staðli.

D3 Í viðbæti C er lið C1 breytt sem hér segir:

- C1 Notandi, sem beitir IFRS-stöðlum í fyrsta sinn, getur kosið að beita ekki IFRS-staðli 3 afturvirkkt á fyrri sameiningu fyrirtækja (sameiningu fyrirtækja sem átti sér stað fyrir þann dag sem skipt var yfir í IFRS-staðla). Hins vegar ef notandi, sem beitir IFRS-stöðlum í fyrsta sinn, endurgerir útreikninga vegna sameiningar fyrirtækja til að fylgja IFRS-staðli 3, skal hann endurgera útreikninga vegna allra síðari sameininga fyrirtækja og skal einnig beita IFRS-staðli 10, frá sama degi. Ef notandi sem beitir IFRS-stöðlum í fyrsta sinn kys t.d. að endurgera útreikninga vegna sameiningar fyrirtækja sem átti sér stað 30. júní 20X6 skal hann endurgera útreikninga vegna hvers konar sameiningar fyrirtækja sem áttu sér stað milli 30. júní 20X6 og dagsins sem skipt var yfir í IFRS-staðla og skal einnig beita IFRS-staðli 10 frá 30. júní 20X6.

IFRS-staðall 2 Eignarhlutatengd greiðsla

D4 Lið 63A er bætt við sem hér segir:

- 63A IFRS-staðall 10, *samstæðureikningsskil* og IFRS-staðall 11, gefnir út í maí 2011, breyttu ákvæðum 5. liðar og viðauka A. Eining skal beita þessum breytingum þegar hún beitir IFRS-staðli 10 og IFRS-staðli 11.

Í viðbæti A er neðanmálsgrein við skilgreininguna á „eignarhlutatengdu greiðslufyrirkomulagi“ breytt sem hér segir:

- * „Samstæða“ er skilgreind í viðauka A við IFRS-staðal 10, *samstæðureikningsskil* sem „móðurfélag og dótturfélög þess“ með hliðsjón af endanlegu móðurfélagi einingarnnar sem reikningsskilin taka til.

IFRS-staðall 3 Sameining fyrirtækja

D5 Ákvæðum 7. liðar er breytt og lið 64E er bætt við sem hér segir:

- 7 Leiðbeiningarnar í IFRS-staðli 10, *samstæðureikningsskil* skulu notaðar til að skilgreina yfirtökuaðilann — þá einingu sem öðlast yfirráð yfir annarri einingu, þ.e. yfirtekna aðilanum. Ef sameining fyrirtækja hefur átt sér stað, en beiting leiðbeininganna í IFRS-staðli 10 tilgreinir ekki skýrt hver sameinuðu eininganna er yfirtökuaðilinn, þá skulu þættirnir í liðum B14–B18 hafðir í huga við þá ákvörðun.

- 64E IFRS-staðall 10, gefinn út í maí 2011, breytti liðum 7, B13, B63 (e-lið) og viðbæti A. Eining skal beita þessum breytingum við beitingu IFRS-staðals 10.
- D6 [Á ekki við kröfur]
- D7 Í viðbæti A er skilgreiningunni „yfirráð“ eytt.
- D8 Í viðbæti B er liðum B13 og B63 (e-lið) breytt sem hér segir:
- B13 Leiðbeiningarnar í IFRS-staðli 10, *samstæðureikningsskil* skulu notaðar til að skilgreina yfirtökuaðilann — þá einingu sem öðlast yfirráð yfir yfirtekna aðilanum. Ef sameining fyrirtækja hefur átt sér stað, en beiting leiðbeininganna í IFRS-staðli 10 tilgreinir ekki skýrt hver sameinuðu eininganna er yfirtökuaðilinn, þá skulu þættirnir í liðum B14-B18 hafðir í huga við þá ákvörðun.
- B63 Dæmi um aðra IFRS-staðla sem eru leiðbeinandi um síðara mat og reikningsskil yfirtekinna eigna og skulda eða skulda sem stofnað er til vegna sameiningar fyrirtækja eru meðal annars:
- a) ...
- e) IFRS-staðall 10 veitir leiðbeiningar um reikningsskil vegna breytinga á eignarhaldi móðurfélags á dótturfélagi eftir að yfirráðum hefur verið náð.

IFRS-staðall 7 *Fjármálagerningar: upplýsingagjöf*

- D9 Ákvæðum a-lið 3. liðar er breytt og lið 440 er bætt við sem hér segir:
- 3 Allar einingar skulu beita þessum IFRS-staðli á allar gerðir fjármálagerninga nema um sé að ræða:
- a) hlutdeildir í dótturfélögum, hlutdeildarfélögum eða samrekstri sem eru færðar í samræmi við IFRS-staðal 10, *samstæðureikningsskil*, IAS-staðal 27, *aðgreind reikningsskil* eða IAS-staðal 28, *ffjárfestingar í hlutdeildarfélögum og samrekstri*. Í sumum tilvikum er einingu þó heimilt samkvæmt IAS-staðli 27 eða IAS-staðli 28 að nota IAS-staðal 39 við færslu hlutdeildar í dótturfélagi, hlutdeildarfélagi eða samrekstri, í þeim tilvikum ...
- 440 IFRS-staðall 10 og IFRS-staðall 11, *sameiginlegt fyrirkomulag*, sem gefnir voru út í maí 2011 breyttu 3. lið. Eining skal beita þeirri breytingu þegar hún beitir IFRS-staðli 10 og IFRS-staðli 11.

IFRS-staðall 9 *Fjármálagerningar (útgefinn í nóvember 2009)*

- D10 Við bætist liður 8.1.2 sem hér segir:
- 8.1.2 IFRS-staðall 10, *samstæðureikningsskil* og IFRS-staðall 11, *sameiginlegt fyrirkomulag*, gefnir út í maí 2011, breyttu lið C8 og felldu á brott fyrirsögnina í lið C18 og liði C18–C23. Eining skal beita þeim breytingum þegar hún beitir IFRS-staðli 10 og IFRS-staðli 11.
- D11 Í viðbæti C eru liðir C18 og C19 og fyrirsagnirnar á undan lið C18 og C19 felldar á brott og lið C8 er breytt sem hér segir:
- C83 Allar einingar skulu beita þessum IFRS-staðli á allar gerðir fjármálagerninga nema um sé að ræða:
- a) hlutdeild í dótturfélögum, hlutdeildarfélögum eða samrekstri sem eru færðar í samræmi við IFRS-staðal 10, *samstæðureikningsskil*, IAS-staðal 27, *aðgreind reikningsskil* eða IAS-staðal 28, *ffjárfestingar í hlutdeildarfélögum og samrekstri*. Í sumum tilvikum er einingum þó heimilt samkvæmt IAS-staðli 27 eða IAS-staðli 28 að færa hlutdeild í dótturfélagi, hlutdeildarfélagi eða samrekstri með því að nota IAS-staðal 39 og IFRS-staðal 9, í þeim tilvikum ...

IFRS-staðall 9 *Fjármálagerningar (útgefinn í október 2010)*

- D12 Ákvæðum liðar 3.2.1. er breytt og lið 7.1.2 er bætt við eins og hér segir:
- 3.2.1 Við samstæðureikningsskil er liðum 3.2.2–3.2.9, B3.1.1, B3.1.2 og B3.2.1–B3.2.17 beitt á samstæðustigi. Af þeim sökum tekur eining öll dótturfélög með í samstæðureikningsskilin í samræmi við IFRS-staðal 10, *samstæðureikningsskil* og beitir síðan þessum liðum á hópinn sem verður til.

- 7.1.2 IFRS-staðall 10 og IFRS-staðall 11, *sameiginlegt fyrirkomulag*, útgefinn í maí 2011, breyttu liðum 3.2.1, B3.2.1–B3.2.3, B4.3.12 (c-lið), B5.7.15, C11 og C30 og felldi brott liði C23–C28 og tengdum fyrirsögnum. Eining skal beita þessum breytingum þegar hún beitir IFRS-staðli 10 og IFRS-staðli 11.

D13 Í viðbæti B er liðum B3.2.1–B3.2.3 og B.5.7.15 breytt sem hér segir:

Í lið B3.2.1, er „(þ.m.t. allar einingar um sérverkefni)“ í fyrsta reit flæðiritisins felld á brott.

B3.2.2 Sú staða, sem lýst er í b-lið liðar 3.2.4 (þegar eining heldur eftir samningsbundnum rétti til sjóðstreymis frá fjáreign en tekur á sig samningsbundna skyldu til að greiða sjóðstreymi til eins eða fleiri viðtakenda), kemur t.d. upp þegar einingin er fjárvörslusjóður og gefur út til fjárfesta hagstæða hlutdeild í þeim fjáreignum, sem liggja til grundvallar og hún á, og veitir þjónustu við þessar fjáreignir. Í því tilviki uppfylla fjáreignirnar skilyrði fyrir afskráningu ef skilyrðunum í liðum 3.2.5. og 3.2.6 er fullnægt.

B3.2.3 Við beitingu liðar 3.2.5 gæti einingin t.d. hafa átt frumkvæðið að fjáreigninni eða hún gæti verið samstæða *dótturfélags*, sem hefur keypt fjáreignina og skilar sjóðstreymi áfram til ótengdra fjárfesta sem eru þriðju aðilar.

B5.7.15 Eftirfarandi eru dæmi um eignasérgreinda framkvæmdaráhættu:

- a) ...
- b) skuld gefin út af sérsniðinni einingu sem hefur eftirfarandi einkenni. Einingin er lagalega einangruð, þannig að eignir hennar eru aðskildar eingöngu í þágu fjárfesta hennar, jafnvel þó komi til gjaldþrots. Einingin tekur ekki þátt í öðrum viðskiptum og ekki er hægt að veðsetja eignir hennar. Fjárhæðir eru einungis greiddar út til fjárfesta einingarinnar ef aðskildu eignirnar skila sjóðstreymi. Þess vegna er, ...

D14 Í viðbæti C eru liðir C23 og C24 og fyrirsögnin á undan lið C23 felld á brott og liðum C11 og C30 er breytt sem hér segir:

- C11 3 Allar einingar skulu beita þessum IFRS-staðli á allar gerðir fjármálagerna, nema um sé að ræða:
- a) hlutdeild í dótturfélögum, hlutdeildarfélögum eða samrekstri sem er færð í samræmi við IFRS-staðal 10, *samstæðureikningsskil*, IAS-staðal 27, *aðgreind reikningsskil* eða IAS-staðal 28, *fjárfestingar í hlutdeildarfélögum og samrekstri*. Í sumum tilvikum er einingum þó heimilt samkvæmt IAS-staðli 27 eða IAS-staðli 28 að færa hlutdeild í dótturfélagi, hlutdeildarfélagi eða samrekstri með því að nota IFRS-staðal 9, í þeim tilvikum ...
- C30 4 Allar einingar skulu beita þessum staðli á allar gerðir fjármálagerna nema um sé að ræða:
- a) hlutdeild í dótturfélögum, hlutdeildarfélögum eða samrekstri sem er færð í samræmi við IFRS-staðal 10, *samstæðureikningsskil*, IAS-staðal 27, *aðgreind reikningsskil* eða IAS-staðal 28, *fjárfestingar í hlutdeildarfélögum og samrekstri*. Í sumum tilvikum er einingum þó heimilt samkvæmt IAS-staðli 27 eða IAS-staðli 28 að færa hlutdeild í dótturfélagi, hlutdeildarfélagi eða samrekstri með því að nota IFRS-staðal 9, í þeim tilvikum ...

IAS-staðall 1 *Framsetning reikningsskila*

D15 Ákvæðum 4. og 123. liðar er breytt og lið 139H er bætt við sem hér segir:

- 4 Þessi staðall gildir ekki um form og innihald samandreginna árshlutareikningsskila sem gerð eru í samræmi við IAS-staðal 34, *árshlutareikningsskil*. Þó eiga 15.–35. liður við þess háttar reikningsskil. Þessi staðall gildir jafnt um allar einingar, þ.m.t. þær sem setja fram samstæðureikningsskil í samræmi við IFRS-staðal 10, *samstæðureikningsskil* og þær sem setja fram aðgreind reikningsskil í samræmi við IAS-staðal 27, *aðgreind reikningsskil*.
- 123 Þegar stjórnendur beita reikningsskilaaðferðum einingarinnar nota þeir eigin dómgreind við ýmiss konar mat, að því undanskildu sem felur í sér áætlanir, sem getur haft veruleg áhrif á fjárhæðirnar sem færðar eru í reikningsskilunum. Stjórnendur nota t.d. eigin dómgreind við ákvörðun á því:

- a) ...
- b) hvenær nánast öll áhætta og ávinningur af eignarhaldi á fjáreignum og leigugeignum er yfirfærð á aðrar einingar, og
- c) hvort tiltekin vörusala sé í reynd fjármögnunarfyrirkomulag og hefur því ekki í för með sér reglulegar tekjur.
- d) [felldur brott]

139H IFRS-staðall 10 og IFRS-staðall 12 útgefnir í maí 2011, breyttu 4., 119., 123. og 124. lið. Eining skal beita þeim breytingum þegar hún beitir IFRS-staðli 10 og IFRS-staðli 12.

IAS-staðall 7 *Yfirlit um sjóðstreymi*

D16 Ákvæðum liðar 42B er breytt og 57. lið er bætt við sem hér segir:

- 42B Breytingar á eignarhaldi á dótturfélagi sem leiða ekki til taps á yfirráðum, s.s. síðari kaup eða sala móðurfélags á eiginfjárgerningum dótturfélags, eru skráðar sem viðskipti með eigið fé (sjá IFRS-staðal 10, *samstæðureikningsskil*). Til samræmis við það, ...
- 57 IFRS-staðall 10 og IFRS-staðall 11, *sameiginlegt fyrirkomulag*, útgefnir í maí 2011 breyttu liðum 37, 38 og 42B og felldu á brott b-lið 50. liðar. Eining skal beita þeim breytingum þegar hún beitir IFRS-staðli 10 og IFRS-staðli 11.

IAS-staðall 21 *Áhrif gengisbreytinga erlendra gjaldmiðla*

D17 [Á ekki við kröfur]

D18 Ákvæðum 19., 45. og 46. liðar er breytt og lið 60F er bætt við sem hér segir:

- 19 Samkvæmt þessum staðli er einnig heimilt að sjálfstæð eining geri reikningsskil, eða eining sem gerir aðgreind reikningsskil í samræmi við IAS-staðal 27, *aðgreind reikningsskil*, setji fram reikningsskil sín í hvaða gjaldmiðli (eða gjaldmiðlum) sem er. Ef ...
- 45 Sameining rekstrarniðurstaðna og fjárhagsstöðu erlends rekstrar við reikningsskil einingarinnar, sem reikningsskilin taka til, er gerð eftir venjulegum aðferðum við gerð samstæðureikningsskila, s.s. með því að fella út stöður innan samstæðu og viðskipti dótturfélags innan samstæðu (sjá IFRS-staðal 10, *samstæðureikningsskil*). Ekki ...
- 46 Þegar reikningsskil erlends rekstrar miðast við annan reikningsskiladag en reikningsskil einingarinnar sem reikningsskilin taka til, semur erlendi reksturinn oft viðbótaryfirlit sem miðast við sömu dagsetningu og reikningsskil einingarinnar sem reikningsskilin taka til. Þegar þetta er ekki gert er heimilt samkvæmt IFRS-staðli 10 að nota annan dag, að því tilskildu að ekki muni meira en þremur mánuðum og að leiðréttingar séu gerðar vegna áhrifa af umtalsverðum viðskiptum eða öðrum atburðum sem gerast á milli reikningsskiladaganna. Í slíkum tilvikum eru eignir og skuldir erlenda rekstrarins umreiknaðar á genginu sem var í gildi við lok reikningsskilatímabils erlenda rekstrarins. Leiðréttingar eru gerðar vegna verulegra breytinga á gengi fram til loka reikningsskilatímabils einingarinnar, sem reikningsskilin taka til, í samræmi við IFRS-staðal 10. Sama ...
- 60F IFRS-staðall 10 og IFRS-staðall 11, *sameiginlegt fyrirkomulag*, útgefnir í maí 2011 breyttu liðum 3 (b-lið), 8, 11, 18, 19, 33, 44–46 og 48A. Eining skal beita þeim breytingum þegar hún beitir IFRS-staðli 10 og IFRS-staðli 11.

IAS-staðall 24 *Upplýsingar um tengda aðila*

D19 Ákvæðum 3. liðar er breytt sem hér segir:

- 3 Í þessum staðli er gerð krafa um upplýsingar um viðskipti tengdra aðila, viðskipti og útistandandi fjárhæðir, þ.m.t. skuldbindingar, hjá þeim í samstæðureikningsskilum og aðgreindum reikningsskilum móðurfélags, sameiginlegum yfirráðum eða verulegum áhrifum yfir félagi sem fjárfest er í, sem eru sett fram í samræmi við IFRS-staðal 10, *samstæðureikningsskil* eða IAS-staðal 27, *aðgreind reikningsskil*. Þessi staðall gildir einnig um eigin reikningsskil.

Í 9. lið eru skilgreiningarnar á „yfírráð“, „sameiginleg yfírráð“ og „veruleg áhrif“ felldar á brott og málsliður bætist við, sem hér segir:

Hugtökin „yfírráð“, „sameiginleg yfírráð“ og „veruleg áhrif“ eru skilgreind í IFRS-staðli 10, IFRS-staðli 11, *sameiginlegt fyrirkomulag* og IAS-staðli 28, *fjárfestingar í hlutdeildarfélögum og samrekstri* og eru notuð í þessum staðli í þeim skilningi sem tilgreindur er í þessum alþjóðlegu reikningsskilastöðlum.

Lið 28A er bætt við sem hér segir:

28A IFRS-staðall 10, IFRS-staðall 11, *sameiginlegt fyrirkomulag* og IFRS-staðall 12 útgefnir í maí 2011 breyttu liðum 3, 9, 11 (b-lið), 15, 19 (b-lið og e-lið) og 25. Eining skal beita þeim breytingum þegar hún beitir IFRS-staðli 10, IFRS-staðli 11 og IFRS-staðli 12.

IAS-staðall 27 *Samstæðureikningsskil og aðgreind reikningsskil*

D20 Í IAS-staðli 27, *samstæðureikningsskil og aðgreind reikningsskil* eru kröfurnar varðandi samstæðureikningsskil felldar á brott og fluttar í IFRS-staðal 10, eftir því sem við á. Kröfurnar um reikningsskil og upplýsingagjöf, að því er varðar aðgreind reikningsskil, falla áfram undir IAS-staðal 27, titlinum er breytt í *aðgreind reikningsskil*, númerum eftirstandandi liða er breytt eftir röð, gildissviðinu er breytt og aðrar ritstjórnarbreytingar gerðar. Kröfurnar um reikningsskil og upplýsingagjöf sem falla áfram undir IAS-staðal 27 (eins og honum var breytt 2011) eru einnig uppfærðar til að endurspegla leiðbeiningarnar í IFRS-staðli 10, IFRS-staðli 11, IFRS-staðli 12 og IAS-staðli 28 (eins og honum var breytt 2011). Frekari upplýsingar um staðsetningu liða í IAS-staðli 27 (eins og honum var breytt 2008) er að finna í samsvörunartöflu sem fylgir með IAS-staðli 27 (eins og honum var breytt 2011).

IAS-staðall 32 *Fjármálagæringar: framsetning*

D21 Ákvæðum a-liðar 4. liðar er breytt og lið 97I er bætt við sem hér segir:

4 Allar einingar skulu beita þessum staðli á allar gerðir fjármálagæringa nema um sé að ræða:

a) **hlutdeildir í dótturfélögum, hlutdeildarfélögum eða samrekstri sem eru færðar í samræmi við IFRS-staðal 10, *samstæðureikningsskil*, IAS-staðal 27, *aðgreind reikningsskil* eða IAS-staðal 28, *fjárfestingar í hlutdeildarfélögum og samrekstri*. Í sumum tilvikum er einingum þó heimilt samkvæmt IAS-staðli 27 eða IAS-staðli 28 að færa hlutdeild í dótturfélagi, hlutdeildarfélagi eða samrekstri með því að nota IAS-staðal 39...**

97I IFRS-staðall 10 og IFRS-staðall 11, sem gefnir voru út í maí 2011 breyttu a-lið 4. liðar og AG29. Eining skal beita þeim breytingum þegar hún beitir IFRS-staðli 10 og IFRS-staðli 11.

D22 Í viðbætinum er lið AG29 breytt sem hér segir:

AG29 Í samstæðureikningsskilum setur eining fram hlut sem ekki er ráðandi—þ.e. hlutdeild annarra aðila í eigin fé og tekjum dótturfélaga sinna—í samræmi við IAS-staðal 1 og IFRS-staðal 10. Þegar ...

IAS-staðall 33 *Hagnaður á hlut*

D23 Ákvæðum 4. liðar er breytt og lið 74B er bætt við sem hér segir:

4 Þegar eining setur fram bæði samstæðureikningsskil og aðgreind reikningsskil, sem eru tekin saman í samræmi við IFRS-staðal 10, *samstæðureikningsskil* og IAS-staðal 27, *aðgreind reikningsskil* þarf, eftir því sem við á, einungis að birta þær upplýsingar, sem gerð er krafa um samkvæmt þessum staðli, á samstæðugrundvelli. Eining ...

74B IFRS-staðall 10 og IFRS-staðall 11, *sameiginlegt fyrirkomulag*, útgefnir í maí 2011 breyttu liðum 4, 40 og A11. Eining skal beita þeim breytingum þegar hún beitir IFRS-staðli 10 og IFRS-staðli 11.

IAS-staðall 36 *Virðisráðun eigna*

D24 Ákvæðum a-liðar 4. liðar er breytt og lið 140H er bætt við sem hér segir:

4 Þessi staðall gildir um fjáreignir flokkaðar sem:

- a) dótturfélög, eins og þau eru skilgreind í IFRS-staðli 10, *samstæðureikningsskil*,
- b) ...

- 140H IFRS-staðall 10 og IFRS-staðall 11 útgefnir í maí 2011, breyttu 4. lið, fyrirsögninni á undan h-lið 12. liðar og h-lið 12. liðar. Eining skal beita þeim breytingum þegar hún beitir IFRS-staðli 10 og IFRS-staðli 11.

D25 [Á ekki við kröfur]

IAS-staðall 38 Ófnislegar eignir

D26 Ákvæðum e-liðar 3. liðar er breytt og lið 130F er bætt við sem hér segir:

- 3 Ef annar staðall mælir fyrir um færslu tiltekinna gerðar ófnislegrar eignar beitir eining þeim staðli í stað þessa staðals. Þessi staðall gildir t.d. ekki um:

a) ...

e) fjáreignir, eins og þær eru skilgreindar í IAS-staðli 32. Fjallað er um færslu og mat á nokkrum fjáreignum í IFRS-staðli 10, *samtæðureikningsskil*, IAS-staðli 27, *aðgreind reikningsskil* og IAS-staðli 28, *fjárfestingar í hlutdeildarfélögum og samrekstri*.

f) ...

- 130F IFRS-staðall 10 og IFRS-staðall 11, *sameiginlegt fyrirkomulag*, sem gefnir voru út í maí 2011 breyttu e-lið 3. liðar. Eining skal beita þeim breytingum þegar hún beitir IFRS-staðli 10 og IFRS-staðli 11.

IAS-staðall 39 Fjármálagæðing: færsla og mat (með áorðnum breytingum í október 2009)

D27 Ákvæðum a-liðar 2. liðar og 15. lið er breytt og lið 103P er bætt við sem hér segir:

- 2 Allar einingar skulu beita þessum staðli á allar gerðir fjármálagæðinga nema um sé að ræða:

a) **hlutdeild í dótturfélögum, hlutdeildarfélögum og samrekstri sem er færð í samræmi við IFRS-staðal 10, *samtæðureikningsskil*, IAS-staðal 27, *aðgreind reikningsskil* eða IAS-staðal 28, *fjárfestingar í hlutdeildarfélögum og samrekstri*. Einingar skulu þó beita þessum staðli á hlutdeild í dótturfélagi, hlutdeildarfélagi eða samrekstri sem, samkvæmt IAS-staðli 27, IAS-staðli 28 eða IAS-staðli 31, er færð samkvæmt þessum staðli. ...**

- 15 Á samtæðureikningsskil er beitt 16.–23. lið og liðum AG34–AG52 í viðbæti A. Af þeim sökum tekur eining öll dótturfélög með í samtæðureikningsskilin í samræmi við IFRS-staðal 10 og beitir síðan 16.–23. lið og liðum AG34–AG52 í viðbæti A á hópinn sem verður til.

- 103P IFRS-staðall 10 og IFRS-staðall 11, *sameiginlegt fyrirkomulag*, útgefnir í maí 2011 breyttu liðum 2 (a-lið), 15, AG3, AG36–AG38 og AG41 (a-lið). Eining skal beita þeim breytingum þegar hún beitir IFRS-staðli 10 og IFRS-staðli 11.

D28 Í viðbæti A er liðum AG36–AG38 breytt sem hér segir:

Í lið AG36, er „(þ.m.t. allar einingar um sérverkefni)“ í fyrsta reit flæðiritsins felld á brott.

AG37 Sú staða, sem lýst er í b-lið 18. liðar (þegar eining heldur eftir samningsbundnum rétti til sjóðstreymis frá fjáreign en tekur á sig samningsbundna skyldu til að greiða sjóðstreymi til eins eða fleiri viðtakenda), kemur t.d. upp þegar einingin er sjóður og gefur út til fjárfesta hagstæða hlutdeild í þeim fjáreignum, sem og liggja til grundvallar og hún á, og veitir þjónustu við þessar fjáreignir. Í því tilviki uppfylla fjáreignirnar skilyrði fyrir afskráningu ef skilyrðunum í 19. og 20. lið er fullnægt.

AG38 Við beitingu 19. liðar gæti eining t.d. hafa átt frumkvæðið að fjáreigninni eða hún gæti verið samtæða, dótturfélag, sem hefur keypt fjáreignina og skilar sjóðstreymi áfram til ótengdra fjárfesta sem eru þriðju aðilar.

IFRIC-túlkun 5 Réttur til hlutdeildar í sjóðum sem bera kostnað af niðurlagningu starfsemi, endurbyggingu og endurbótum á umhverfinu

D29 Í „tilvísununum“, eru færslurnar fyrir IAS-staðal 27 og IAS-staðal 31 felldar á brott, færslunni fyrir IAS-staðal 28 er breytt í „IAS-staðall 28, fjárfestingar í hlutdeildarfélögum og samrekstri“ og færslum fyrir IFRS-staðal 10, samstæðureikningsskil og IFRS-staðal 11, sameiginlegt fyrirkomulag er bætt við.

Ákvæðum 8. liðar er breytt og lið 14B er bætt við sem hér segir:

8 Framlagsgreiðandinn skal ákvarða hvort hann hefur stjórn, sameiginlega stjórn eða veruleg áhrif á sjóðinn með hliðsjón af IFRS-staðli 10, IFRS-staðli 11 og IAS-staðli 28. Ef svo er skal framlagsgreiðandi færa hlutdeild sína í sjóðnum í samræmi við þessa staðla.

14B IFRS-staðall 10 og IFRS-staðall 11, útgefnir í maí 2011, breyta 8. og 9. lið. Eining skal beita þeim breytingum þegar hún beitir IFRS-staðli 10 og IFRS-staðli 11.

IFRIC-túlkun 17 Úthlutun eigna til eigenda, í öðru en handbæru fé

D30 Í „tilvísununum“, er einingunni „IFRS-staðall 10, samstæðureikningsskil“ bætt við.

Ákvæðum 7. liðar er breytt og 19. lið er bætt við eins og hér segir:

7 Í samræmi við 5. lið á þessi túlkun ekki við þegar eining úthlutar einhverju af eignarhaldi sínu í dótturfélag en heldur yfirráðum yfir því. Einingin sem framkvæmir úthlutunina sem leiðir til þess að einingin færi hlut sem ekki er ráðandi í eigin dótturfélagi, færir úthlutunina í samræmi við IFRS-staðal 10.

19 IFRS-staðall 10, útgefninn í maí 2011, breytir 7. lið. Eining skal beita þeirri breytingu þegar hún beitir IFRS-staðli 10.

ALÞJÓÐLEGUR REIKNINGSSKILASTAÐALL 11, IFRS-staðall 11***Sameiginlegt fyrirkomulag*****MARKMIÐ**

- 1 Markmið þessa IFRS-staðals er að setja meginreglur um reikningsskil eininga, sem eiga hlut í verkefnum sem stjórnað er sameiginlega (þ.e. sameiginlegt fyrirkomulag).**

Uppfylling markmiðs

- 2** Í því skyni að uppfylla markmiðið í 1. lið, eru *sameiginleg yfirráð* skilgreind í þessum IFRS-staðli og kröfur settar fram um að eining, þ.e. *aðili að sameiginlegu fyrirkomulagi* ákvarði tegund sameiginlega fyrirkomulagsins sem hún tekur þátt í, þannig að hún meti réttindi og skyldur sínar og geri grein fyrir þessum réttindum og skyldum í samræmi við þá gerð sameiginlega fyrirkomulagsins.

GILDISSVIÐ

- 3 Allar einingar, sem eru aðilar að sameiginlegu fyrirkomulagi, skulu beita þessum IFRS-staðli.**

SAMEIGINLEGT FYRIRKOMULAG

- 4 Sameiginlegt fyrirkomulag er fyrirkomulag undir sameiginlegum yfirráðum tveggja eða fleiri aðila.**
- 5 Sameiginlegt fyrirkomulag hefur eftirfarandi einkenni:**
- a) **aðilarnir eru bundnir af samningsbundnu fyrirkomulagi (sjá liði B2-B4),**
 - b) **samningsbundna fyrirkomulagið veitir tveimur eða fleirum þessara aðila sameiginleg yfirráð yfir fyrirkomulaginu (sjá 7.–13. lið).**
- 6 Sameiginlegt fyrirkomulag er annað hvort sameiginlegur rekstur eða samrekstur.**

Sameiginleg yfirráð

- 7 Sameiginleg yfirráð er samningsbundin skipting á stjórnun fyrirkomulags, sem er aðeins til staðar þegar ákvarðanir varðandi viðkomandi starfsemi krefjast einróma samþykkis aðilanna sem deila yfirráðunum.**
- 8** Eining sem er aðili að fyrirkomulaginu skal meta hvort samningsbundna fyrirkomulagið veitir öllum aðilunum, eða hópi aðila, sameiginlega stjórn yfir fyrirkomulaginu. Allir aðilar, eða hópar aðila, stjórna fyrirkomulaginu sameiginlega þegar þeir verða að starfa saman til að stýra starfsemi sem hefur veruleg áhrif á hagnað fyrirkomulagsins (þ.e. viðkomandi starfsemi).
- 9** Þegar ákvarðað hefur verið að allir aðilarnir, eða hópur aðila, stjórni fyrirkomulaginu sameiginlega, eru sameiginleg yfirráð einungis til staðar ef ákvarðanir um viðkomandi starfsemi krefjast einróma samþykkis aðilanna sem stjórna fyrirkomulaginu sameiginlega.
- 10** Í sameiginlegu fyrirkomulagi er enginn einn aðili sem fer með stjórn fyrirkomulagsins. Aðili sem hefur sameiginleg yfirráð yfir fyrirkomulagi getur komið í veg fyrir að einhver hinna aðilanna, eða hópur aðila, stjórni fyrirkomulaginu.
- 11** Fyrirkomulag getur verið sameiginlegt fyrirkomulag jafnvel þó að allir aðilar þess hafi ekki sameiginleg yfirráð yfir fyrirkomulaginu. Þessi IFRS-staðall gerir greinarmun á aðilum sem hafa sameiginleg yfirráð yfir sameiginlegu fyrirkomulagi (*sameiginlegir rekstraraðilar* eða *samrekstur*) og aðilar sem taka þátt í, en hafa ekki sameiginleg yfirráð yfir, sameiginlegu fyrirkomulagi.
- 12** Það er háð mati einingar hvort allir aðilarnir, eða hópur aðila, hafa sameiginleg yfirráð yfir fyrirkomulagi. Eining skal taka tillit til allra málavaxta og aðstæðna við framkvæmd á þessu mati (sjá liði B5–B11).
- 13** Breytist málavextir og aðstæður skal eining endurmeta hvor hún hafi enn sameiginleg yfirráð yfir fyrirkomulaginu.

Tegundir sameiginlegs fyrirkomulags

- 14** Eining skal ákvarða gerð sameiginlega fyrirkomulagsins sem hún tekur þátt í. Flokkun sameiginlegs fyrirkomulags sem sameiginlegs rekstrar eða samrekstrar er háð réttindum og skyldum aðilanna að fyrirkomulaginu.

- 15 Sameiginlegur rekstur er sameiginlegt fyrirkomulag þar sem aðilar hafa sameiginleg yfirráð yfir fyrirkomulaginu og hafa rétt til eignanna, og skuldbindinganna vegna skuldanna sem tengjast fyrirkomulaginu. Þessir aðilar nefnast sameiginlegir rekstraraðilar.
- 16 Samrekstur er sameiginlegt fyrirkomulag þar sem aðilar hafa sameiginleg yfirráð yfir fyrirkomulaginu hafa rétt til hreinna eigna fyrirkomulagsins. Þessir aðilar nefnast samrekstur.
- 17 Það er háð mati einingar hvort sameiginlegt fyrirkomulag er sameiginlegur rekstur eða samrekstur. Eining skal ákvarða gerð sameiginlega fyrirkomulagsins sem hún tekur þátt í að teknu tilliti til réttinda og skuldbindinga sem leiða af fyrirkomulaginu. Eining metur réttindi sín og skyldur með því að taka tillit til skipulags og lagalegs forms fyrirkomulagsins, skilmálanna sem aðilarnir samþykktu í samningsbundna fyrirkomulaginu, og eftir því sem við á annarra málavaxta og aðstæðna (sjá liði B12–B33).
- 18 Aðilarnir eru stundum bundnir af rammasamningi þar sem almennir samningsskilmálar fyrir eina eða fleiri aðgerðir eru settir fram. Rammasamningurinn getur falið í sér ákvæði um að aðilar komi ólíku sameiginlegu fyrirkomulagi á fót varðandi sértækar aðgerðir, sem mynda hluta samningsins. Jafnvel þó þetta sameiginlega fyrirkomulag tengist sama rammasamningi geta þau verið ólíkrar tegundar ef réttindi og skyldur aðilanna eru mismunandi við framkvæmd á ólíkum aðgerðum sem fjallað er um í rammasamningnum. Því getur sameiginlegur rekstur og samrekstur verið til staðar þegar aðilar framkvæma ólíkar aðgerðir sem mynda hluta af sama rammasamningi.
- 19 Breytist málavextir og aðstæður skal einingin endurmeta hvort gerð sameiginlega fyrirkomulagsins sem hún tekur þátt í hefur breyst.

REIKNINGSSKIL AÐILA AÐ SAMEIGINLEGU FYRIRKOMULAGI

Sameiginlegur rekstur

- 20 Sameiginlegur rekstraraðili skal, í tengslum við hagsmuni sína í sameiginlegum rekstri, færa:
- a) eignir sínar, þ.m.t. hlut sinn í sameiginlegum eignum,
 - b) skuldir sínar, þ.m.t. hlut sinn í sameiginlegum skuldum,
 - c) tekjur sínar frá sölu af hlut sínum í framleiðslu sameiginlega rekstursins,
 - d) hlut sinn í tekjum af sölu á framleiðslu sameiginlega rekstursins, og
 - e) útgjöld sín, þ.m.t. hlut sinn í útgjöldum sem stofnað var til sameiginlega.
- 21 Sameiginlegur rekstraraðili skal færa eignir, skuldir, tekjur og útgjöld er tengjast hagsmunum hans í sameiginlegum rekstri í samræmi við IFRS-staðlana sem gilda um tilteknu eignirnar, skuldirnar, tekjurnar og útgjöldin.
- 22 Sameiginlegi rekstraraðilinn, vegna reikningsskila á viðskiptum svo sem sölu, framlegð eða kaupum á eignum milli einingar og sameiginlegs rekstrar, er tilgreindur í liðum B34–B37.
- 23 Aðili sem tekur þátt í, en hefur ekki sameiginleg yfirráð yfir sameiginlegum rekstri skal einnig gera grein fyrir hagsmunum sínum í fyrirkomulaginu í samræmi við liði 20–22 ef aðilinn hefur rétt til eignanna, og skuldbindinga vegna skulda sameiginlega rekstursins. Ef aðili sem tekur þátt í, en hefur ekki sameiginleg yfirráð yfir sameiginlegum rekstri, hefur ekki rétt til eignanna, né skuldbindingar vegna skuldanna sem tengjast sameiginlega rekstrinum, skal hann gera grein fyrir hagsmunum sínum í sameiginlega rekstrinum í samræmi við IFRS-staðalinn sem gildir um þá hagsmuni.

Samrekstur

- 24 Samrekstraraðili skal færa hagsmuni sína í samrekstri eins og fjárfestingu og skal færa þá fjárfestingu með hlutdeildaraðferðinni í samræmi við IAS-staðal 28, *fjárfestingar í hlutdeildarfélögum og samrekstri nema að einingin sé undanþegin því að beita hlutdeildaraðferðinni eins og tilgreint er í staðlinum*.
- 25 Aðili sem tekur þátt í, en hefur ekki sameiginleg yfirráð yfir samrekstri skal gera grein fyrir hagsmunum sínum í fyrirkomulaginu í samræmi við IFRS-staðal 9, *fjármálagæringar* nema hann hafi veruleg áhrif yfir samrekstrinum en þá skal hann gera grein fyrir því í samræmi við IAS-staðal 28 (eins og honum var breytt 2011).

AÐGREIND REIKNINGSSKIL

26 Sameiginlegur rekstraraðili eða samrekstraraðili skal, í aðgreindu reikningsskilunum, gera grein fyrir hagsmunum sínum í:

- a) sameiginlegum rekstri í samræmi við liði 20–22,
- b) samrekstri í samræmi við 10. lið IAS-staðals 27, *aðgreind reikningsskil*.

27 Aðili sem tekur þátt í en hefur ekki sameiginleg yfirlýðing yfir sameiginlegu fyrirkomulagi skal, í aðgreindum reikningsskilum sínum, gera grein fyrir hagsmunum sínum í:

- a) sameiginlegum rekstri í samræmi við 23. lið,
- b) samrekstri í samræmi við IFRS-staðal 9, nema ef einingin hefur veruleg áhrif yfir samrekstrinum, en þá skal beita 10. lið IAS-staðals 27 (eins og honum var breytt 2011).

Viðbætur A

Skilgreiningar á hugtökum

Þessi viðbætur er óaðskiljanlegur hluti IFRS-staðalsins.

sameiginlegt fyrirkomulag	Fyrirkomulag þar sem tvær eða fleiri einingar hafa sameiginleg yfirlýðing .
sameiginleg yfirlýðing	Samningsbundin skipting á stjórnun fyrirkomulags, sem er aðeins til staðar þegar ákvarðanir varðandi viðkomandi starfsemi krefjast einróma samþykkis aðilanna sem deila yfirlýðunum.
sameiginlegur rekstur	Sameiginlegt fyrirkomulag þar sem aðilar sem hafa sameiginleg yfirlýðing yfir fyrirkomulaginu hafa rétt til eignanna, og skuldbindinga vegna skuldanna sem tengjast fyrirkomulaginu.
sameiginlegur rekstraraðili	Aðili að sameiginlegum rekstri sem hefur sameiginleg yfirlýðing yfir sameiginlega rekstrinum.
samrekstur	sameiginlegt fyrirkomulag þar sem aðilarnir sem hafa sameiginleg yfirlýðing yfir fyrirkomulaginu hafa rétt til hreinna eigna fyrirkomulagsins.
samrekstraraðili	Aðili að samrekstri sem hefur sameiginleg yfirlýðing yfir samrekstrinum.
aðili að sameiginlega fyrirkomulaginu	Eining sem tekur þátt í sameiginlegu fyrirkomulagi , óháð því hvort einingin hefur sameiginleg yfirlýðing yfir fyrirkomulaginu.
aðskilið milligöngufélag	Fjármagnsskipan sem er sanngreinanleg ein og sér, þ.m.t. aðskildar lagalegar einingar eða einingar viðurkenndar í stofnsamþykkt, óháð því hvort þessar einingar hafi réttarstöðu lögaðila.

Eftirfarandi hugtök eru skilgreind í IAS-staðli 27 (eins og honum var breytt 2011), IAS-staðli 28 (eins og honum var breytt 2011) eða IFRS-staðli 10, *samtæðureikningsskil* og eru notuð í þessum IFRS-staðli með þeim merkingum sem tilgreindar eru í þeim IFRS-stöðlum:

- yfirlýðing yfir félagi sem fjárfest er í
- hlutdeildaraðferð
- vald
- verndarréttindi
- viðeigandi starfsemi
- aðgreind reikningsskil
- veruleg áhrif.

*Viðbætur B***Leiðbeiningar um beitingu**

Þessi viðbætur er óaðskiljanlegur hluti IFRS-staðalsins. Hann lýsir beitingu liða 1-27 og hefur sama gildi og aðrir hlutar IFRS-staðalsins.

- B1 Dæmin í þessum viðbæti lýsa ímynduðum stöðum. Þrátt fyrir að sumir þættir í dæmunum geti komið fyrir við raunverulegar aðstæður, skal meta alla málavexti og aðstæður einstakra aðstæðna við beitingu IFRS-staðals 11.

SAMEIGINLEGT FYRIRKOMULAG**Samningsbundið fyrirkomulag (5. liður)**

- B2 Hægt er að staðfesta samningsbundið fyrirkomulag á mismunandi hátt. Staðfest samningsbundið fyrirkomulag er oft, en ekki alltaf, skriflegt, venjulega í formi samnings eða skjalfestra viðræðna á milli aðila. Lögboðið kerfi getur einnig haft í för með sér framfylgjanlegt fyrirkomulag, annað hvort eitt sér eða í tengslum við samninga á milli aðila.
- B3 Ef sameiginlega fyrirkomulagið er skipulagt í gegnum *aðskilið milligöngufélag* (sjá liði B19-B33), mun samningsbundna fyrirkomulagið, eða sumir hlutar þess, í sumum tilvikum verða felld inn í greinarnar, stofnskrána eða samþykktir aðskilda milligöngufélagsins.
- B4 Samningsbundna fyrirkomulagið felur í sér skilmála varðandi þátttöku aðilanna í starfseminni, sem er viðfangsefni fyrirkomulagsins. Samningsbundna fyrirkomulagið fjallar almennt um mál eins og:
- a) tilganginn, starfsemina og lengd sameiginlega fyrirkomulagsins,
 - b) hvernig stjórnarmenn eða sambærilegir stjórnendur sameiginlega fyrirkomulagsins eru skipaðir,
 - c) ákvarðanatökuferlið: mál sem krefjast þess að aðilarnir taki ákvörðun, atkvæðisrétt aðilanna og nauðsynlegan meirihluta í þessum málum. Ákvarðanatökuferlið sem endurspeglast í samningsbundna fyrirkomulaginu kemur á sameiginlegum yfirláðum yfir fyrirkomulaginu (sjá liði B5-B11),
 - d) fjármagn eða annað framlag sem krafist er frá aðilunum,
 - e) hvernig aðilarnir deila eignum, skuldum, tekjum, útgjöldum eða hagnaði eða tapi vegna sameiginlega fyrirkomulagsins.

Sameiginleg yfirláð (7.–13. liður)

- B5 Við mat á því hvort eining hafi sameiginleg yfirláð yfir fyrirkomulaginu, skal einingin meta fyrst hvort allir aðilar eða hópur aðila stjórni fyrirkomulaginu. Í IFRS-staðli 10 er hugtakið yfirláð skilgreint og skal það notað til að ákvarða hvort allir aðilar, eða hópur aðila, hafa áhrif á eða eiga rétt á að njóta breytilegrar ávöxtunar af, þátttöku þeirra í fyrirkomulaginu og hafa áhrif á þessa ávöxtun í gegnum vald þeirra yfir fyrirkomulaginu. Þegar allir aðilar, eða hópur aðila, taldir saman geta stjórnað starfseminni sem hefur veruleg áhrif á hagnað af fyrirkomulaginu (þ.e. viðkomandi starfsemi), fara aðilarnir sameiginlega með stjórn samkvæmt fyrirkomulaginu.
- B6 Að fenginni þeirri niðurstöðu að allir aðilarnir, eða hópur aðila, fari sameiginlega með stjórn samkvæmt fyrirkomulaginu skal eining meta hvort hún hafi sameiginleg yfirláð samkvæmt fyrirkomulaginu. Einungis er um sameiginleg yfirláð að ræða þegar ákvarðanir varðandi viðkomandi starfsemi krefjast einróma samþykkis aðilanna sem fara sameiginlega með stjórn samkvæmt fyrirkomulaginu. Mat á því hvort fyrirkomulaginu sé stjórnað sameiginlega af öllum aðilum þess eða hópi aðilanna, eða sé eingöngu stjórnað af einum aðila getur krafist úrskurðar.
- B7 Ákvarðanatökuferlið sem aðilar koma sér saman um í samningsbundna fyrirkomulaginu leiðir stundum skilyrðislaust til sameiginlegra yfirláða. Gerum til dæmis ráð fyrir því að tveir aðilar komi að fyrirkomulagi þar sem hvor um sig fer með 50% atkvæðisréttarins og samningsbundna fyrirkomulagið sem þeir gerðu með sér tiltekur að það þurfi a.m.k. 51% atkvæðisréttar til að taka ákvarðanir varðandi viðkomandi starfsemi. Í því tilviki hafa aðilar skilyrðislaust samþykkt að þeir fari með sameiginleg yfirláð samkvæmt fyrirkomulaginu vegna þess að ekki er hægt að taka ákvarðanir um viðkomandi starfsemi án samþykkis beggja aðila.

- B8 Í öðrum kringumstæðum er þess krafist í samningsbundna fyrirkomulaginu að lágmarkshlutfall atkvæðisréttar þurfi til að taka ákvarðanir um viðkomandi starfsemi. Þegar mögulegt er að uppfylla kröfuna um lágmarkshlutfall atkvæðisréttar með fleiri en einni samsetningu aðila sem koma sér saman, er fyrirkomulagið ekki sameiginlegt fyrirkomulag nema að samningsbundna fyrirkomulagið tilgreini hvaða aðilar (eða samsetning aðila) þurfa að samþykkja einróma ákvarðanir varðandi viðkomandi starfsemi í tengslum við fyrirkomulagið.

Dæmi um beitingu

Dæmi 1

Gerum ráð fyrir að þrír aðilar komi að fyrirkomulagi: A fer með 50% atkvæðisréttar samkvæmt fyrirkomulaginu, B fer með 30% og C með 20%. Í samningsbundna fyrirkomulaginu milli A, B og C kemur fram krafa um a.m.k. 75% atkvæðisréttar til að taka ákvörðun um viðkomandi starfsemi samkvæmt fyrirkomulaginu. Jafnvel þó A geti hindrað ákvarðanir stjórnar það ekki fyrirkomulaginu vegna þess að það þarf samþykki frá B. Það að samkvæmt skilmálum samningsbundna fyrirkomulagsins þarf a.m.k. 75% atkvæðisréttar til að taka ákvarðanir varðandi viðkomandi starfsemi gefur til kynna að A og B hafi sameiginleg yfirráð samkvæmt fyrirkomulaginu vegna þess að ekki er hægt að taka ákvarðanir varðandi viðkomandi starfsemi samkvæmt fyrirkomulaginu án þess að bæði A og B samþykki þær.

Dæmi 2

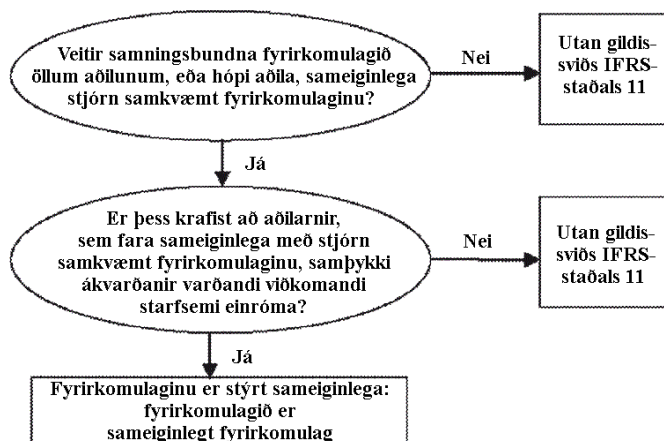
Gerum ráð fyrir að það séu þrír aðilar að fyrirkomulagi: A fer með 50% atkvæðisréttar samkvæmt fyrirkomulaginu, B og C fara með 25% hver. Í samningsbundna fyrirkomulaginu á milli A, B og C kemur fram krafa um a.m.k. 75% atkvæðisréttar til að taka ákvarðanir um viðkomandi starfsemi samkvæmt fyrirkomulaginu. Jafnvel þó A geti hindrað ákvarðanir stjórnar það ekki fyrirkomulaginu vegna þess að það þarf samþykki frá annað hvort B eða C. Í þessu dæmi fara A, B og C sameiginlega með stjórn samkvæmt fyrirkomulaginu. Þó eru fleiri en ein samsetning aðila sem geta komið sér saman um að ná 75% atkvæðisréttar (þ.e. annað hvort A og B eða A og C). Til að teljast vera sameiginlegt fyrirkomulag í slíkum aðstæðum, þarf að koma fram í samningsbundna fyrirkomulaginu á milli aðila hvaða samsetningu aðila þarf til að samþykkja einróma ákvarðanir varðandi viðkomandi starfsemi samkvæmt fyrirkomulaginu.

Dæmi 3

Gerum ráð fyrir fyrirkomulagi þar sem A og B hafa 35% atkvæðisréttar hver samkvæmt fyrirkomulaginu og eftirstandandi 30% eru mjög dreifð. Meirihluta atkvæðisréttar þarf til að samþykkja ákvarðanir varðandi viðkomandi starfsemi. A og B hafa einungis sameiginleg yfirráð samkvæmt fyrirkomulaginu ef samningsbundna fyrirkomulagið tilgreinir að bæði A og B þurfi að samþykkja ákvarðanir varðandi viðkomandi starfsemi samkvæmt fyrirkomulaginu.

- B9 Krafan um einróma samþykki merkir að allir aðilar sem hafa sameiginleg yfirráð yfir fyrirkomulaginu geta komið í veg fyrir að hinir aðilarnir, eða hópur aðila, nái einróma samþykki (um viðkomandi starfsemi) án samþykkis viðkomandi. Ef krafan um einróma samþykki snýr eingöngu að ákvörðunum sem veita aðila verndarréttindi og ekki að ákvörðunum um viðkomandi starfsemi samkvæmt fyrirkomulaginu, er sá aðili ekki aðili sem hefur sameiginleg yfirráð samkvæmt fyrirkomulaginu.
- B10 Samningsbundið fyrirkomulag getur falið í sér ákvæði um lausn deilumála svo sem gerðardóm. Þessi ákvæði geta heimilað ákvarðanatöku þó að einróma samþykki liggja ekki fyrir á milli aðila sem fara með sameiginleg yfirráð. Það að slík ákvæði séu fyrir hendi kemur ekki í veg fyrir að samkvæmt fyrirkomulaginu sé sameiginleg stjórn, og af þessum sökum sameiginlegt fyrirkomulag.

Mat á sameiginlegum yfirráðum

- B11 Þegar fyrirkomulag fellur utan gildissviðs IFRS-staðals 11, gerir eining grein fyrir hagsmunum sínum í fyrirkomulaginu í samræmi við viðeigandi IFRS-staðla, s.s. IFRS-staðal 10, IAS-staðal 28 (eins og honum var breytt 2011) eða IFRS-staðal 9.

TEGUNDIR SAMEIGINLEGS FYRIRKOMULAGS (LIÐIR 14–19)

- B12 Það eru margar ástæður fyrir því að koma sameiginlegu fyrirkomulagi á fót (t.d. sem leið fyrir aðila til að deila kostnaði og áhættu, eða sem leið til að veita aðilum aðgang að nýrri tækni eða nýjum mörkuðum) og hægt er að stofna slíkt með því að nota mismunandi skipulag og lagaleg form.
- B13 Í sumu fyrirkomulagi er þess ekki krafist að starfsemin sem fyrirkomulagið snýst um fari fram í aðskildu milligöngufélagi. Annað fyrirkomulag felur þó í sér að aðskildu milligöngufélagi sé komið á fót.
- B14 Sú flokkun á sameiginlegu fyrirkomulagi sem krafist er í þessum IFRS-staðli er háð réttindum og skyldum aðila sem leiða af fyrirkomulaginu í venjubundnum viðskiptum. Þessi IFRS-staðall flokkar sameiginlegt fyrirkomulag í annað hvort sameiginlegan rekstur eða samrekstur. Fyrirkomulagið er sameiginlegur rekstur þegar eining hefur rétt til eignanna, og skuldbindingar vegna skuldanna sem tengjast fyrirkomulaginu. Fyrirkomulagið er samrekstur þegar eining hefur rétt til hreinna eigna fyrirkomulagsins. Í liðum B16–B33 er matið, sem eining framkvæmir til að ákvarða hvort hún hafi hagsmuni í sameiginlegum rekstri eða samrekstri, sett fram.

Flokkun sameiginlegs fyrirkomulags

- B15 Eins og fram kemur í lið B14, krefst flokkunin á sameiginlegu fyrirkomulagi þess að aðilar meti réttindi sín og skyldur sem leiða af fyrirkomulaginu. Við matið skal eining taka tillit til eftirfarandi:

- a) skipulags sameiginlega fyrirkomulagsins (sjá liði B16–B21),
- b) ef sameiginlega fyrirkomulagið er byggt upp í gegnum aðskilið milligöngufélag:
 - i. lagalegs forms aðskilda milligöngufélagsins (sjá liði B22–B24),
 - ii. skilmála samningsbundna fyrirkomulagsins (sjá liði B25–B28), og
 - iii. þegar við á, annarra málavaxta og aðstæðna (sjá liði B29–B33).

Uppbygging sameiginlega fyrirkomulagsins

Sameiginlegt fyrirkomulag sem ekki er byggt upp í gegnum aðskilið milligöngufélag

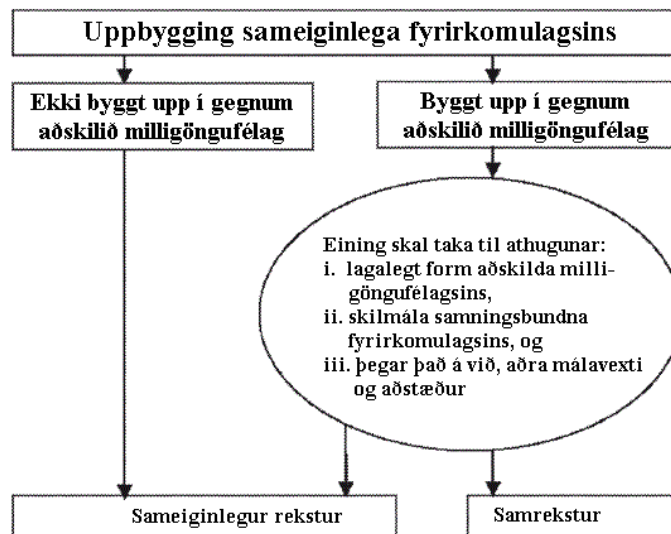
- B16 Sameiginlegt fyrirkomulag sem ekki er byggt upp í gegnum aðskilið milligöngufélag er sameiginlegur rekstur. Í slíkum tilvikum fastsetur samningsbundna fyrirkomulagið rétt aðila til eignanna og skuldbindinga vegna skuldanna, sem tengjast fyrirkomulaginu, og rétt aðila til samsvarandi tekna og skuldbindinga vegna samsvarandi útgjalda.
- B17 Í samningsbundna fyrirkomulaginu er eðli starfseminnar, sem fyrirkomulagið tekur til, oft lýst og því hvernig aðilarnir hyggjast framkvæma þessa starfsemi saman. Aðilar að sameiginlegu fyrirkomulagi gætu til dæmis komið sér saman um að framleiða vöru í sameiningu, þar sem hver aðili er ábyrgur fyrir tilteknu viðfangsefni og hver um sig notar sínar eigin eignir og stofnar til eigin skulda. Í samningsbundna fyrirkomulaginu gæti einnig verið tiltekið hvernig skipta skuli sameiginlegum hagnaði og útgjöldum aðilanna á milli þeirra. Í slíkum tilvikum skal hver og einn sameiginlegur rekstraraðili færa, í reikningsskilin, eignirnar og skuldirnar sem eru tilkomnar vegna tiltekinna viðfangsefna, og sinn hluta af hagnaðinum og útgjöldunum í samræmi við samningsbundna fyrirkomulagið.
- B18 Í öðrum tilvikum gætu aðilar að sameiginlegu fyrirkomulagi komið sér saman um t.d. að deila og reka eign saman. Í slíkum tilvikum fastsetur samningsbundna fyrirkomulagið rétt aðilanna til eignanna, sem reknar eru í sameiningu, og hvernig framleiðslu eða hagnaði af eigininni og rekstrarkostnaði er skipt á milli aðila. Hver og einn sameiginlegur rekstraraðili gerir grein fyrir sínum hluta af sameiginlegu eigninni og samþykktum hluta skulda, og færir sinn hluta af framleiðslunni, hagnaðinum og útgjöldunum í samræmi við samningsbundna fyrirkomulagið.

Sameiginlegt fyrirkomulag sem er byggt upp í gegnum aðskilið milligöngufélag

- B19 Sameiginlegt fyrirkomulag, þar sem eignum og skuldum, er varða fyrirkomulagið, er haldið í aðskildu milligöngufélagi, getur annað hvort verið samrekstur eða sameiginlegur rekstur.

- B20 Hvort aðili er sameiginlegur rekstraraðili eða aðili að samrekstri veltur á rétti aðilans til eignanna, og skuldbindinga vegna skuldanna sem tengjast fyrirkomulaginu og haldið er í aðskilda milligöngufélaginu.
- B21 Eins og fram kemur í lið B15 þegar aðilar hafa byggt upp sameiginlegt fyrirkomulag í aðskildu milligöngufélagi þurfa aðilarnir að meta hvort lagalegt form aðskilda milligöngufélagsins, skilmálar samningsbundna fyrirkomulagsins og þegar aðrir viðkomandi málavextir og aðstæður veita þeim:
- rétt til eignanna, og skuldbindinga vegna skuldanna sem tengjast fyrirkomulaginu (þ.e. fyrirkomulagið er sameiginlegur rekstur), eða
 - rétt til hreinna eigna fyrirkomulagsins (þ.e. fyrirkomulagið er samrekstur).

Flokkun sameiginlegs fyrirkomulags: mat á réttindum og skyldum aðila sem leiða af fyrirkomulaginu

Lagalegt form aðskilda milligöngufélagsins

- B22 Við mat á gerð sameiginlega fyrirkomulagsins skiptir lagalegt form aðskilda milligöngufélagsins máli. Lagalega formið skiptir máli við upphaflega matið á rétti aðilanna til eignanna, og skuldbindinga vegna skuldanna sem haldið er í aðskilda milligöngufélaginu, t.d. hvort aðilarnir hafi hagsmuna að gæta í eignunum sem haldið er í aðskilda milligöngufélaginu og hvort þeir hafi skuldbindingar gagnvart skuldum sem haldið er í aðskilda milligöngufélaginu.
- B23 Aðilar geta t.d. starfrækt sameiginlega fyrirkomulagið í gegnum aðskilið milligöngufélag sem er á lagalegu formi sem gerir það að verkum að litið er á aðskilda milligöngufélagið sem sjálfstæða einingu (þ.e. eignir og skuldir sem haldið er í aðskilda milligöngufélaginu eru eignir og skuldir aðskilda milligöngufélagsins og ekki eignir og skuldir aðilanna). Í slíku tilviki gefur matið á réttindum og skyldum, sem aðilar hafa samkvæmt lagalegu formi aðskilda milligöngufélagsins, til kynna að fyrirkomulagið sé samrekstur. Skilmálarnir, sem aðilar samþykktu í samningsbundna fyrirkomulaginu (sjá liði B25–B28), og þar sem það á við aðrir málavextir og aðstæður (sjá liði B29–B33) geta þó vegið þyngra en matið á réttindum og skyldum sem aðilar hafa samkvæmt lagalegu formi aðskilda milligöngufélagsins.
- B24 Matið á réttindum og skyldum, sem aðilar hafa samkvæmt lagalegu formi aðskilda milligöngufélagsins, er eingöngu nægjanlegt til að ákvarða að fyrirkomulagið sé sameiginlegur rekstur ef aðilarnir starfrækja sameiginlega fyrirkomulagið í gegnum aðskilið milligöngufélag sem er á lagalegu formi sem ekki hefur í för með sér aðskilnað á milli aðilanna og aðskilda milligöngufélagsins (þ.e. eignirnar og skuldirnar sem haldið er í aðskilda milligöngufélaginu eru eignir og skuldir aðilanna).

Mat á skilmálum samningsbundna fyrirkomulagsins

- B25 Í mörgum tilvikum eru réttindin og skyldurnar sem aðilarnir samþykktu í samningsbundna fyrirkomulaginu í samræmi við, eða stangast ekki á við réttindin og skyldurnar sem aðilarnir hafa samkvæmt lagalegu formi aðskilda milligöngufélagsins sem sameiginlega fyrirkomulagið er byggt upp samkvæmt.

- B26 Í öðrum tilvikum nota aðilarnir samningsbundna fyrirkomulagið til að ógilda eða breyta réttindunum og skyldunum sem aðilar hafa samkvæmt lagalegu formi aðskilda milligöngufélagsins sem fyrirkomulagið er byggt upp samkvæmt.

Dæmi um beitingu

Dæmi 4

Gerum ráð fyrir því að tveir aðilar byggi upp sameiginlegt fyrirkomulag í einingu sem hefur réttarstöðu lögaðila. Hvor aðili á 50% eignarhlut í einingunni sem hefur réttarstöðu lögaðila. Réttarstaða lögaðila heimilar aðskilnað einingarinnar frá eigendum sínum og þar af leiðandi eru eignir og skuldir sem haldið er í einingunni, eignir og skuldir einingarinnar sem hefur réttarstöðu lögaðila. Í slíkum tilvikum gefur matið á réttindum og skyldum, sem aðilar hafa samkvæmt lagalegu formi aðskilda milligöngufélagsins, til kynna að aðilarnir hafi rétt til hreinna eigna fyrirkomulagsins.

Aðilarnir breyta þó ákvörðununum varðandi fyrirtækið í gegnum samningsbundna fyrirkomulagið, þannig að hver og einn eigi hagsmuna að gæta í eignum einingarinnar sem hefur réttarstöðu lögaðila og hver um sig ber ábyrgð á skuldum einingarinnar með réttarstöðu lögaðila í tilteknu hlutfalli. Slíkar samningsbundnar breytingar á ákvörðunum fyrirtækis geta orðið til þess að fyrirkomulagið verði sameiginlegur rekstur.

- B27 Eftirfarandi tafla ber saman almenna skilmála í samningsbundnu fyrirkomulagi aðila að sameiginlegum rekstri og almenna skilmála í samningsbundnu fyrirkomulagi aðila í samrekstri. Dæmin um samningsskilmálana sem sett eru fram í eftirfarandi töflu eru ekki tæmandi.

Mat á skilmálum samningsbundna fyrirkomulagsins

	Sameiginlegur rekstur	Samrekstur
Skilmálar samningsbundna fyrirkomulagsins	Samningsbundna fyrirkomulagið kveður á um rétt aðila að sameiginlega fyrirkomulaginu til eignanna, og skuldbindinga vegna skuldanna sem tengjast fyrirkomulaginu.	Samningsbundna fyrirkomulagið kveður á um að aðilar að sameiginlega fyrirkomulaginu sem hafa rétt til hreinnar eignar fyrirkomulagsins (þ.e. aðskilda milligöngufélagið, ekki aðilarnir sem eiga rétt á eignunum og hefur skyldur gagnvart skuldum sem tengjast fyrirkomulaginu).
Réttur til eigna	Með samningsbundna fyrirkomulaginu er ákveðið að aðilar að sameiginlega fyrirkomulaginu deili öllum hagsmunum (þ.e. réttindum, heimildum eða eignarhaldi) sem þeir hafa í eignunum sem tengjast fyrirkomulaginu í tilteknu hlutfalli (þ.e. í hlutfalli við eignarhald í fyrirkomulaginu eða í hlutfalli við starfsemina sem fer fram í gegnum fyrirkomulagið sem beinlínis tengist þeim).	Samningsbundna fyrirkomulagið fastsetur að eignirnar sem komið var með í fyrirkomulagið eða aflað síðar af sameiginlega fyrirkomulaginu eru eignir fyrirkomulagsins. Aðilar hafa engra hagsmuna að gæta (þ.e. engin réttindi, heimildir eða eignarhald) í eignum fyrirkomulagsins.
Skuldbindingar gagnvart skuldum	Samningsbundna fyrirkomulagið fastsetur að aðilarnir að sameiginlega fyrirkomulaginu deili öllum skuldum, skyldum, kostnaði og útgjöldum í tilteknu hlutfalli (þ.e. í hlutfalli við eignarhald aðilanna í fyrirkomulaginu eða í hlutfalli við starfsemina sem fer fram í gegnum fyrirkomulagið sem beinlínis tengist þeim).	Samningsbundna fyrirkomulagið fastsetur að sameiginlega fyrirkomulagið beri ábyrgð á skuldum og skuldbindingum fyrirkomulagsins. Samningsbundna fyrirkomulagið fastsetur að aðilarnir að sameiginlega fyrirkomulaginu beri einungis ábyrgð á fyrirkomulaginu að marki viðkomandi fjárfestinga þeirra í fyrirkomulaginu eða skuldbindinga sem þeir leggja til ógreidds eða viðbótarfjármagns til fyrirkomulagsins, eða hvortveggja.

	Sameiginlegur rekstur	Samrekstur
	Með samningsbundna fyrirkomulaginu er ákveðið að aðilarnir að sameiginlega fyrirkomulaginu séu ábyrgir fyrir kröfum sem þriðju aðilar setja fram.	Í samningsbundna fyrirkomulaginu kemur fram að skuldarar sameiginlega fyrirkomulagsins eiga ekki endurkröfurétt gagnvart aðilum að því er varðar skuldir eða skyldur fyrirkomulagsins.
Tekjur, gjöld, hagnaður eða tap	Með samningsbundna fyrirkomulaginu er ráðstöfun á hagnaði og útgjöldum á grundvelli viðkomandi framkvæmdar hvers aðila að sameiginlega fyrirkomulaginu fyrir sig ákveðin. Samningsbundna fyrirkomulagið gæti t.d. fastsett að hagnaði og útgjöldum sé ráðstafað á grundvelli afkasta sem hver og einn aðili nýtir í verksmiðju sem er starfrækt sameiginlega, sem gæti verið frábrugðið eignarhlut þeirra í sameiginlega fyrirkomulaginu. Í öðrum tilvikum gætu aðilarnir hafa komið sér saman um að deila hagnaði eða tapi að því er varðar fyrirkomulagið á grundvelli tiltekins hlutfalls svo sem hlutdeild aðilanna í fyrirkomulaginu. Það kæmi ekki í veg fyrir að fyrirkomulagið teldist sameiginlegur rekstur ef aðilarnir hafa rétt til eignanna, og skuldbindinga vegna skuldanna sem tengjast fyrirkomulaginu.	Með samningsbundna fyrirkomulaginu er hlutur hvers aðila í hagnaðinum eða tapinu ákveðinn í tengslum við starfsemi fyrirkomulagsins.
Ábyrgðir	Þess er oft krafist af aðilum að sameiginlega fyrirkomulaginu að þeir leggi fram ábyrgðir til þriðju aðila sem, t.d. fá þjónustu frá, eða veita fjármögnun til sameiginlega fyrirkomulagsins. Ákvæði um slíkar ábyrgðir, eða skuldbindingar aðilanna um að veita þær, ákvarða ekki í sjálfu sér að sameiginlega fyrirkomulagið sé sameiginlegur rekstur. Það sem ákvarðar hvort sameiginlega fyrirkomulagið er sameiginlegur rekstur eða samrekstur er hvort aðilarnir séu skuldbundnir gagnvart skuldum tengdu fyrirkomulaginu (það er ekki skilyrði að aðilarnir hafi lagt fram ábyrgðir fyrir einhverjar þeirra).	

B28 Ef það er tilgreint í samningsbundna fyrirkomulaginu að aðilar eigi rétt til eignanna og hafi skyldur gagnvart skuldum sem tengjast fyrirkomulaginu, þá eru þeir aðilar að sameiginlegum rekstri og þurfa ekki að taka tillit til annarra málavaxta og aðstæðna (líðir B29–B33) í þeim tilgangi að flokka sameiginlega fyrirkomulagið.

Mat á öðrum málavöxtum og aðstæðum

B29 Þegar ekki er tilgreint í skilmálum samningsbundna fyrirkomulagsins hvort aðilar hafi rétt til eignanna, og skuldbindinga vegna skuldanna sem tengjast fyrirkomulaginu, skulu aðilar taka tillit til annarra málavaxta og aðstæðna við mat á því hvort fyrirkomulagið er sameiginlegur rekstur eða samrekstur.

B30 Sameiginlega fyrirkomulagið getur verið byggt upp í aðskildu milligöngufélagi sem er á lagalegu formi sem leiðir til aðskilnaðar á milli aðilanna og aðskilda milligöngufélagsins. Mögulegt er að samningsskilmálarnir sem aðilarnir samþykktu sín á milli tilgreini ekki rétt aðila til eignanna og skuldbindinga vegna skuldanna, en að teknu tilliti til annarra málavaxta og aðstæðna gætu þeir leitt til þess að slíkt fyrirkomulag yrði flokkað sem sameiginlegur rekstur. Það væri tilfellið þegar aðrir málavextir og aðstæður veita aðilunum rétt til eignanna, og skuldbindinga vegna skuldanna sem varða fyrirkomulagið.

B31 Sé starfsemi fyrirkomulagsins fyrst og fremst byggð upp með tilliti til þess að veita aðilum afurðir, gefur það til kynna að aðilarnir hafi raunverulega rétt til alls efnahagslegs ávinnings af eignum fyrirkomulagsins. Aðilar að slíku fyrirkomulagi tryggja oft aðgengi sitt að afurðum fyrirkomulagsins með því að koma í veg fyrir að fyrirkomulagið selji þær til þriðju aðila.

B32 Áhrif fyrirkomulags sem er byggt upp á þennan hátt og í þessum tilgangi er að sjóðstreymið frá aðilunum í gegnum kaup á framleiðslunni vegi í raun upp á móti skuldunum sem fyrirkomulagið stofnar til. Þegar aðilarnir eru raunverulega einu upptök sjóðstreymis sem lagt er til áframhaldandi starfsemi fyrirkomulagsins, gefur það til kynna að aðilarnir hafi skyldur gagnvart skuldunum sem tengjast fyrirkomulaginu.

Dæmi um beitingu

Dæmi 5

Gerum ráð fyrir að tveir aðilar byggi upp sameiginlegt fyrirkomulag í einingu með réttarstöðu lögaðila (eining C) þar sem hvor aðili um sig á 50% eignarhlut. Tilgangurinn með fyrirkomulaginu er að framleiða efni sem aðilar þurfa fyrir þeirra eigin einstöku framleiðsluferli. Fyrirkomulagið tryggir að aðilar starfræki aðstöðuna þar sem efnið er unnið samkvæmt magn- og gæðaforskrift aðilanna.

Lagalegt form einingar C (eining með réttarstöðu lögaðila) þar sem starfsemin fer fram gefur upphaflega til kynna að eignir og skuldir sem haldið er í einingu C séu eignir og skuldir einingar C. Í samningsbundna fyrirkomulaginu á milli aðilanna er ekki tilgreint hvort aðilarnir eigi rétt til eignanna eða hafi skyldum að gegna vegna skulda einingar C. Í samræmi við það gefur lagalegt form einingar C og skilmálar samningsbundna fyrirkomulagsins til kynna að fyrirkomulagið sé samrekstur.

Aðilar skulu þó samt sem áður einnig taka eftirfarandi sjónarmið til athugunar varðandi fyrirkomulagið:

- Aðilar samþykktu að kaupa alla framleiðslu einingar C í hlutfallinu 50:50. Eining C má ekki selja framleiðslu til þriðju aðila, nema aðilarnir tveir að fyrirkomulaginu samþykki það. Þar eð tilgangur fyrirkomulagsins er að veita aðilunum þá framleiðslu sem þeir þurfa má gera ráð fyrir því að sala til þriðju aðila sé óalgeng og óveruleg.
- Verðið sem framleiðslan er seld á til aðilanna er ákvarðað af báðum aðilum á því bili sem miðast við að nái yfir kostnað við framleiðsluna og stjórnunarkostnað sem eining C stofnar til. Á grundvelli þessa rekstrarkerfis er fyrirkomulaginu ætlað að vera í jafnvægi.

Í ljósi ofangreindra málsatvika skipta eftirfarandi málavextir og aðstæður máli:

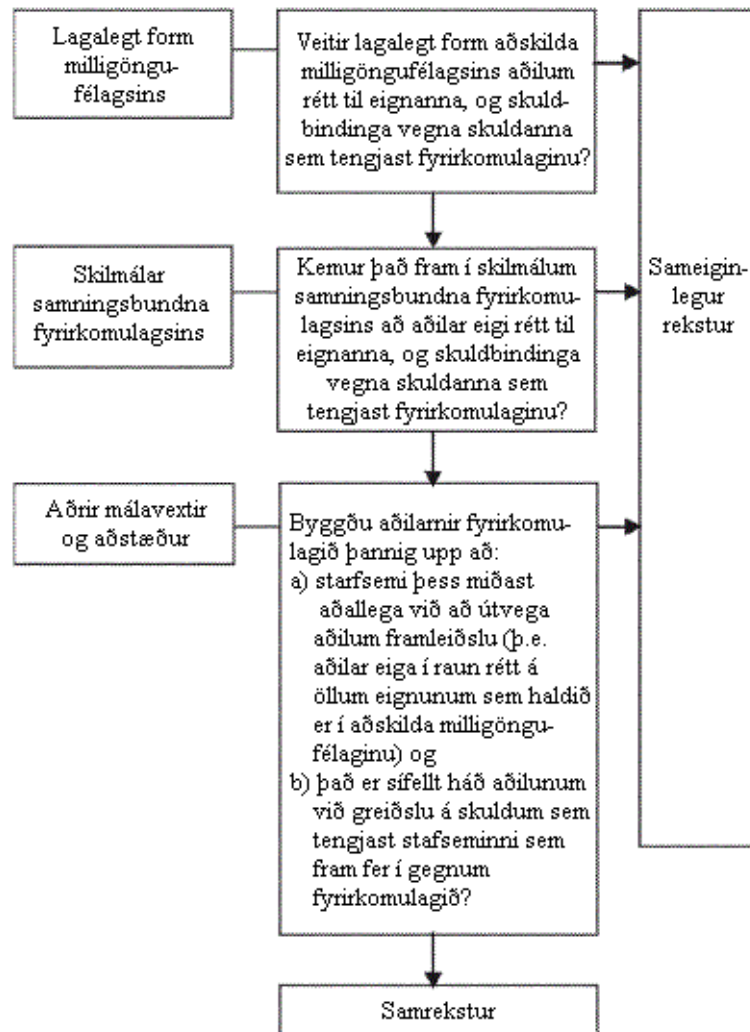
- Skyldur aðila til að kaupa alla framleiðslu sem eining C framleiðir endurspeglar það að eining C er algerlega háð aðilunum um myndun sjóðstreymis og því eru aðilarnir skyldugir til að fjármagna uppgjör skulda einingar C.
- Sú staðreynd að aðilar eiga rétt á allri framleiðslu sem eining C framleiðir merkir að aðilar neyta og hafa því rétt til alls efnahagslegs ávinnings af eignum einingar C.

Þessir málavextir og aðstæður gefa vísbendingu um það að fyrirkomulagið er sameiginlegur rekstur. Niðurstaða flokkunarinnar á sameiginlega fyrirkomulaginu í þessum aðstæðum myndi ekki breytast ef að í stað þess að aðilarnir noti sinn hluta af framleiðslunni sjálfir í síðara framleiðsluferli, þá selji þeir sinn hluta framleiðslunnar til þriðju aðila.

Ef aðilarnir breyta skilmálum samningsbundna fyrirkomulagsins á þann hátt að fyrirkomulagið geti selt framleiðslu til þriðju aðila hefði það í för með sér að eining C tæki á sig áhættu af eftirspurn, birgðum og lánum. Við þær aðstæður myndi slík breyting á málavöxtum og aðstæðum krefjast endurmats á flokkun sameiginlega fyrirkomulagsins. Slíkir málavextir og aðstæður gefa vísbendingu um það að fyrirkomulagið er samrekstur.

- B33 Eftirfarandi flæðirit endurspeglar matið sem eining fylgir til að flokka fyrirkomulag þegar sameiginlega fyrirkomulagið er byggt upp í gegnum aðskilið milligöngufélag:

Flokkun á sameiginlegu fyrirkomulagi sem er byggt upp í gegnum aðskilið milligöngufélag

REIKNINGSSKIL AÐILA AÐ SAMEIGINLEGU FÝRIRKOMULAGI (22. LIÐUR)

Reikningsskil vegna sölu eða framlegð eigna til sameiginlegs rekstrar

- B34 Þegar eining á í viðskiptum, svo sem sölu eða framlagningu eigna, við sameiginlegan rekstur þar sem hún er sameiginlegur rekstraraðili, er hún í viðskiptum við aðra aðila að sameiginlega rekstrinum og því skal sameiginlegi rekstraraðilinn einungis færa hagnað og tap, sem rekja má til slíkra viðskipta, að því marki sem hinir aðilarnir hafa hagsmuni af í sameiginlega rekstrinum.

- B35 Þegar slík viðskipti veita vísbendingar um lækkun á hreinu söluvirði eignanna sem selja á eða leggja á til sameiginlega rekstursins, eða um virðisrýrnunartap þessara eigna, skal sameiginlegi rekstraraðilinn færa tapið að fullu.

Reikningsskil vegna kaupa á eignum frá sameiginlegum rekstri

- B36 Þegar eining á í viðskiptum, svo sem kaupum á eignum, við sameiginlegan rekstur sem hún er sameiginlegur rekstraraðili að, skal hún ekki færa sinn hluta af hagnaði og tapi fyrr en hún endurselur þriðja aðila þessar eignir.
- B37 Þegar slík viðskipti veita vísbendingar um lækkun á hreinu söluvirði eignanna sem kaupa á eða um virðisrýrnunartap á þessum eignum skal sameiginlegi rekstraraðilinn færa sinn hluta af tapinu.

*Viðbætur C***Gildistöðudagur, umbreyting og afturköllun annarra IFRS-staðla**

Viðbætur þessi er óaðskiljanlegur hluti IFRS-staðalsins og hefur sama gildi og aðrir hlutar IFRS-staðalsins.

GILDISTÖKUDAGUR

- C1 Eining skal beita þessum IFRS-staðli fyrir árleg tímabil sem hefjast 1. janúar 2013 eða síðar. Heimilt er að taka breytingarnar upp fyrr. Beiti eining þessum IFRS-staðli fyrr, skal hún greina frá þeirri staðreynd og beita samtímis IFRS-staðli 10, IFRS-staðli 12, *upplýsingagjöf um hagsmuni í öðrum einingum*, IAS-staðli 27 (eins og honum var breytt 2011) og IAS-staðli 28 (eins og honum var breytt 2011) samtímis.

AÐLÖGUN**Samrekstur—umskipti frá hlutfallslegum samstæðureikningsskilum yfir í hlutdeildaraðferð**

- C2 Við breytinguna frá hlutfallslegum samstæðureikningsskilum yfir í hlutdeildaraðferð, skal eining færa fjárfestingu sína í samrekstrinum frá upphafi fyrsta tímabilsins sem sett er fram. Meta skal upphaflegu fjárfestinguna sem samanlagt bókfært verð eignarinnar og skuldir sem einingin gerði grein fyrir fram að þessu í hlutfallslegum samstæðureikningsskilum, þ.m.t. viðskiptavild sem er til komin vegna yfirtöku. Í því tilviki að viðskiptavildin tilheyrði áður fjárskapandi einingu, eða fjárskapandi einingaflokkum, skal einingin útdeila viðskiptavildinni á samreksturinn á grundvelli hlutfallslegs bókfærðs verðs samrekstursins og á fjárskapandi eininguna eða fjárskapandi einingarflokkana sem hún var hluti af.
- C3 Upphafsstaða fjárfestingarinnar, sem ákvörðuð er í samræmi við lið C2, telst vera álitinn kostnaður fjárfestingarinnar í upphafsfærslunni. Eining skal beita liðum 40–43 í IAS-staðli 28 (eins og honum var breytt 2001) á upphafsstöðu fjárfestingarinnar til að meta hvort fjárfestingin hefur rýrnað að virði og færa virðisrýmunartap sem leiðréttingu á óráðstöfuðu eigin fé frá upphafi fyrsta tímabilsins sem sett er fram. Upphaflega undanþágufærslan í liðum 15 og 24 í IAS-staðli 12, *tekjuskattar* gildir ekki þegar eining færir hlutdeild í samrekstri, sem leiðir af beitingu bráðabirgðakrafnanna fyrir samrekstur, sem áður var gerð grein fyrir í hlutfallslegu samstæðureikningsskilunum.
- C4 Sé niðurstaða allra samanlagðra fyrri hlutfallslegu samstæðureikningsskila eigna og skulda neikvæð hrein eign, skal eining meta hvort hún hefur lagalegar eða ætlaðar skuldbindingar í tengslum við neikvæðu hreinu eignina og ef svo er, skal einingin færa samsvarandi skuld. Komist eining að þeirri niðurstöðu að hún hafi hvorki lagalegar eða ætlaðar skuldbindingar í tengslum við neikvæðu hreinu eignina skal hún ekki færa samsvarandi skuld heldur leiðréttá óráðstafað, eigið fé frá upphafi fyrsta tímabilsins sem sett er fram. Einingin skal greina frá því ásamt uppsöfnuðum ófærðum hlut í tapi samreksturs síns frá upphafi fyrsta tímabilsins sem sett er fram og á þeim degi þegar þessum IFRS-staðli er fyrst beitt.
- C5 Eining skal upplýsa um sundurliðun eigna og skulda sem lagðar hafa verið saman í eina línu í fjárfestingarjöfnuðinum eins og hún var við upphaf fyrsta tímabilsins sem sett er fram. Þessar upplýsingar skulu gerðar á samanteknu formi varðandi allan samrekstur sem fyrirtækið beitir bráðabirgðaákvæðunum á, sem um getur í C2–C6.
- C6 Eining skal, á eftir upphafsfærslu, færa hlutdeild sína í samrekstrinum með hlutdeildaraðferð í samræmi við IAS-staðal 28 (eins og honum var breytt 2011).

Sameiginlegur rekstur—umbreyting frá hlutdeildaraðferð yfir í reikningsskil fyrir eignir og skuldir

- C7 Eining skal, við upphaf fyrsta tímabilsins sem sett er fram, þegar umbreyting frá hlutdeildaraðferð yfir í reikningsskil fyrir eignir og skuldir á sér stað, að því er varðar hlutdeild hennar í sameiginlegum rekstri, afskrá fjárfestinguna sem áður var færð með hlutdeildaraðferðinni og alla aðra þætti sem mynduðu hluta af hreinni fjárfestingu einingarinnar í fyrirkomulaginu í samræmi við 38. lið IAS-staðals 28 (eins og honum var breytt 2011) og færa hlut sinn í eignum og skuldum að því er varðar hlutdeild hennar í sameiginlega rekstrinum, þ.m.t. viðskiptavild, sem myndar hluta af bókfærðu verði fjárfestingarinnar.
- C8 Eining skal ákvarða hlutdeild sína í eignum og skuldum að því er varðar sameiginlega reksturinn á grundvelli réttinda sinna og skyldna í tilteknu hlutfalli í samræmi við samningsbundna fyrirkomulagið. Eining metur upphaflegt bókfært verð eigna og skulda með því að aðgreina þær frá bókfærðu verði fjárfestingarinnar við upphaf fyrsta tímabilsins sem sett er fram á grundvelli upplýsinganna sem einingin notar við beitingu hlutdeildaraðferðarinnar.

- C9 Allan mismun, sem leiðir af fjárfestingunni sem áður var færður með því að nota hlutdeildaraðferð ásamt öllum öðrum þáttum sem mynduðu hluta af hreinni fjárfestingu einingarinnar í fyrirkomulaginu, í samræmi við 38. lið IAS-staðals 28 (eins og honum var breytt 2011), og hrein fjárhæð eigna og skulda, þ.m.t. færð viðskiptavild, skal:
- a) jafna saman viðskiptavild, að því er varðar fjárfestinguna, á móti eftirstandandi mismun sem jafnað er á móti óráðstöfuðu eigin fé við upphaf fyrsta tímabilsins sem sett er fram ef hrein fjárhæð eignanna og skuldanna, þ.m.t. færð viðskiptavild, er hærri en afskráða fjárfestingin (og allir aðrir þættir sem mynduðu hluta af hreinni fjárfestingu einingarinnar),
 - b) jafna á móti óráðstöfuðu, eigin fé, við upphaf fyrsta tímabilsins sem sett er fram, ef hrein fjárhæð eignanna og skuldanna, þ.m.t. færð viðskiptavild er lægri en afskráða fjárfestingin (og allir aðrir þættir sem mynduðu hluta af hreinni fjárfestingu einingarinnar).
- C10 Eining sem breytir frá hlutdeildaraðferð yfir í reikningsskil fyrir eignir og skuldir skal leggja fram afstemmingu á milli afskráðrar fjárfestingar og færðra eigna og skulda, ásamt eftirstandandi mismun sem jafnað er á móti óráðstöfuðu, eigin fé, við upphaf fyrsta tímabilsins sem sett er fram.
- C11 Upphaflega undanþágufærslan í liðum 15 og 24 í IAS-staðli 12, gildir ekki þegar eining færir eignir og skuldir sem tengjast hagsmunum hennar í sameiginlegum rekstri.

Bráðabirgðaaákvæði í aðgreindum reikningsskilum einingar

- C12 Eining sem, í samræmi við 10. lið í IAS-staðli 27, gerði áður reikningsskil í aðgreindum reikningsskilum sínum vegna hlutdeildar sinnar í sameiginlegum rekstri, sem fjárfestingu á kostnaðarverði eða í samræmi við IFRS-staðal 9, skal:
- a) afskrá fjárfestinguna og færa eignina og skuldirnar að því er varðar hlutdeild sína í sameiginlega rekstrinum á þeirri fjárhæð sem ákvörðuð er í samræmi við liði C7–C9,
 - b) leggja fram afstemmingu á milli afskráðrar fjárfestingar og færðra eigna og skulda ásamt eftirstandandi mismun leiðréttum í óráðstöfuðu, eigin fé, við upphaf fyrsta tímabilsins sem sett hefur verið fram.
- C13 Upphaflega undanþágufærslan í liðum 15 og 24 í IAS-staðli 12, gildir ekki þegar eining færir eignir og skuldir sem tengjast hlutdeild hennar í sameiginlegum rekstri í aðgreindum reikningsskilum sínum sem leiðir af beitingu bráðabirgðakrafna fyrir sameiginlegan rekstur sem um getur í lið C12.

Tilvísanir í IFRS-staðal 9

- C14 Beiti eining þessum IFRS-staðli þó hún beiti ekki enn IFRS-staðli 9 ber að lesa tilvísun í IFRS-staðal 9 sem tilvísun í IAS-staðal 39, *fjármálagæðingarnar: færsla og mat*.

AFTURKÖLLUN ANNARRA IFRS-STADLA

- C15 Þessi IFRS-staðall kemur í stað eftirfarandi IFRS-staðla:

- a) IAS-staðals 31, *hlutdeild í samrekstri*, og
- b) SIC-túlkunar 13, *sameiginlegar rekstrareiningar — óþeningaleg framlög frá samrekstraraðilum*.

Viðbætur D

Breytingar á öðrum IFRS-stöðlum

Í þessum viðbæti eru settar fram breytingar á öðrum IFRS-stöðlum sem eru afleiðing af útgáfu ráðsins á IFRS-staðli 11. Eining skal beita þessum breytingum að því er varðar árleg tímabil sem hefjast 1. janúar 2013 eða síðar. Ef eining beitir IFRS-staðli 11 að því er varðar fyrra tímabil taka breytingarnar gildi fyrir það fyrra tímabil. Breyttir liðir eru sýndir með þeim hætti að nýr texti er undirstrikaður og texti, sem hefur verið felldur brott, er yfirstrikaður.

- D1 Þessi tafla sýnir breytingarnar á eftirfarandi tilvísunum í öðrum IFRS-stöðlum.

Núverandi vísun í	sem er að finna í	í	er breytt í vísun í
IAS-staðall 31, <i>hlutdeild í samrekstri</i>	IFRS-staðli 2	5. lið	IFRS-staðal 11, <i>sameiginlegt fyrirkomulag</i>
	IFRS-staðli 9, (útgefinn í október 2010)	lið B4.3.12 (c-lið)	
	IAS-staðli 36	c-lið 4. liðar	
	IFRIC-túlkun 5	tilvísunum	
	IFRIC-túlkun 9	c-lið 5. liðar	
IAS-staðall 28, <i>fjárfestingar í hlutdeildarfélögum</i>	IAS-staðli 18	b-lið 6. liðar	IAS-staðal 28, <i>fjárfestingar í hlutdeildarfélögum og samrekstri</i>
	IAS-staðli 36	b-lið 4. liðar	
	IFRIC-túlkun 5	tilvísunum	
sameiginleg yfirráð yfir	IAS-staðli 24	9. lið (a-lið) (I-liðar) og 11. lið (b-lið)	sameiginleg yfirráð yfir
sameiginlegar rekstrareiningar	IFRS-staðli 1	fyrirsögn á undan 31. lið, 31. lið og D1 (g-lið), fyrirsögn á undan lið D14, lið D14 og D15	samrekstur
	IAS-staðli 36	fyrirsögn á undan 12. lið (h-lið) og liðum 12 (h-lið) og 12 (h-lið) (ii.-lið)	
samrekstur	IAS-staðli 12	lið 2, 15, 18 (e-lið), 24, fyrirsögn á undan 38. lið, liðum 38, 38 (a-lið), 44, 45, 81 (f-lið), 87 og 87C	sameiginlegt fyrirkomulag
	IAS-staðli 21	skilgreining á „erlendur rekstur“ í 8. lið og liðum 11 og 18	
samrekstraraðili (samrekstraraðilar)	IAS-staðli 24	b-lið 11. liðar og e-lið 19. liðar	samrekstur

IFRS-staðall 1 *Innleiðing alþjóðlegra reikningsskilastaðla*

D2 Lið 39I er bætt við sem hér segir:

39I IFRS-staðall 10, *samstæðureikningsskil* og IFRS-staðall 11, *sameiginlegt fyrirkomulag*, gefnir út í maí 2011, breyttu liðum 31, B7, C1, D1, D14 og D15 og lið D31 var bætt við. Eining skal beita þeim breytingum þegar hún beitir IFRS-staðli 10 og IFRS-staðli 11.

D3 Lið D1 er breytt sem hér segir:

D1 Eining getur kosið að nota eina eða fleiri af eftirfarandi undanþágum:

a) ...

p) ógilding fjárskulda með eiginfjárgerningum (liður D25),

q) alvarleg óðaverðbólga (liðir D26–D30),

r) sameiginlegt fyrirkomulag (liður D31).

D4 Á eftir lið D30 er fyrirsögn og lið D31 bætt við.

Sameiginlegt fyrirkomulag

D31 Notandi sem beitir staðlinum í fyrsta sinn getur beitt bráðabirgðaákvæðunum í IFRS-staðli 11, með eftirfarandi undantekningu. Við breytinguna frá hlutfallslegum samstæðureikningsskilum yfir í hlutdeildaraðferð, skal notandi sem beitir stöðlunum í fyrsta sinn prófa samkvæmt IAS-staðli 36, hvort fjárfestingin hafi virðisrýrnað frá upphafi fyrsta tímabilsins sem sett er fram, óháð því hvort einhver visbending sé um virðisrýrnun fjárfestingarinnar. Öll virðisrýrnun sem af þessu leiðir skal færð sem leiðrétt óráðstafað eigið fé frá upphafi fyrsta tímabilsins sem sett er fram.

IFRS-staðall 2 Eignarhlutatengd greiðsla

D5 Lið 63A er bætt við sem hér segir:

63A IFRS-staðall 10, *samstæðureikningsskil* og IFRS-staðall 11, gefnir út í maí 2011, breyttu ákvæðum 5. liðar og viðauka A. Eining skal beita þessum breytingum þegar hún beitir IFRS-staðli 10 og IFRS-staðli 11.

IFRS-staðall 5 Fastafjármunir sem haldið er til sölu og aflögð starfsemi

D6 Ákvæðum 28. liðar er breytt sem hér segir:

28 Einingin skal taka með þær leiðréttingar sem þarf á bókfærðu verði fastafjármuna, sem hætt er að skilgreina til sölu, í rekstrarreikningi [neðanmálsgrein sleppt] af áframhaldandi rekstri á tímabilinu þegar skilyrðin í 7.–9. lið eru ekki lengur uppfyllt. Reikningsskilum tímabilanna frá því að hún var skilgreind sem haldið til sölu skal breytt í samræmi við þetta ef ráðstöfunarflokkurinn eða fastafjármunir, sem hætt er að skilgreina sem haldið til sölu, er dótturfélag, sameiginlegur rekstur, samrekstur, hlutdeildarfélag eða hluti hlutdeildar í samrekstri eða hlutdeildarfélagi. Einingin skal setja fram þá leiðréttingu undir sömu yfirskrift í yfirlitinu um heildarafkomu og notuð er til að setja fram ágóða eða tap, ef um slíkt er að ræða, og færa í samræmi við 37. lið.

D7 Lið 44G er bætt við sem hér segir:

44G IFRS-staðall 11, *sameiginlegt fyrirkomulag*, útgefinn í maí 2011, breytir 28. lið. Eining skal beita þeirri breytingu þegar hún beitir IFRS-staðli 11.

IFRS-staðall 7 Fjármálagerningar: upplýsingagjöf

D8 Eftirfarandi breytingar eru gerðar á a-lið 3. liðar:

3 Allar einingar skulu beita þessum IFRS-staðli á allar gerðir fjármálagerninga nema um sé að ræða:

- a) hlutdeildir í dótturfélögum, hlutdeildarfélögum eða samrekstri sem eru færðar í samræmi við IFRS-staðal 10, *samstæðureikningsskil*, IAS-staðal 27, *aðgreind reikningsskil* eða IAS-staðal 28, *fjárfestingar í hlutdeildarfélögum og samrekstri*. Í sumum tilvikum er einingu þó heimilt samkvæmt IAS-staðli 27 eða IAS-staðli 28 að nota IAS-staðal 39 við færslu hlutdeildar í dótturfélagi, hlutdeildarfélagi eða samrekstri; í þeim tilvikum ...

D9 Lið 44O er bætt við sem hér segir:

44O IFRS-staðall 10 og IFRS-staðall 11, *sameiginlegt fyrirkomulag*, sem gefnir voru út í maí 2011 breyttu 3. lið. Eining skal beita þeirri breytingu þegar hún beitir IFRS-staðli 10 og IFRS-staðli 11.

IFRS-staðall 9 Fjármálagerningar (útgefinn í nóvember 2009)

D10 Við bætist liður 8.1.2 sem hér segir:

8.1.2 IFRS-staðall 10, *samstæðureikningsskil* og IFRS-staðall 11, *sameiginlegt fyrirkomulag*, gefnir út í maí 2011, breyttu lið C8 og felldu á brott liði C18–C23 og viðkomandi fyrirsagnir. Eining skal beita þessum breytingum þegar hún beitir IFRS-staðli 10 og IFRS-staðli 11.

D11 Í lið C8 í viðbæti C er breytingunum á a-lið 3. liðar í IFRS-staðli 7, *fjármálagerningar: upplýsingagjöf*, breytt sem hér segir:

3 Allar einingar skulu beita þessum IFRS-staðli á allar gerðir fjármálagerninga nema um sé að ræða:

- a) hlutdeild í dótturfélögum, hlutdeildarfélögum og samrekstri sem er færð í samræmi við IFRS-staðal 10, *samstæðureikningsskil*, IAS-staðal 27, *aðgreind reikningsskil* eða IAS-staðal 28, *fjárfestingar í hlutdeildarfélögum og samrekstri*. Einingum er þó í sumum tilvikum heimilt samkvæmt IAS-staðli 27 eða IAS-staðli 28 að færa hlutdeild í dótturfélagi, hlutdeildarfélagi eða samrekstri með því að nota IAS-staðal 39 og IFRS-staðal 9, í þeim tilvikum ...

D12 Fyrirsögnin á undan lið C20 og liðum C20 og C21 er felld brott.

D13 Fyrirsögnin á undan lið C22 og liðum C22 og C23 er felld brott.

IFRS-staðal 9 Fjármálagerningar (útgefinn í október 2010)

D14 Við bætist liður 7.1.2 sem hér segir:

- 7.1.2 IFRS-staðal 10 og IFRS-staðal 11, *sameiginlegt fyrirkomulag*, útgefinn í maí 2011, breytti liðum 3.2.1, B3.2.1–B3.2.3, B4.3.12 (c-lið), B5.7.15, C11 og C30 og felldi brott liði C23–C28 og tengdar fyrirsagnir. Eining skal beita þeim breytingum þegar hún beitir IFRS-staðli 10 og IFRS-staðli 11.

D15 Í lið C11 í viðbæti C er breytingunum á a-lið 3. liðar í IFRS-staðli 7, *fjármálagerningar: upplýsingagjöf* breytt sem hér segir:

3 Allar einingar skulu beita þessum IFRS-staðli á allar gerðir fjármálagerninga nema um sé að ræða:

- a) hlutdeildir í dótturfélögum, hlutdeildarfélögum eða samrekstri sem eru færðar í samræmi við IFRS-staðal 10, *samstæðureikningsskil*, IAS-staðal 27, *aðgreind reikningsskil* eða IAS-staðal 28, *fjárfestingar í hlutdeildarfélögum og samrekstri*. Í sumum tilvikum er einingu þó heimilt samkvæmt IAS-staðli 27 eða IAS-staðli 28 að nota IFRS-staðal 9 við færslu hlutdeildar í dótturfélagi, hlutdeildarfélagi eða samrekstri; í þeim tilvikum ...

D16 Fyrirsögnin á undan lið C25 og liðum C25 og C26 er felld brott.

D17 Fyrirsögnin á undan lið C27 og liðum C27 og C28 er felld brott.

D18 Í lið C30 er breytingunum á a-lið 4. liðar í IAS-staðli 32, *fjármálagerningar: framsetning*, breytt sem hér segir:

4 Allar einingar skulu beita þessum staðli á allar gerðir fjármálagerninga nema um sé að ræða:

- a) hlutdeildir í dótturfélögum, hlutdeildarfélögum eða samrekstri sem eru færðar í samræmi við IFRS-staðal 10, *samstæðureikningsskil*, IAS-staðal 27, *aðgreind reikningsskil* eða IAS-staðal 28, *fjárfestingar í hlutdeildarfélögum og samrekstri*. Í sumum tilvikum er einingum þó heimilt samkvæmt IAS-staðli 27 eða IAS-staðli 28 að færa hlutdeild í dótturfélagi, hlutdeildarfélagi eða samrekstri með því að nota IFRS-staðal 9. Í þeim tilvikum ...

IAS-staðal 7 Yfirlit um sjóðstreymi

D19 [Á ekki við kröfur]

D20 Liðum 37 og 38 er breytt sem hér segir:

- 37 Þegar fjárfesting í hlutdeildarfélagi, samrekstri eða dótturfélagi er færð samkvæmt hlutdeildar- eða kostnaðarverðsaðferð skal fjárfestir takmarka upplýsingar í sjóðstreymisyfirlitinu við sjóðstreymi milli sín og þess sem fjárfest er í, t.d. við arð og lánveitingar.

- 38 Eining, sem greinir frá hlutdeild sinni í hlutdeildarfélagi eða samrekstri með hlutdeildaraðferðinni skal taka með, í yfirliti sínu um sjóðstreymi, sjóðstreymið að því er varðar fjárfestingar hennar í hlutdeildarfélaginu eða samrekstrinum, og dreifingu og útgreiðslu eða aðrar greiðslur á milli hennar og hlutdeildarfélagsins eða samrekstursins.

D21 Ákvæði b-liðar 50. liðar falli brott.

D22 Ákvæði 57. liðar bætast við sem hér segir:

- 57 IFRS-staðall 10 og IFRS-staðall 11, *sameiginlegt fyrirkomulag*, útgefnir í maí 2011 breyttu liðum 37, 38 og 42B og felldu á brott 50. lið (b-lið). Eining skal beita þeim breytingum þegar hún beitir IFRS-staðli 10 og IFRS-staðli 11.

IAS-staðall 12 Tekjuskattar

D23 [Á ekki við kröfur]

D24 [Á ekki við kröfur]

D25 Ákvæðum 39. liðar er breytt sem hér segir:

- 39 Eining skal færa frestaða skattskuldbindingu vegna alls tímabundins mismunar á skattskyldu í tengslum við fjárfestingar í dótturfélögum, útibúum og hlutdeildarfélögum og hlutdeild í sameiginlegu fyrirkomulagi nema báðum eftirfarandi skilyrðum sé fullnægt:

- a) móðurfélagið, fjárfestirinn, samreksturinn eða samrekstraraðilinn getur stjórnað því hvenær tímabundni mismunurinn snýst við og
- b) ...

D26 Ákvæðum 43. liðar er breytt sem hér segir:

- 43 Í samkomulagi aðila að sameiginlega fyrirkomulaginu er yfirleitt fjallað um skiptingu hagnaðar og þar er tilgreint hvort ákvarðanir í slíkum málum krefjist samþykkis allra aðila eða hópa aðila. Þegar samreksturinn eða samrekstraraðilinn getur stjórnað tímasetningunni á ráðstöfun hagnaðarins af sameiginlega fyrirkomulaginu og líklegt má telja að hagnaði verði ekki ráðstafað í fyrirsjáanlegri framtíð er frestað skattskuldbinding ekki færð.

D27 Lið 98A er bætt við sem hér segir:

- 98A IFRS-staðall 11, *sameiginlegt fyrirkomulag*, útgefninn í maí 2011, breytir liðum 2, 15, 18 (e-lið), 24, 38, 39, 43–45, 81 (f-lið), 87 og 87C. Eining skal beita þessum breytingum þegar hún beitir IFRS-staðli 11.

IAS-staðall 18 Reglulegar tekjur

D28 [Á ekki við kröfur]

D29 Ákvæði 41. liðar bætast við sem hér segir:

- 41 IFRS-staðall 11, *sameiginlegt fyrirkomulag*, útgefninn í maí 2011, breytir b-lið 6. liðar. Eining skal beita þeirri breytingu þegar hún beitir IFRS-staðli 11.

IAS-staðall 21 Áhrif gengisbreytinga erlendra gjaldmiðla

D30 [Á ekki við kröfur]

D31 Í 3. lið (b-lið) og 44. lið er „hlutfallslegum samstæðureikningsskilum“ og í 33. lið „hlutfallslegum samstæðureikningsskilum“ felld á brott.

D32 Í 45. lið er „IAS-staðal 31, *hlutdeild í samrekstri*“ felld á brott.

D33 Síðustu málsgrein 46. liðar er breytt sem hér segir:

- 46 ...Sama aðferð er notuð þegar hlutdeildaraðferðinni er beitt á hlutdeildarfélög og samrekstur í samræmi við IAS-staðal 28 (eins og honum var breytt 2011).

D34 Lið 48A er breytt sem hér segir:

- 48A Auk ráðstöfunar á heildarhagsmunum einingar í erlendum rekstri er eftirfarandi ráðstöfun að hluta fært sem ráðstafanir:
- a) ráðstöfunin að hluta sem felur í sér tap á yfirráðum yfir dótturfélagi sem nær yfir erlendan rekstur óháð því hvort einingin heldur hlut sem ekki er ráðandi í fyrrum dótturfélagi sínu eftir ráðstöfunina að hluta, og
 - b) þegar eftirstæðir hagsmunir eftir ráðstöfunum að hluta á hlutdeild í sameiginlegu fyrirkomulagi eða á hlutdeild í hlutdeildarfélagi sem nær yfir erlendan rekstur er fjáreign sem felur í sér erlendan rekstur.
 - c) [felldur brott]

D35 Lið 60F er bætt við sem hér segir:

- 60F IFRS-staðall 10 og IFRS-staðall 11, *sameiginlegt fyrirkomulag*, útgefnir í maí 2011 breyttu liðum 3 (b-lið), 8, 11, 18, 19, 33, 44–46 og 48A. Eining skal beita þeim breytingum þegar hún beitir IFRS-staðli 10 og IFRS-staðli 11.

IAS-staðall 24 *Upplýsingar um tengda aðila*

D36 Ákvæðum 3. liðar er breytt sem hér segir:

- 3 Í þessum staðli er gerð krafa um upplýsingar um tengsl tengdra aðila, viðskipti og útistandandi fjárhæðir, þ.m.t. skuldbindingar, hjá þeim í samstæðureikningsskilum og aðgreindum reikningsskilum móðurfélags, eða fjárfestar með sameiginleg yfirráð eða veruleg áhrif yfir félagi sem fjárfest er í, sem eru sett fram í samræmi við IFRS-staðal 10, *samstæðureikningsskil* eða IAS-staðal 27, *aðgreind reikningsskil*. Þessi staðall gildir einnig um eigin reikningsskil.

D37 Ákvæðum 19. liðar er breytt sem hér segir:

- 19 Upplýsingarnar, sem gerð er krafa um í 18. lið, skal setja fram sérstaklega fyrir hvern eftirfarandi flokk:
- a) móðurfélagið,
 - b) einingar, sem hafa sameiginleg yfirráð yfir einingunni eða hafa veruleg áhrif á hana,
 - c) dótturfélög, ...

D38 Ákvæðum 25. liðar er breytt sem hér segir:

- 25A Eining, sem reikningsskil taka til, er undanþegin frá kröfum um upplýsingar í 18. lið í tengslum við viðskipti tengdra aðila og útistandandi fjárhæðir, þ.m.t. skuldbindingar, við:
- a) hið opinbera, sem hefur yfirráð yfir einingunni, sem reikningsskilin taka til, eða hefur sameiginleg yfirráð yfir, eða hefur veruleg áhrif á eininguna sem reikningsskil taka til, og
 - b) aðra einingu, sem er aðili tengdur sama opinbera stjórnvaldi, sem hefur yfirráð bæði yfir einingunni, sem reikningsskilin taka til, og hinni einingunni eða, fer með sameiginlega stjórn þeirra, eða hefur veruleg áhrif á þær.

D39 Lið 28A er bætt við sem hér segir:

- 28A IFRS-staðall 10, IFRS-staðall 11, *sameiginlegt fyrirkomulag* og IFRS-staðall 12 útgefnir í maí 2011 breyttu liðum 3, 9, 11 (b-lið), 15, 19 (b-lið) og (e-lið) og 25. Eining skal beita þeim breytingum þegar hún beitir IFRS-staðli 10, IFRS-staðli 11 og IFRS-staðli 12.

IAS-staðall 32 *Fjármálagæðing: framsetning*

D40 Eftirfarandi breytingar eru gerðar á a-lið 4. liðar:

- 4 Allar einingar skulu beita þessum staðli á allar gerðir fjármálagæðinga nema um sé að ræða:
- a) hlutdeildir í dótturfélögum, hlutdeildarfélögum eða samrekstri sem eru færðar í samræmi við IFRS-staðal 10, *samstæðureikningsskil*, IAS-staðal 27, *aðgreind reikningsskil* eða IAS-staðal 28, *fjárfestingar í hlutdeildarfélögum og samrekstri*. Í sumum tilvikum er einingum þó heimilt samkvæmt IAS-staðli 27 eða IAS-staðli 28 að færa hlutdeild í dótturfélagi, hlutdeildarfélagi eða samrekstri með því að nota IAS-staðal 39...

D41 Við bætist liður 97I svohljóðandi:

- 97I IFRS-staðall 10 og IFRS-staðall 11, *sameiginlegt fyrirkomulag*, sem gefnir voru út í maí 2011 breyttu a-lið 4. liðar og lið AG29. Eining skal beita þeim breytingum þegar hún beitir IFRS-staðli 10 og IFRS-staðli 11.

IAS-staðall 33 *Hagnaður á hlut*

D42 Ákvæðum 40. liðar og liðar A11 er breytt og lið 74B er bætt við sem hér segir:

- 40 Dótturfélag, samrekstur eða hlutdeildarfélag getur gefið út til annarra aðila en móðurfélags eða fjárfesta með sameiginleg yfirlýðing, eða veruleg áhrif yfir væntum almennum hlut í félaginu sem fjárfest er í og er breytanlegur í almennan hlut í dótturfélaginu, samrekstrinum eða hlutdeildarfélaginu eða í almennan hlut í móðurfélaginu eða fjárfestinum með sameiginleg yfirlýðing eða veruleg áhrif (einingunni sem reikningsskilin taka til) yfir félaginu sem fjárfest er í. Ef þessir væntu, almennu hlutir dótturfélagsins, samrekstrarins eða hlutdeildarfélagsins hafa þynnandi áhrif á grunnhagnað á hlut í einingunni sem reikningsskilin taka til, eru þeir teknir með í útreikningi á þynntum hagnaði á hlut.
- A11 Væntir, almennir hlutir í dótturfélagi, samrekstrinum eða hlutdeildarfélagi sem eru annaðhvort breytanlegir í almenna hluti í dótturfélaginu, samrekstrinum eða hlutdeildarfélaginu eða í almenna hluti í móðurfélaginu eða fjárfestinum með sameiginleg yfirlýðing eða veruleg áhrif (félagið sem reikningsskilin taka til) yfir félaginu sem fjárfest er í, eru teknir með í útreikningi á þynntum hagnaði á hlut á eftirfarandi hátt: ...
- 74B IFRS-staðall 10 og IFRS-staðall 11, *sameiginlegt fyrirkomulag*, útgefnir í maí 2011 breyttu liðum 4, 40 og A11. Eining skal beita þeim breytingum þegar hún beitir IFRS-staðli 10 og IFRS-staðli 11.

IAS-staðall 36 *Virðisrýrnun eigna*

D43 Lið 140H er bætt við sem hér segir:

- 140H IFRS-staðall 10 og IFRS-staðall 11 útgefnir í maí 2011, breyttu 4. lið, fyrirsögninni á undan h-lið 12. liðar og h-lið 12. liðar. Eining skal beita þeim breytingum þegar hún beitir IFRS-staðli 10 og IFRS-staðli 11.

IAS-staðall 38 *Óefnislegar eignir*

D44 Eftirfarandi breytingar eru gerðar á e-lið 3. liðar:

- 3 Ef annar staðall mælir fyrir um færslu tiltekinna gerðar óefnislegrar eignar beitir eining þeim staðli í stað þessa staðals. Þessi staðall gildir t.d. ekki um:
- a) ...

e) fjáreignir, eins og þær eru skilgreindar í IAS-staðli 32. Fjallað er um færslu og mat á nokkrum fjáreignum í IFRS-staðli 10, *samstæðureikningsskil*, IAS-staðli 27, *aðgreind reikningsskil* og IAS-staðli 28, *fjárfestingar í hlutdeildarfélögum og samrekstri*,

f) ...

D45 Lið 130F er bætt við sem hér segir:

130F IFRS-staðall 10 og IFRS-staðall 11, *sameiginlegt fyrirkomulag*, sem gefnir voru út í maí 2011 breyttu lið e-lið 3. liðar. Eining skal beita þeim breytingum þegar hún beitir IFRS-staðli 10 og IFRS-staðli 11.

IAS-staðall 39 Fjármálagæðing: færsla og mat (með áorðnum breytingum í október 2009)

D46 Eftirfarandi breytingar eru gerðar á a-lið 2. liðar:

2 Allar einingar skulu beita þessum staðli á allar gerðir fjármálagæðinga nema um sé að ræða:

a) **hlutdeild í dótturfélögum, hlutdeildarfélögum og samrekstri sem er færð í samræmi við IFRS-staðal 10, *samstæðureikningsskil*, IAS-staðal 27, *aðgreind reikningsskil* eða IAS-staðal 28, *fjárfestingar í hlutdeildarfélögum og samrekstri*. Einingar skulu þó beita þessum staðli á hlutdeild í dótturfélagi, hlutdeildarfélagi eða samrekstri sem, samkvæmt IAS-staðli 27 eða IAS-staðli 28, er færð samkvæmt þessum staðli. ...**

D47 Liðum AG3 og AG4I (a-lið) er breytt sem hér segir:

AG3 Stundum fjárfestir eining í því sem hún telur vera „stefnumiðaða fjárfestingu“ í eiginfjárgæðingum, sem önnur eining gefur út, í því augnamiði að koma á eða viðhalda langtímarekstrartengslum við eininguna, sem fjárfest er í. Fjárfestirinn eða samrekstrareiningin notar IAS-staðal 28 til að ákvarða hvort hlutdeildaraðferðin í reikningshaldi á við um slíka fjárfestingu. Ef hlutdeildaraðferðin á ekki við beitir einingin þessum staðli á þá stefnumiðuðu fjárfestingu.

AG4I a) Einingin er áhættufjármagnsfyrirtæki, verðbréfasjóður, fjárhaldssjóður eða sambærileg eining sem byggir starfsemi sína á fjárfestingu í fjáreignum í því skyni að hagnast á heildarávöxtun þeirra í formi vaxta eða arðs og breytinga á gangvirði. IAS-staðall 28 heimilar að slík fjárfesting sé metin á gangvirði í gegnum rekstrarreikning í samræmi við þennan staðal. Eining má beita sömu reikningsskilaaðferð á aðrar fjárfestingar sem stjórnað er á grunni heildarávöxtunar en áhrif fyrirtækisins á þær nægja ekki til að þær falli undir gildissvið IAS-staðals 28.

D48 Lið 103P er bætt við sem hér segir:

103P IFRS-staðall 10 og IFRS-staðall 11, *sameiginlegt fyrirkomulag*, útgefnir í maí 2011 breyttu liðum 2 (a-lið), 15, AG3, AG36–AG38 og AG4I (a-lið). Eining skal beita þeim breytingum þegar hún beitir IFRS-staðli 10 og IFRS-staðli 11.

IFRIC-túlkun 5 Réttur til hlutdeildar í sjóðum sem bera kostnað af niðurlagningu starfsemi, endurbyggingu og endurbótum á umhverfinu

D49 Liðum 8 og 9 er breytt sem hér segir:

8 Framlagsgreiðandinn skal ákvarða hvort hann hefur stjórn, sameiginlega stjórn eða veruleg áhrif á sjóðinn með hliðsjón af IFRS-staðli 10, IFRS-staðli 11 og IAS-staðli 28. Ef svo er skal framlagsgreiðandi færa hlutdeild sína í sjóðnum í samræmi við þessa staðla.

9 Ef framlagsgreiðandi hefur ekki yfirráð yfir sjóðnum, á ekki aðild að sameiginlegri stjórn hans eða hefur veruleg áhrif á hann skal framlagsgreiðandinn færa réttinn til að taka við endurgreiðslu frá sjóðnum sem endurgreiðslu í samræmi við IAS-staðal 37. Þessa endurgreiðslu skal meta á því sem lægra er af:

a) ...

D50 Lið 14B er bætt við sem hér segir:

- 14B IFRS-staðall 10 og IFRS-staðall 11 útgefnir í maí 2011, breyta 8. og 9. lið. Eining skal beita þeim breytingum þegar hún beitir IFRS-staðli 10 og IFRS-staðli 11.

IFRIC-túlkun 9 *Endurmat innbyggðra afleiða*

D51 [Á ekki við kröfur]

D52 Ákvæði 12. liðar bætast við sem hér segir:

- 12 IFRS-staðall 11, útgefninn í maí 2011, breytir c-lið 5. liðar. Eining skal beita þeirri breytingu þegar hún beitir IFRS-staðli 11.

IFRIC-túlkun 16 *Áhættuvarnir vegna hreinnar fjárfestingar í erlendum rekstri*

D53 Neðanmálsgrein 2. liðar er breytt sem hér segir:

- * Þetta á við um samstæðureikningsskil, reikningsskil þar sem eru færðar fjárfestingar, t.d. hlutdeildarfélög eða samrekstur, með hlutdeildaraðferðinni, og reikningsskil sem taka til útibúa eða sameiginlegs reksturs eins og skilgreint er í IFRS-staðli 11, *sameiginlegt fyrirkomulag*.

ALÞJÓÐLEGUR REIKNINGSSKILASTAÐALL 12, IFRS-staðall 12*Upplýsingagjöf um hagsmuni í öðrum einingum***MARKMIÐ**

- 1 Markmiðið með þessum IFRS-staðli er að gera kröfu um að eining veiti upplýsingar sem gera notendum reikningsskila einingarinnar kleift að meta:**

- a) einkenni og áhættu sem tengist hagsmunum hennar í öðrum einingum, og
- b) áhrif hagsmunanna á efnahag einingarinnar, rekstrarárangur og sjóðstreymi.

Uppfylling markmiðs

- 2** Til að uppfylla markmiðið í 1. lið skal eining veita upplýsingar um:
- a) mikilvægt mat og forsendur sem einingin hefur framkvæmt til að ákvarða eðli hagsmuna hennar í annarri einingu eða fyrirkomulagi, og til að ákvarða gerð sameiginlega fyrirkomulagsins sem hún á hagsmuni í (liðir 7–9), og
 - b) upplýsingar um hagsmuni hennar í:
 - i. dótturfélögum (liðir 10–19),
 - ii. sameiginlegu fyrirkomulagi og hlutdeildarfélögum (liðir 20–23), og
 - iii. einingar sem eru háðar takmörkunum sem ekki er stjórnað af einingunni (einingar sem ekki eru innan samstæðu, sem eru háðar takmörkunum) (liðir 24–31).
- 3** Ef upplýsingarnar, sem krafist er að birtar séu í þessum og öðrum IFRS-stöðlum, fullnægja ekki því markmiði, sem sett er fram í 1. lið, skal eining birta hvaða viðbótarupplýsingar sem nauðsynlegar eru til að það markmið náist.
- 4** Eining skal meta hversu nákvæmar upplýsingar hún veitir til að uppfylla kröfur þessa IFRS-staðals, og hversu mikla áherslu hún leggur á hvern þátt krafna. Hún skal bæta við eða fjarlægja upplýsingar, þannig að nýtanlegar upplýsingar séu ekki ógreinilegar annað hvort vegna þess að þær eru settar fram innan um fjölda óverulegra smáatriða eða samansafn þátta sem hafa ólík einkenni (sjá liði B2–B6).

GILDISSVIÐ

- 5** Þessum IFRS-staðli skal beitt af einingu sem á hagsmuni í a.m.k. einu af eftirfarandi:
- a) dótturfélagi,
 - b) sameiginlegu fyrirkomulagi (þ.e. sameiginlegum rekstri eða samrekstri),
 - c) hlutdeildarfélagi,
 - d) félagi sem ekki er innan samstæðu, sem er háð takmörkunum.
- 6** Þessi IFRS-staðall gildir ekki um:
- a) eftirlaunakerfi eða annað langtímarstarfskjarakerfi sem IAS-staðall 19, *starfskjör* gildir um,
 - b) aðgreind reikningsskil einingar, sem IAS-staðall 27, *aðgreind reikningsskil* gildir um. Þó skal eining sem á hagsmuni í einingum innan samstæðu sem háðar eru takmörkunum og undirbýr aðgreind reikningsskil sem einu reikningsskilin, beita kröfunum í liðum 24–31 við undirbúning á aðgreindu reikningsskilunum,
 - c) hagsmuni sem haldið er af einingu sem tekur þátt í en hefur ekki sameiginleg yfirráð yfir sameiginlegu fyrirkomulagi nema hagsmunirnir leiði til verulegra áhrifa yfir fyrirkomulaginu eða séu hagsmunir í sérsniðinni einingu,

- d) hagsmunir í annarri einingu sem skráð er í samræmi við IFRS-staðal 9, *fjármálagerningar*. Eining skal þó beita þessum IFRS-staðli þegar:
 - i. hagsmunirnir eru hagsmunir í hlutdeildarfélagi eða samrekstri sem er mæld, í samræmi við IAS-staðal 28, *fjárfestingar í hlutdeildarfélögum og samrekstri* á gangvirði í gegnum rekstrarreikning, eða
 - ii. hagsmunirnir eru hagsmunir í sérsniðnum einingum, sem ekki eru í samstæðureikningi.

MIKILVÆGT MAT OG FORSENDUR

- 7 **Eining skal birta upplýsingar um mikilvægt mat og forsendur sem hún hefur framkvæmt (og breytingar á þessu mati og forsendum) við ákvörðun á:**
 - a) því hvort hún hafi yfirráð yfir annarri einingu, þ.e. félagi sem fjárfest er í og lýst er í 5. og 6. lið í IFRS-staðli 10, *samstæðureikningsskil*,
 - b) því hvort hún hafi sameiginleg yfirráð yfir fyrirkomulagi eða veruleg áhrif yfir annarri einingu, og
 - c) gerð sameiginlega fyrirkomulagsins (þ.e. sameiginlega rekstursins eða samrekstursins) þegar fyrirkomulagið hefur verið byggt upp í gegnum aðskilið milligöngufélag.
- 8 Upplýsingarnar um mikilvægt mat og forsendur í samræmi við 7. lið fela í sér þær sem einingin framkvæmir ef breytingarnar varðandi málavexti og aðstæður leiða til breytinga á niðurstöðu varðandi það hvort hún hefur yfirráð, sameiginleg yfirráð eða hvort breytingar hafa orðið á verulegum áhrifum á reikningsskilatímabilinu.
- 9 Til að fara að 7. lið skal eining leggja fram upplýsingar um mikilvægt mat og forsendur sem gerðar voru til að ákvarða að:
 - a) hún hafi ekki yfirráð yfir annarri einingu, jafnvel þó að hún ráði yfir meira en helmingi atkvæðisréttar hinnar einingarinnar,
 - b) hún hafi yfirráð yfir annarri einingu jafnvel þó að hún ráði yfir minna en helmingi atkvæðisréttar hinnar einingarinnar,
 - c) hún sé umboðsaðili eða umbjóðandi (sjá liði 58–72 í IFRS-staðli 10),
 - d) hún hafi ekki veruleg áhrif þrátt fyrir að ráða yfir 20% atkvæðisréttar annarrar einingar, eða meira,
 - e) hún hafi veruleg áhrif þrátt fyrir að ráða yfir minna en 20% atkvæðisréttar annarrar einingar.

HAGSMUNIR Í DÓTTURFÉLÖGUM

10 Eining skal birta upplýsingar sem gera notendum samstæðureikningsskila hennar kleift

- a) **að skilja:**
 - i. samsetningu samstæðunnar, og
 - ii. hagsmunina, sem hlutarnir sem ekki eru ráðandi hafa í starfsemi og sjóðstreymi samstæðunnar (12. liður), og
- b) **að meta:**
 - i. eðli og umfang verulegra takmarkana á getu hennar til að fá aðgang að eða nota eignir samstæðunnar og greiða skuldir hennar (13. liður),
 - ii. eðli og breytingar á áhættu sem tengist hlutdeild einingarinnar í félagi innan samstæðu sem háð er takmörkunum (liðir 14–17),
 - iii. afleiðingar breytinga á eignarhlut einingarinnar í dótturfélagi sem hefur ekki í för með sér tap á yfirráðum (18. liður), og
 - iv. afleiðingar þess að missa yfirráð yfir dótturfélagi á reikningsskilatímabilinu (19. liður).

- 11 Ef reikningsskil dótturfélags sem notuð eru við undirbúning á samstæðureikningsskilum eru dagsett frá öðrum degi eða tímabili en samstæðureikningsskilin (sjá liði B92 og B93 í IFRS-staðli 10), skal einingin leggja fram upplýsingar um:

- a) dagsetninguna á lokum reikningsskilatímabilsins í reikningsskilum dótturfélagsins, og
- b) ástæðu þess að nota ólíka dagsetningu eða tímabil.

Hagsmunirnir sem hlutirnir sem ekki eru ráðandi hafa í starfsemi og sjóðstreymi samstæðunnar

- 12 Eining skal fyrir hvert og eitt dótturfélag, sem á hlut sem ekki er ráðandi, sem skiptir máli fyrir eininguna sem reikningsskilin taka til, birta upplýsingar um:

- a) heiti dótturfélagsins,
- b) höfuðstöðvar dótturfélagsins (og landið þar sem það var stofnað, ef það er annað en þar sem höfuðstöðvarnar eru),
- c) hlutfall eignarhalds í eigu hluta sem ekki eru ráðandi,
- d) hlutfall atkvæðisréttar hluta sem ekki eru ráðandi, ef það er annað en hlutfall eignarhlutar,
- e) rekstrarreikninginn sem úthlutað er til hluta dótturfélagsins sem ekki eru ráðandi á meðan á reikningsskilatímabilinu stendur,
- f) samansafn hluta dótturfélagsins sem ekki er ráðandi við lok reikningsskilatímabilsins,
- g) samanteknar fjárhagsupplýsingar um dótturfélagið (sjá lið B10).

Eðli og umfang verulegra takmarkana

- 13 Eining skal birta upplýsingar um:

- a) verulegar takmarkanir (t.d. lögboðnar, samningsbundnar og reglubundnar takmarkanir) á möguleikum hennar til að fá aðgang eða nota eignir og gera upp skuldir samstæðunnar, t.d.:
 - i. þær sem takmarka getu móðurfélags eða dótturfélaga þess til að yfirfæra handbært fé eða aðrar eignir til (eða frá) öðrum einingum í samstæðunni,
 - ii. ábyrgðir eða aðrar kröfur sem geta takmarkað arðgreiðslur og greiðslur á öðrum fjáruhlutum eða lán og fyrirframgreiðslur sem veittar eru eða endurgreiddar til (eða frá) öðrum einingum innan samstæðunnar,
- b) eðli og umfang verndarréttinda hlutar sem ekki er ráðandi sem getur takmarkað verulega getu einingarinnar til þess að fá aðgang að eða nota eignir og gera upp skuldir samstæðunnar (t.d. ef móðurfélag er skuldbundið til að gera upp skuldir dótturfélagsins á undan uppgjöri eigin skulda, eða ef gerð er krafa um samþykki hlutar sem ekki er ráðandi til að fá aðgang að eignum eða til að greiða skuldir dótturfélags),
- c) bókfært verð eigna og skulda, sem þessar takmarkanir gilda um, í samstæðureikningsskilunum.

Eðli áhættunnar í tengslum við hagsmuni einingar í félögum innan samstæðu sem háð eru takmörkunum

- 14 Eining skal veita upplýsingar um skilmála alls samningsbundins fyrirkomulags sem getur haft það í för með sér að móðurfélag eða dótturfélög þess þurfi að veita sérsniðinni eining innan samstæðu fjárstuðning, þ.m.t. atburði eða aðstæður sem gætu orðið til þess að einingin sem reikningsskilin taka til verði óvarin fyrir tapi (t.d. greiðslugetufyrirkomulag eða viðbrögð við lánsþæfismati sem tengjast skuldbindingum um að kaupa eignir af félaginu sem háð er takmörkunum eða veita fjárstuðning).
- 15 Hafi móðurfélag eða eitt dótturfélag þess, á reikningsskilatímabilinu, veitt fjárstuðning eða annan stuðning til sérsniðinnar einingar innan samstæðu sem háð er takmörkunum án þess að vera skuldbundið til þess samkvæmt samningi (t.d. kaup á eignum félagsins sem háð er takmörkunum eða gerningum sem það hefur gefið út), skal einingin veita upplýsingar um:
- a) gerð og fjárhæð stuðningsins sem veittur er, þ.m.t. aðstæður þar sem móðurfélagið eða dótturfélög þess aðstoða sérsniðnu eininguna sem háð er takmörkunum við að fá fjárstuðning, og

b) ástæður fyrir veitingu stuðningsins.

- 16 Hafi móðurfélag eða eitt dótturfélaga þess, á reikningsskilatímabilinu, veitt fjárstuðning eða annan stuðning til sérsniðinnar einingar, sem fram að þessu var ekki innan samstæðu sem háð er takmörkunum, og stuðningurinn varð til þess að einingin öðlaðist yfirráð yfir einingunni sem háð er takmörkunum, skal einingin leggja fram skýringu um þá þætti sem lágu til grundvallar ákvörðuninni.
- 17 Eining skal veita upplýsingar um öll núverandi áform um að veita fjárstuðning eða annan stuðning til félags innan samstæðu sem háð er takmörkunum, þ.m.t. áform um að aðstoða félagið sem er háð takmörkunum við að fá fjárstuðning.

Afleiðingar breytinga á eignarhlut móðurfélags í dótturfélagi sem hefur ekki í för með sér tap á yfirráðum

- 18 Eining skal birta áætlun sem sýnir áhrif breytinga á eignarhaldi í dótturfélagi á eigið fé, sem tilheyrir eigendum móðurfélagsins, sem leiða ekki til taps á yfirráðum.

Afleiðingar þess að missa yfirráð yfir dótturfélagi á reikningsskilatímabilinu

- 19 Eining skal veita upplýsingar um hagnað eða tap, ef eitthvert er, útreiknað í samræmi við 25. lið IFRS-staðals 10, og:
- a) mæla þann hluta hagnaðarins eða tapsins á hverja þá fjárfestingu sem tilheyrir og er haldið í fyrirverandi dótturfélagi á gangverði dagsins, sem yfirráðin töpuðust, og
- b) sérlínu/sérlínum í rekstrarreikningi þar sem hagnaður eða tap er fært (ef ekki er gerð grein fyrir því sérstaklega).

HLUTDEILD Í SAMEIGINLEGU FYRIRKOMULAGI OG HLUTDEILDARFÉLÖGUM

20 Eining skal birta upplýsingar sem gera notendum reikningsskila hennar kleift að meta:

- a) **eðli, umfang og fjárhagsleg áhrif af hagsmunum hennar í sameiginlegu fyrirkomulagi og hlutdeildarfélagum, þ.m.t. eðli og áhrif samningsbundinna tengsla við aðra fjárfesta sem hafa sameiginleg yfirráð eða veruleg áhrif yfir sameiginlegu fyrirkomulagi og hlutdeildarfélagum (21. og 22. liður), og**
- b) **eðli og breytingar á áhættu sem tengist hagsmunum einingarinnar í samrekstri og hlutdeildarfélagum (23. liður).**

Eðli, umfang og fjárhagsleg áhrif af hagsmunum einingar í sameiginlegu fyrirkomulagi og hlutdeildarfélagum

21 Eining skal birta upplýsingar um:

- a) fyrir hvert og eitt sameiginlegt fyrirkomulag og hlutdeildarfélag, sem skiptir máli fyrir eininguna sem reikningsskilin taka til:
- i. heiti sameiginlega fyrirkomulagsins eða hlutdeildarfélagsins,
- ii. með hvaða hætti einingin tengist sameiginlega fyrirkomulaginu eða hlutdeildarfélaginu (t.d. með því að lýsa eðli starfsemi sameiginlega fyrirkomulagsins eða hlutdeildarfélagsins, og hvort hún er stefnumótandi fyrir starfsemi einingarinnar),
- iii. höfuðstöðvar (og landið þar sem þær voru stofnaðar, ef það er annað en þar sem höfuðstöðvarnar eru) sameiginlega fyrirkomulagsins eða hlutdeildarfélagsins,
- iv. hlutfall eignarhlutar eða hlutar í hlutdeildinni í eigu einingarinnar og, ef það er ekki það sama, hlutfall atkvæðisréttar sem hún hefur (ef við á),
- b) fyrir hvern og einn samrekstur og hlutdeildarfélag, sem skiptir máli fyrir eininguna sem reikningsskilin taka til:
- i. hvort hlutdeildin í samrekstrinum eða hlutdeildarfélaginu er mæld með hlutdeildaraðferðinni eða á gangvirði,
- ii. samantekt á fjárhagsupplýsingum um samreksturinn eða hlutdeildarfélagið eins og tilgreint er í liðum B12 og B13,
- iii. ef samreksturinn eða hlutdeildarfélagið er fært með hlutdeildaraðferðinni, gangvirði fjárfestingarinnar í samrekstrinum eða hlutdeildarfélaginu, ef um skráð markaðsverð á fjárfestingunni er að ræða,

- c) fjárhagsupplýsingar eins og tilgreindar eru í lið B16 varðandi hlutdeild í samrekstri og hlutdeildarfélagi, sem ekki eru mikilvægar einar og sér:

- i. í samanteknu formi fyrir einstök smávægileg sameiginleg verkefni, og á aðskilinn máta,
- ii. í samanteknu formi fyrir einstök smávægileg hlutdeildarfélög.

22 Eining skal birta upplýsingar um:

- a) eðli og umfang allra mikilvægra takmarkana (t.d. vegna lánaþyrirkomulags, krafna samkvæmt reglum eða samningsbundins þyrirkomulags á milli fjárfesta með sameiginleg yfirráð eða sem hafa veruleg áhrif á samrekstur eða hlutdeildarfélag) sem varða getu samreksturs eða hlutdeildarfélaga til að flytja fjármuni til einingarinnar í formi arðgreiðslna í handbæru fé, eða til að endurgreiða lán eða fyrirframgreiðslur sem einingin hefur framkvæmt,
- b) reikningsskil samrekstrar eða hlutdeildarfélaga sem notuð eru við beitingu hlutdeildaraðferðarinnar ef þau eru ekki frá sama degi eða tímabili og einingin lagði til grundvallar:
 - i. dagsetninguna á lokum reikningsskilatímabilsins í reikningsskilum samrekstrarinnar eða hlutdeildarfélagsins, og
 - ii. ástæðu þess að nota ólíka dagsetningu eða tímabil,
- c) ófærðan hlut í tapi samrekstrar eða hlutdeildarfélagsi bæði frá reikningsskilatímabilinu og uppsafnaðan, ef einingin hætti að færa hlut í tapi samrekstursins eða hlutdeildarfélagsins við beitingu hlutdeildaraðferðarinnar.

Áhætta sem tengist hagsmunum einingarinnar í samrekstri og hlutdeildarfélögum

23 Eining skal birta upplýsingar um:

- a) skuldbindingar hennar í tengslum við samrekstur, aðskilið frá fjárhæð annarra skuldbindinga eins og tilgreint er í liðum B18-B20,
- b) óvissar skuldir sem stofnað er til í tengslum við hagsmuni í samrekstri eða hlutdeildarfélögum (þ.m.t. hlut hennar í óvissum skuldum sem stofnað er til sameiginlega með öðrum fjárfestum sem hafa sameiginleg yfirráð yfir, eða veruleg áhrif á samreksturinn eða hlutdeildarfélagin), aðskilið frá fjárhæð annarra óvissra skulda, í samræmi við IAS-staðal 37, *reiknaðar skuldbindingar, óvissar skuldir og óvissar eignir* nema ef líkurnar á tapi eru óverulegar.

HAGSMUNIR Í EININGUM SEM EKKI ERU INNAN SAMSTÆÐU SEM ERU HÁÐAR TAKMÖRKUNUM

24 Eining skal birta upplýsingar sem gera notendum reikningsskila hennar kleift:

- a) að skilja eðli og umfang hagsmuna hennar í einingum sem ekki eru innan samstæðu sem eru háðar takmörkunum (liðir 26–28), og
- b) að skilja eðli og breytingar á áhættu sem tengist hagsmunum einingarinnar í einingum sem ekki eru innan samstæðu sem eru háðar takmörkunum (liðir 29–31).

- 25 Krafan um upplýsingar sem sett er fram í b-lið 24. liðar felur í sér upplýsingar um áhættu einingarinnar vegna þátttöku hennar í sérsniðnum einingum sem ekki eru innan samstæðu á fyrri tímabilum (t.d. sem stuðningur til sérsniðinnar einingar sem er innan samstæðu), jafnvel þó einingin hafi ekki lengur neinar samningsbundin tengsl gagnvart sérsniðnu einingunni á reikningsskiladeginum.

Eðli hagsmuna

- 26 Eining skal greina frá eigindlegum og tölulegum upplýsingum varðandi hagsmuni sína í sérsniðnum einingum sem ekki eru innan samstæðu, þ.m.t. en takmarkast ekki við, eðli, tilgang, stærð og starfsemi sérsniðnu einingarinnar og hvernig hún er fjármögnuð.
- 27 Hafi eining stutt sérsniðna einingu sem ekki er innan samstæðu, en ekki lagt fram þær upplýsingar sem gerð er krafa um, í 29. lið, að hún veiti (t.d. vegna þess að hún á ekki hagsmuni í einingunni á reikningsskiladeginum), skal einingin leggja fram upplýsingar um:
- a) hvernig hún ákvarðar hvaða sérsniðnu einingar hún hefur stutt,
 - b) *tekjur af þessum sérsniðnu einingum* á meðan á reikningsskilatímabili stendur, þ.m.t. lýsing á því hvers konar tekjur eru settar fram, og

- c) bókfært verð (á yfirfærslutímamarknum) allra eigna sem færðar eru yfir til þessara sérsniðnu eininga á meðan á reikningsskilatímabilinu stendur.
- 28 Eining skal leggja fram upplýsingarnar í 27. lið (b- og c-lið) í töflu, nema annað form eigi betur við, og flokka stuðningsaðgerðir sínar í viðeigandi flokka (sjá liði B2–B6).

Eðli áhættu

- 29 Eining skal veita á töfluformi, nema annað form eigi betur við, samantekt á:
- a) bókfærðu verði eigna og skulda sem færðar eru í reikningsskilum hennar varðandi hagsmuni hennar í félagi sem ekki er innan samstæðu sem háð er takmörkunum,
- b) sérfinu í efnahagsreikningnum þar sem þessar eignir og skuldir eru færðar,
- c) fjárhæðinni sem gefur besta mynd af hámarksáhættu einingarinnar á tapi frá hagsmunum hennar í félagi sem ekki er innan samstæðu sem háð er takmörkunum, þ.m.t. hvernig hámarksáhættan á tapi er ákvörðuð. Geti eining ekki ákvarðað hámarksáhættu á tapi frá hagsmunum hennar í einingu sem ekki er innan samstæðu skal hún veita upplýsingar um þá staðreynd og ástæður þess,
- d) samanburði bókfærðs verðs eigna og skulda einingarinnar er varða hagsmuni hennar í einingum sem ekki eru innan samstæðu sem háð eru takmörkunum og hámarksáhættu einingarinnar á tapi vegna þessara eininga.
- 30 Hafi eining, á reikningsskilatímabilinu, veitt fjárstuðning eða annan stuðning til sérsniðinnar einingar sem ekki er innan samstæðu, sem hún átti eða á hlutdeild í (t.d. kaup á eignum félagsins sem háð er takmörkunum eða gerningum sem sérsniðna einingin hefur gefið út), skal einingin veita upplýsingar um:
- a) gerð og fjárhæð stuðningsins sem veittur er, þ.m.t. aðstæður þar sem eining aðstoðaði sérsniðnu eininguna við að fá fjárstuðning, og
- b) ástæður fyrir veitingu stuðningsins.
- 31 Eining skal veita upplýsingar um öll núverandi áform um að veita fjárstuðning eða annan stuðning til sérsniðinnar einingar sem ekki er innan samstæðu, þ.m.t. áform um að aðstoða sérsniðnu eininguna við að fá fjárstuðning.

Viðbætur A

Skilgreiningar á hugtökum

Þessi viðbætur er óaðskiljanlegur hluti IFRS-staðalsins.

tekjur af sérsniðnum einingum Að því er varðar þennan IFRS-staðal fela tekjur frá **sérsniðinni einingu** í sér, en takmarkast ekki við, viðvarandi og einstök gjöld, hlutdeild, arð, hagnað eða tap vegna endurmats eða afskráningar á hlutdeild í sérsniðnum einingum og hagnað eða tap vegna yfirfærslu á eignum og skuldum yfir í sérsniðnu eininguna.

hagsmunir í annarri einingu Að því er varðar þennan IFRS-staðal vísa hagsmunir í annarri einingu til samningsbundinnar þátttöku og þátttöku utan samninga, sem ber áhættu gagnvart breytileika ávöxtunar vegna frammistöðu einingarinnar. Hægt er að staðfesta hagsmuni í annarri einingu með, en takmarkast þó ekki við, eignarhlutdeild í eiginfjár- eða skuldagerningum sem og með öðrum gerðum af þátttöku svo sem með veitingu fjármagns, lausafjárstuðningi, ábyrgðum og því að bæta lánshefi. Þetta felur í sér með hvaða hætti eining hefur yfirráð eða sameiginleg yfirráð eða veruleg áhrif yfir annarri einingu. Eining hefur ekki endilega hagsmuni í annarri einingu eingöngu vegna hefðbundins sambands á milli viðskiptavinar og afhendingaraðila.

Liðir B7–B9 veita frekari upplýsingar um hagsmuni í öðrum einingum.

Liðir B55–B57 í IFRS-staðli 10 útskýra breytileika ávöxtunar.

sérstíðin eining

Eining sem hefur verið byggð upp með þeim hætti að atkvæðisréttur eða sambærileg réttindi er ekki veigamesti þáttur við ákvörðun á því hver hefur yfirráð yfir einingunni, t.d. ef atkvæðisréttur er aðeins í tengslum við stjórnsýsluverkefni og viðeigandi starfsemi er stýrt með samningsbundnu fyrirkomulagi.

Liðir B22–B24 veita frekari upplýsingar um einingar sem háðar eru takmörkunum.

Eftirfarandi hugtök eru skilgreind í IAS-staðli 27 (eins og honum var breytt 2011), IAS-staðli 28 (eins og honum var breytt 2011), IFRS-staðli 10 og IFRS-staðli 11, *sameiginlegt fyrirkomulag* og eru notuð í þessum IFRS-staðli með þeim merkingum sem tilgreindar eru í þeim IFRS-stöðlum:

- hlutdeildarfélag
- samstæðureikningsskil
- yfirráð yfir einingu
- hlutdeildaraðferð
- samstæða
- sameiginlegt fyrirkomulag
- sameiginleg yfirráð
- sameiginlegur rekstur
- samrekstur
- hlutur sem ekki er ráðandi
- móðurfélag
- verndarréttindi
- viðeigandi starfsemi
- aðgreind reikningsskil
- aðskilið milligöngufélag
- veruleg áhrif
- dótturfélag.

*Viðbætur B***Leiðbeiningar um beitingu**

Þessi viðbætur er óaðskiljanlegur hluti IFRS-staðalsins. Hann lýsir beitingu 1.-31. liðar og hefur sama gildi og aðrir hlutar IFRS-staðalsins.

- B1 Dæmin í þessum viðbæti lýsa ímynduðum stöðum. Þrátt fyrir að sumar hliðar dæmanna geti komið fyrir við raunverulegar aðstæður, skal meta alla málavexti og aðstæður tiltekinna málavaxta við beitingu IFRS-staðals 12.

SAMSAFN (4. LIÐUR)

- B2 Einingunni ber að ákveða, í ljósi kringumstæðna, hversu mikið af upplýsingum henni ber að veita til að uppfylla upplýsingabörf notenda og hversu mikla áherslu hún leggur á ólíka þætti krafna og hvernig hún safnar upplýsingunum saman. Nauðsynlegt er að finna jafnvægi milli reikningsskila sem eru full af óþörfum smáatriðum og koma notendum ekki að gagni og reikningsskila þar sem upplýsingar verða torræðar vegna þess að upplýsingar hafa verið dregnar of mikið saman.
- B3 Eining getur safnað saman upplýsingunum, sem krafist er í þessum IFRS-staðli, að því er varðar hagsmuni í sambærilegum einingum ef samansafnið er í samræmi við markmiðið um veitingu upplýsinga og kröfuna í lið B4, og verður ekki til þess að veittar upplýsingar verði óskýrar. Eining skal veita upplýsingar um það hvernig hún safnaði saman hagsmunum sínum í sambærilegum einingum.
- B4 Eining skal setja fram aðgreindar upplýsingar vegna hagsmuna í:
- a) dótturfélögum,
 - b) samrekstri,

- c) sameiginlegum rekstri,
 - d) hlutdeildarfélögum, og
 - e) einingum sem ekki eru innan samstæðu sem háð eru takmörkunum.
- B5 Við ákvörðun á því hvort safna eigi saman upplýsingum, skal eining taka tillit til meginlegra og eiginlegra upplýsinga varðandi ólík einkenni áhættu og tekna hverrar einingar, sem hún hefur í huga að safna saman, fyrir sig og mikilvægi hverra þessara eininga fyrir eininguna, sem reikningsskilin taka til. Einingin skal birta upplýsingarnar á þann hátt sem útskýrir, fyrir notendum reikningsskilanna, greinilega eðli og umfang hlutdeildar hennar í öðrum einingum.
- B6 Þau dæmi um stig samsöfnunar innan einingaflokkanna sem settir eru fram í lið B4 sem gætu verið viðeigandi eru:
- a) eðli starfseminnar (t.d. rannsókn- og þróunareining, eining hlaupandi verðbréfunar kreditkortakrafna),
 - b) atvinnugreinaflokkun,
 - c) landfræðileg lega (t.d. land eða svæði).

HAGSMUNIR Í ÖÐRUM EININGUM

- B7 Hagsmunir í annarri einingu vísa til samningsbundinnar þátttöku og þátttöku utan samninga, sem ber áhættu fyrir eininguna sem reikningsskilin taka til gagnvart breytileika ávöxtunar vegna frammistöðu hinnar einingarinnar. Við mat á því hvort einingin sem reikningsskilin taka til eigi hagsmuni í annarri einingu getur verið hjálplegt að íhuga tilgang og uppbyggingu þeirrar einingar, og þá hvort að gerð er krafa í þessum IFRS-staðli um upplýsingagjöf af hennar hálfu. Með matinu skal tekið tillit til áhættunnar, sem hin einingin var byggð upp til að skapa, og þeirrar sem á að flytja yfir á eininguna sem reikningsskilin taka til og aðra aðila.
- B8 Eining sem reikningsskil taka til ber venjulega áhættu gagnvart breytileika ávöxtunar af frammistöðu hinnar einingarinnar með eignarhlutdeild í gerningum (t.d. eiginfjár- eða skuldagerningum sem hin einingin gefur út) eða vegna annarra tengsla sem taka við breytileika. Gerum til dæmis ráð fyrir því að sérsniðin eining eigi lánasafn. Sérsniðna einingin fær skuldatryggingu frá annarri einingu (einingunni sem reikningsskilin taka til) til að verja sig fyrir vanskilum á hlutdeild og afborgunum af höfuðstól lánanna. Einingin sem reikningsskilin taka til hefur aðild sem ber áhættu gagnvart breytileika ávöxtunar af frammistöðu sérsniðnu einingarinnar vegna þess að skuldatryggingin tekur við breytileika ávöxtunar sérsniðnu einingarinnar.
- B9 Sumir gerningar eru hannaðir til að yfirfæra áhættu frá einingu sem reikningsskilin taka til yfir á aðra einingu. Slíkir gerningar búa til breytileika ávöxtunar fyrir hina eininguna en hafa venjulega ekki þau áhrif að einingin sem reikningsskilin taka til beri áhættu gagnvart breytileika ávöxtunar vegna frammistöðu hinnar einingarinnar. Gerum til dæmis ráð fyrir því að sérsniðinni einingu sé komið á fót til að miðla fjárfestingatekifærum til fjárfesta, sem óska eftir því að bera lánsáhættu fyrir einingu Z (eining Z er ótengd öllum aðilum sem koma að fyrirkomulaginu). Sérsniðna einingin fær fjármögnun með því að gefa út skuldabréf, sem tengjast lánsáhættu einingar Z (lánsáfastengd skuldabréf), til þessara fjárfesta og notar ávinninginn af þeim til að fjárfesta í áhættulausum fjáreignum. Sérsniðna einingin verður varnarlaus gagnvart lánsáhættu einingar Z við það að ganga inn í skuldatryggingu með mótaðila í skiptasamningi. Skuldatryggingin felur í sér að útlánaáhætta einingar Z flyst yfir á sérsniðnu eininguna gegn gjaldi frá mótaðila skiptasamningsins. Fjárfestarnir í sérsniðnu einingunni fá hærri ávöxtun sem endurspeglar hvort tveggja hagnaðinn af eignasafni sérsniðnu einingarinnar og skuldatryggingargjaldið. Mótaðilinn í skiptasamningnum hefur ekki aðild að sérsniðnu einingunni, sem ber þannig áhættu gagnvart breytileika ávöxtunar vegna frammistöðu sérsniðnu einingarinnar, því skuldatryggingin felur í sér að breytileikinn er fluttur yfir á sérsniðnu eininguna, í staðinn fyrir að taka við breytileika ávöxtunar sérsniðnu einingarinnar.

SAMANTEKT Á FJÁRHAGSUPPLÝSINGUM DÓTTURFÉLAGA, SAMREKSTRAR OG HLUTDEILDAR-FÉLAGA (12. OG 21. LIÐUR)

- B10 Eining skal, fyrir hvert dótturfélag sem á hlut sem ekki er ráðandi sem skiptir máli fyrir eininguna sem reikningsskilin taka til, veita upplýsingar um:
- a) arðgreiðslur til hluta sem ekki eru ráðandi,
 - b) samanteknar fjárhagsupplýsingar varðandi eignir, skuldir, rekstrarreikning og sjóðstreymi dótturfélagsins sem gera notendum kleift að skilja hlutdeild hlutanna sem ekki eru ráðandi í starfsemi og sjóðstreymi samstæðunnar. Þessar upplýsingar geta náð yfir, en takmarkast ekki við, t.d. veltufjármuni, fastafjármuni, skammtímaskuldir, langtímaskuldir, tekjur, rekstrarreikning og samanlagða heildarafkomu.

- B11 Samanteknu fjárhagsupplýsingarnar sem krafist er í lið B10 (b-lið) skulu vera fjárhæðirnar fyrir niðurfellingar innan samstæðu.
- B12 Eining skal, fyrir hvern samrekstur og hvert hlutdeildarfélag, sem skiptir máli fyrir eininguna sem reikningsskilin taka til, veita upplýsingar um:
- a) arðgreiðslur frá samrekstrinum eða hlutdeildarfélaginu,
 - b) samanteknu fjárhagsupplýsingarnar fyrir samreksturinn eða hlutdeildarfélagið (sjá liði B14 og B15) þ.m.t., en takmarkast þó ekki endilega við:
 - i. veltufjármuni,
 - ii. fastafjármuni,
 - iii. skammtímaskuldir,
 - iv. langtímaskuldir,
 - v. tekjur,
 - vi. hagnað eða tap af reglulegri starfsemi,
 - vii. hagnað eða tap aflagðrar starfsemi eftir skatta,
 - viii. aðra heildaraafkomu,
 - ix. samanlagða heildaraafkomu.
- B13 Eining skal veita upplýsingar, til viðbótar við samanteknu fjárhagsupplýsingarnar sem krafist er í lið B12, fyrir hvern samrekstur sem skiptir máli fyrir eininguna sem reikningsskil taka til, um fjárhæð:
- a) handbærs fjár og ígildi handbærs fjár sem fellur undir lið B12 (i.-lið, b-liðar),
 - b) skammtíma fjárskuldbindinga (að undanskildum viðskiptaskuldum og öðrum skuldum) sem falla undir lið B12 (iii.-lið b-liðar),
 - c) langtíma fjárskuldbindingar (að undanskildum viðskiptaskuldum og öðrum skuldum) sem falla undir lið B12 (iv.-lið b-liðar),
 - d) afskrifta og lækkana,
 - e) vaxtatekna,
 - f) vaxtakostnaðar,
 - g) tekjuskattkostnaðar eða tekna.
- B14 Samanteknu fjárhagsupplýsingarnar sem lagðar eru fram í samræmi við liði B12 og B13 skulu vera fjárhæðirnar í reikningsskilum samrekstursins eða hlutdeildarfélagsins (og ekki hlutur einingarinnar í þessum fjárhæðum), samkvæmt IFRS-stöðlum. Geri eining grein fyrir hlutdeild sinni í samrekstrinum eða hlutdeildarfélaginu með hlutdeildaraðferð skal:
- a) leiðréttá fjárhæðina í reikningsskilum samrekstursins eða hlutdeildarfélagsins, samkvæmt IFRS-stöðlum, til að endurspeglar leiðréttingar sem einingin framkvæmdi með hlutdeildaraðferðinni, t.d. leiðréttingar á gangvirði sem gerðar voru á þeim tíma sem kaupin fóru fram og leiðréttingar vegna mismunandi reikningsskilaaðferða,
 - b) einingin veita afstemmingu á samantekt fjárhagsupplýsinganna, sem lagðar eru fram, við bókfærða verðið á hlutdeild hennar í samrekstrinum eða hlutdeildarfélaginu.

B15 Eining getur lagt fram samanteknu fjárhagsupplýsingarnar sem krafist er í liðum B12 og B13 á grundvelli reikningsskila samrekstursins eða hlutdeildarfélagsins ef:

- a) eining mælir hlutdeild sína í samrekstrinum eða hlutdeildarfélaginu á gangvirði í samræmi við IAS-staðal 28 (eins og honum var breytt 2011), og
- b) samreksturinn eða hlutdeildarfélagið gerir ekki reikningsskil samkvæmt IFRS-stöðlum, og gerð reikningsskila á þeim grundvelli myndi vera óhentug eða hafa óþarfan kostnað í för með sér.

Í því tilviki skal einingin veita upplýsingar um grundvöllinn sem samanteknu fjárhagsupplýsingarnar voru gerðar á.

B16 Eining skal veita upplýsingar um bókfært verð hlutdeildar sinnar, á samanteknu formi, fyrir allan einstakan smávægilegan samrekstur eða hlutdeildarfélag sem eru færð með hlutdeildaraðferðinni. Eining skal einnig veita upplýsingar, á aðskilinn hátt, um samanlagða fjárhæð sinnar hlutdeildar í þessum samrekstri eða hlutdeildarfélagum:

- a) hagnaðar eða taps af reglulegri starfsemi,
- b) hagnaðar eða taps aflagðrar starfsemi eftir skatta,
- c) annarrar heildarafkomu,
- d) samanlagðrar heildarafkomu.

Eining veitir aðgreindar upplýsingar fyrir samrekstur og hlutdeildarfélag.

B17 Þegar hlutdeild einingar í dótturfélagi, samrekstri eða hlutdeildarfélagi (eða hluti hlutdeildar í samrekstri eða hlutdeildarfélagi) er flokkuð undir haldið til sölu í samræmi við IFRS-staðal 5, *fastafjármunir sem haldið er til sölu og aflögð starfsemi*, er þess ekki krafist af einingunni að hún veiti upplýsingar um samantekt á fjárhagsupplýsingum fyrir það dótturfélag, samrekstur eða hlutdeildarfélag í samræmi við liði B10–B16.

SKULDBINDINGAR SAMREKSTRAR (LIÐUR 23A)

B18 Eining skal veita upplýsingar um heildarskuldbindingar sem hún hefur gengist undir en ekki fært á reikningsskiladeginum (þ.m.t. hlut einingarinnar í skuldbindingum sem hún gekkst undir ásamt öðrum fjárfestum með sameiginleg yfirráð yfir samrekstrinum) varðandi hlutdeild hennar í samrekstri. Skuldbindingarnar eru þær sem gætu orsakað framtíðarútsreymi handbærs fjár eða annars fjármagns.

B19 Ófærðar skuldbindingar sem gætu orsakað framtíðarútsreymi handbærs fjár eða annars fjármagns taka til:

- a) ófærðar skuldbindingar um að taka þátt í fjármögnun eða fjármagni vegna t.d.:
 - i. stofnskrár- eða kaupsamnings samreksturs (sem krefst þess t.d. að eining taki þátt í fjármögnun yfir tiltekinn tíma),
 - ii. fjármagnsfrekra verkefna sem samreksturinn tók sér fyrir hendur,
 - iii. skilyrðislausrar kaupskyldu, sem felur í sér innkaup á tækjabúnaði, vörubirgðum eða þjónustu sem einingin er skuldbundin til að kaupa af, eða fyrir hönd samrekstrar,
 - iv. ófærðar skuldbindingar um að veita lán eða annan fjárstuðning til samrekstrar,
 - v. ófærðar skuldbindingar um að leggja samrekstri til fjármagn, t.d. eignir eða þjónustu,
 - vi. aðrar óuppsegjanlegar ófærðar skuldbindingar varðandi samrekstur,
- b) ófærðar skuldbindingar um að kaupa eignarhlut annars aðila (eða hluta af eignarhlutnum) í samrekstri ef tiltekinn atburður á sér stað eða á sér ekki stað í framtíðinni.

- B20 Kröfurnar og dæmin sem sett eru fram í liðum B18 og B19 sýna nokkrar gerðir af upplýsingum sem gerð er krafa um að veittar séu í 18. lið IAS-staðals 24, *upplýsingar um tengda aðila*.

HLUTDEILD Í SÉRNIÐINNI EINGU SEM EKKI ER Í SAMSTÆÐU (LIÐIR 24–31)

Sérniðnar einingar

- B21 Sérniðin eining er eining sem hefur verið byggð upp með þeim hætti að atkvæðisréttur eða lík réttindi eru ekki veigamesti þátturinn við ákvörðun á því hver hefur yfirráð yfir einingunni, t.d. ef atkvæðisréttur er aðeins í tengslum við stjórnsýsluverkefni og viðeigandi starfsemi er stýrt með samningsbundnu fyrirkomulagi.

- B22 Sérniðin eining hefur oft nokkur eða öll eftirfarandi einkenni eða eiginleika:

- a) afmarkaða starfsemi,
- b) þröngt og vel skilgreint markmið, t.d. í þeim tilgangi að gera leigusamning sem er skattalega skilvirkur, framkvæma rannsóknir og þróunarstarfsemi, veita einingu uppsprettu fjármagns eða fjármögnunar eða veita fjárfestum fjárfestingartækifæri með því að flytja áhættu og ágóða sem tengist eignum sérniðnu einingarinnar yfir á fjárfestana,
- c) ekki nægt eigið fé til að sérniðna einingin geti fjármagnað starfsemi sína án víkjandi fjárstuðnings,
- d) fjármögnun á formi margra samningsbundinna gerninga til fjárfesta, sem veldur samþjöppun á lánum eða annarri áhættu (lagskipt).

- B23 Dæmi um einingar sem eru álitnar sérniðnar fela í sér, en takmarkast ekki við:

- a) verðbréfunarmilligöngufélög,
- b) eignavarða fjármögnun,
- c) suma fjárfestingarsjóði.

- B24 Eining er ekki sérniðin eining sem stýrt er með atkvæðisrétti, einfaldlega vegna þess t.d. að hún fær fjármögnun frá þriðju aðilum í kjölfar endurskipulagningar.

Eðli áhættu sem fylgir hlutdeild í sérniðinni einingu sem ekki er í samstæðu (liðir 29–31)

- B25 Til viðbótar við upplýsingarnar sem krafist er í liðum 29–31, skal eining veita þær viðbótarupplýsingar sem eru nauðsynlegar til að uppfylla upplýsingamarkmiðið í b-lið 24. liðar.

- B26 Dæmi um viðbótarupplýsingar sem, með hliðsjón af aðstæðum, gætu varðað mat á áhættu sem einingin er óvarin fyrir þegar hún á hlutdeild í sérniðinni einingu sem ekki er í samstæðu eru:

- a) skilmálar fyrirkomulags þar sem þess getur verið krafist að einingin veiti sérniðinni einingu fjárstuðning (t.d. greiðslugetufyrirkomulag eða viðbrögð við lánshæfismati sem tengjast skuldbindingum um að kaupa eignir af einingunni sem háð er takmörkunum eða veita fjárstuðning), þ.m.t.:
 - i. lýsingu á atburðum eða aðstæðum sem gætu orðið til þess að einingin sem reikningsskilin taka til verði óvarin fyrir tapi,
 - ii. hvort það séu einhverjir skilmálar sem myndu takmarka skylduna,
 - iii. hvort að það séu einhverjir aðrir aðilar sem veita fjárstuðning og ef svo er, hvernig skyldur einingarinnar sem reikningsskil taka til ráðast saman við skyldur hinna aðilanna,
- b) tap sem einingin verður fyrir á meðan á reikningsskilatímabilinu stendur er varðar hlutdeild hennar í sérniðnu einingunni sem ekki er í samstæðu,
- c) tekjuliðir einingarinnar á meðan á reikningsskilatímabilinu stendur er varðar hlutdeild hennar í sérniðnu einingunni sem ekki er í samstæðu,

- d) hvort að gerð sé krafa um að eining taki á sig tap sérsniðnu einingarinnar sem ekki er í samstæðu á undan öðrum aðilum, hámark tapsins fyrir eininguna, (og ef við á) röðun og fjárhæð taps aðila sem eiga lægri hlutdeild en hlutdeild einingarinnar í sérsniðnu einingunni sem ekki er í samstæðu,
- e) upplýsingar um greiðslugetufyrirkomulag, ábyrgðir eða aðrar skuldbindingar við þriðju aðila sem gætu haft áhrif á gangvirði eða áhættu í tengslum við hlutdeild einingarinnar í sérsniðnum einingum sem ekki eru í samstæðu,
- f) öll vandkvæði sem sérsniðin eining sem ekki er í samstæðu hefur staðið frammi fyrir við fjármögnun á starfsemi sinni á meðan á reikningsskilatímabilinu stóð,
- g) í tengslum við fjármögnun á sérsniðinni einingu sem ekki er í samstæðu, form fjármögnunarinnar (t.d. viðskiptabréf eða meðallangt skuldabréf) og veginn meðalendingartími. Þessar upplýsingar gætu falið í sér lánstímagreiningu á eignunum og fjármögnuninni á sérsniðinni einingu sem ekki er í samstæðu ef sérsniðna einingin á langtímacignir sem fjármagnaðar eru með skammtímafjármögnun.

Viðbætur C

Gildistökdagur og bráðabirgðaákvæði

Viðbætur þessi er óaðskiljanlegur hluti IFRS-staðalsins og hefur sama gildi og aðrir hlutar IFRS-staðalsins.

GILDISTÖKUDAGUR OG BRÁÐABIRGÐAÁKVÆÐI

- C1 Eining skal beita þessum IFRS-staðli fyrir árleg tímabil sem hefjast 1. janúar 2013 eða síðar. Heimilt er að taka breytingarnar upp fyrir.
- C2 Eining er hvött til þess að veita upplýsingarnar sem krafist er í þessum IFRS-staðli áður en árstímabilið hefst, þann 1. janúar 2013 eða síðar. Framlagning nokkurra þeirra upplýsinga sem krafist er í þessum IFRS-staðli skuldbindur ekki eininguna til að uppfylla kröfur þessa IFRS-staðals eða til að beita IFRS-staðli 10, IFRS-staðli 11, IAS-staðli 27 (eins og honum var breytt 2011) og IAS-staðli 28 (eins og honum var breytt 2011) fyrir.

TILVÍSANIR Í IFRS-STADAL 9

- C3 Beiti eining þessum IFRS-staðli þó hún beiti ekki enn IFRS-staðli 9 ber að lesa tilvísun í IFRS-staðal 9 sem tilvísun í IAS-staðal 39, *fjármálagæðingur: færsla og mat*.

Viðbætur D

Breytingar á öðrum IFRS-stöðlum

Í þessum viðbæti eru settar fram breytingar á öðrum IFRS-stöðlum sem eru afleiðing af útgáfu ráðsins á IFRS-staðli 12. Eining skal beita þessum breytingum að því er varðar árleg tímabil sem hefjast 1. janúar 2013 eða síðar. Ef eining beitir IFRS-staðli 12 að því er varðar fyrra tímabil taka breytingarnar gildi fyrir það fyrra tímabil. Breyttir liðir eru sýndir með þeim hætti að nýr texti er undirstrikaður og texti, sem hefur verið felldur brott, er yfirstrikaður.

IAS-staðal 1 Framsetning reikningsskila

- D1 Ákvæðum 119. og 124. liðar er breytt og lið 139H er bætt við sem hér segir:

- 119 ... Dæmi er veiting upplýsinga varðandi það hvort eining beitir gangvirði eða kostnaðarverðslíkani á fjárfestingareign sína (sjá IAS-staðal 40, *fjárfestingareignir*). Í sumum IFRS-stöðlum er gerð sérstök krafa um upplýsingar um tilteknar reikningsskilaaðferðir, m.a. þegar stjórnendur velja úr mismunandi aðferðum sem leyfðar eru í stöðlunum. ...
- 124 Gerð er krafa um nokkuð af þeim upplýsingum, sem veita skal í samræmi við 122. lið, í öðrum IFRS-stöðlum. Til dæmis er þess krafist í IFRS-staðli 12, *upplýsingagjöf um hagsmuni í öðrum einingum* að einingin veiti upplýsingar um matið sem hún framkvæmdi við ákvörðun á því hvort hún hafi yfirráð yfir annarri einingu. Í IAS-staðli 40 er gerð krafa um ...
- 139H IFRS-staðal 10 og IFRS-staðal 12 útgefnir í maí 2011, breyta 4., 119., 123. og 124. lið. Eining skal beita þeim breytingum þegar hún beitir IFRS-staðli 10 og IFRS-staðli 12.

IAS-staðal 24 Upplýsingar um tengda aðila

- D2 Ákvæðum 15. liðar er breytt og lið 28A er bætt við sem hér segir.

- 15 Krafan um upplýsingar um tengsl milli tengdra aðila í móðurfélagi og dótturfélögum þess er til viðbótar við upplýsingaskylduna í IAS-staðli 27 og IFRS-staðli 12, *upplýsingagjöf um hagsmuni í öðrum einingum*.
- 28A IFRS-staðal 10, IFRS-staðal 11, *sameiginlegt fyrirkomulag* og IFRS-staðal 12, útgefnir í maí 2011 breyttu liðum 3, 9, 11 (b-lið), 15, 19 (b-lið og e-lið) og 25. Eining skal beita þeim breytingum þegar hún beitir IFRS-staðli 10, IFRS-staðli 11 og IFRS-staðli 12.

ALÞJÓÐLEGUR REIKNINGSSKILASTAÐALL, IAS-STAÐALL 27*Aðgreind reikningsskil***MARKMIÐ**

- 1 Markmið þessa staðals er að lýsa kröfum um reikningshald og upplýsingagjöf við fjárfestingar í dótturfélögum, samrekstri og hlutdeildarfélögum þegar eining gerir aðgreind reikningsskil.

GILDISSVIÐ

- 2 Staðlinum skal beitt við færslu fjárfestinga í dótturfélögum, samrekstri og hlutdeildarfélögum þegar eining velur að setja fram aðgreind reikningsskil eða krafa er um það í reglum þarlendrar yfirvalda.
- 3 Í þessum staðli er ekki mælt fyrir um hvaða einingar skuli leggja fram aðgreind reikningsskil. Hann gildir þegar eining gerir aðgreind reikningsskil sem eru í samræmi við alþjóðlega reikningsskilastaðla.

SKILGREININGAR

- 4 Í þessum staðli er merking eftirfarandi hugtaka sem hér segir:

Samstæðureikningsskil eru reikningsskil samstæðu þar sem framsetning eigna, skulda, eigin fjár, tekna, gjalda og sjóðstreymis móðurfélags og dótturfélaga þess er eins og um eina efnahagslega einingu væri að ræða.

Aðgreind reikningsskil eru reikningsskil sem móðurfélag (t.d. fjárfestir með yfirráð yfir dótturfélagi) leggur fram, eða fjárfestir með sameiginleg yfirráð, eða veruleg áhrif yfir félagi sem fjárfest er í, þar sem fjárfestingar eru færðar á kostnaðarverði eða í samræmi við IFRS-staðal 9, *fjármálagerðing*.

- 5 Eftirfarandi hugtök eru skilgreind í viðbæti A í IFRS-staðli 10, *Samstæðureikningsskil*, viðbæti A í IFRS-staðli 11, *sameiginlegt fyrirkomulag* og 3. lið IAS-staðals 28, *fjárfestingar í hlutdeildarfélögum og samrekstri*:
 - hlutdeildarfélag
 - yfirráð yfir félagi sem fjárfest er í
 - samstæða
 - sameiginleg yfirráð
 - samrekstur
 - samrekstraraðili
 - móðurfélag
 - veruleg áhrif
 - dótturfélag.
- 6 Aðgreind reikningsskil eru reikningsskil sem eru sett fram til viðbótar samstæðureikningsskilum, eða til viðbótar við reikningsskil þar sem fjárfestingar í hlutdeildarfélögum eða samrekstri eru færðar með hlutdeildaraðferðinni, nema í þeim aðstæðum sem settar eru fram í 8. lið. Aðgreind reikningsskil þurfa ekki að vera í viðbæti við þau reikningsskil eða fylgja þeim.
- 7 Reikningsskil þar sem hlutdeildaraðferðinni er beitt eru ekki aðgreind reikningsskil. Á sama hátt eru reikningsskil einingar, sem ekki á dótturfélag, hlutdeild í hlutdeildarfélagi eða samrekstri, ekki aðgreind reikningsskil.
- 8 Eining, sem er undanþegin samstæðu í samræmi við a-lið 4. liðar í IFRS-staðli 10 eða því að nota hlutdeildaraðferð samkvæmt 17. lið IAS-staðals 28 (eins og honum var breytt 2011), getur sett fram aðgreind reikningsskil sem sín einu reikningsskil.

UNDIRBÚNINGUR AÐGREINDRA REIKNINGSSKILA

9 Aðgreind reikningsskil skulu gerð í samræmi við alla gildandi IFRS-staðla, að undanskildu því sem kveðið er á um í 10. lið.

10 Þegar eining gerir aðgreind reikningsskil skal hún gera grein fyrir fjárfestingum í dótturfélögum, samrekstri og hlutdeildarfélögum annað hvort:

- a) á kostnaðarverði eða
- b) í samræmi við IFRS-staðal 9.

Einingin skal beita sömu reikningsskilum fyrir hvern fjárfestingarflokk. Fjárfestingar, sem færðar eru á kostnaðarverði, skulu færðar í samræmi við IFRS-staðal 5, *fastaffármunir sem haldið er til sölu og aflgö starfsemi*, þegar þær eru skilgreindar í sölu (eða eru í ráðstöfunarflokki sem er flokkaður sem haldið til sölu). Mati á fjárfestingum, sem færðar eru í samræmi við IFRS-staðal 9, er ekki breytt við slíkar aðstæður.

11 Velji eining, í samræmi við 18. lið IAS-staðals 28 (eins og honum var breytt 2011), að meta fjárfestingar sínar í hlutdeildarfélögum eða samrekstri á gangvirði í gegnum rekstrarreikning í samræmi við IFRS-staðal 9, skal hún einnig færa þessar fjárfestingar á sama hátt í aðgreindum reikningsskilum sínum.

12 Eining skal færa arð frá dótturfélagi, samrekstri eða hlutdeildarfélagi í rekstrarreikning í aðgreindum reikningsskilum sínum þegar réttur til arðgreiðslunnar stofnast.

13 Þegar móðurfélag endurskipuleggur uppbyggingu samstæðu sinnar með því að koma á fót nýrri einingu sem móðurfélagi og eftirfarandi viðmiðanir eru uppfylltar:

- a) nýja móðurfélagið fær yfirráð yfir gamla móðurfélaginu með því að gefa út eiginfjárgæringa í skiptum fyrir eiginfjárgæringa hins upphaflega móðurfélags,
- b) eignir og skuldir nýju samstæðunnar og upphaflegu samstæðunnar eru þær sömu rétt fyrir og rétt eftir endurskipulagninguna og
- c) eigendur upphaflega móðurfélagsins fyrir endurskipulagningu eiga sömu ótvíræðu og hlutfallslegu hagsmuna að gæta að því er varðar hreina eign upphaflegu samstæðunnar og nýju samstæðunnar rétt fyrir og rétt eftir endurskipulagninguna,

og nýja móðurfélagið gerir grein fyrir fjárfestingum sínum í upphaflega móðurfélaginu í samræmi við a-lið 10. liðar í aðgreindum reikningsskilum sínum, skal nýja móðurfélagið meta kostnað á bókfærðu verði síns hlutar af eigin fé sem fram kemur í aðgreindum reikningsskilum upphaflega móðurfélagsins daginn sem endurskipulagningin fer fram.

14 Á sama hátt gæti eining sem ekki er móðurfélag komið á fót nýrri einingu sem móðurfélagi sínu með þeim hætti sem uppfyllir viðmiðanirnar í 13. lið. Skilyrðin í 13. lið eiga jafnt við um slíka endurskipulagningu. Í þeim tilvikum eiga tilvísanir í „upphaflegt móðurfélag“ og „upphaflega samstæðu“ við um „upphaflega einingu“.

BIRTING UPPLÝSINGA

15 Eining skal beita öllum gildandi IFRS-stöðlum við veitingu upplýsinga í aðgreindum reikningsskilum sínum, þ.m.t. kröfunum í 16. og 17. lið.

16 Þegar móðurfélag, í samræmi við a-lið 4. liðar í IFRS-staðli 10, velur að gera ekki samstæðureikningsskil og ákveður þess í stað að gera aðgreind reikningsskil, skal hún, í aðgreindu reikningsskilunum, leggja fram upplýsingar um:

- a) þá staðreynd að reikningsskilin eru aðgreind reikningsskil, að notuð hafi verið undanþága frá samstæðureikningsskilum, heiti félagsins og höfuðstöðvar (og landið þar sem það var stofnað, ef það er annað) einingarinnar sem hefur sett fram reikningsskil, til afnota fyrir almenning, sem fylgja IFRS-stöðlum ásamt heimilisfangi þar sem hægt er að fá þessi samstæðureikningsskil,
- b) skrá yfir mikilvægar fjárfestingar í dótturfélögum, samrekstri og hlutdeildarfélögum, þ.m.t.:
 - i. heiti félaganna sem fjárfest er í,

- ii. höfuðstöðvar (og landið þar sem þau voru stofnuð, ef það er annað) félaganna sem fjárfest er í,
 - iii. hlutfall eignarhluta (og hlutfall atkvæðisréttar, ef það er annað) sem haldið er í félögunum sem fjárfest er í.
- c) lýsingu á aðferðinni sem notuð er til að færa fjárfestingarnar sem skráðar eru undir b-lið.
- 17 Þegar móðurfélag, (fyrir utan móðurfélag sem fellur undir 16. lið) eða fjárfestir hefur sameiginleg yfirráð eða veruleg áhrif yfir félagi sem fjárfest er í, gerir aðgreind reikningsskil, skal móðurfélagið eða fjárfestirinn auðkenna reikningsskilin sem gerð voru, í samræmi við IFRS-staðal 10, IFRS-staðal 11 eða IAS-staðal 28 (eins og honum var breytt 2011) sem tengjast þeim. Móðurfélagið eða fjárfestirinn skal einnig, í aðgreindu reikningsskilunum, veita upplýsingar um:
- a) að reikningsskilin eru aðgreind reikningsskil og ástæður þess að reikningsskilin eru gerð, ef ekki er gerð krafa um þau í lögum,
 - b) skrá yfir mikilvægar fjárfestingar í dótturfélögum, samrekstri og hlutdeildarfélögum, þ.m.t.:
 - i. heiti félaganna sem fjárfest er í,
 - ii. höfuðstöðvar (og landið þar sem þau voru stofnuð, ef það er annað) félaganna sem fjárfest er í,
 - iii. hlutfall eignarhluta (og hlutfall atkvæðisréttar, ef það er annað) sem haldið er í félögunum sem fjárfest er í,
 - c) lýsingu á aðferðinni sem notuð er til að færa fjárfestingarnar sem skráðar eru undir b-lið.

Móðurfélagið eða fjárfestirinn skal einnig auðkenna reikningsskilin sem gerð voru í samræmi við IFRS-staðal 10, IFRS-staðal 11 eða IAS-staðal 28 (eins og honum var breytt 2011) sem tengjast þeim.

GILDISTÖKUDAGUR OG BRÁÐABIRGÐAÁKVÆÐI

- 18 Eining skal beita þessum staðli að því er varðar árleg tímabil sem hefjast 1. janúar 2013 eða síðar. Heimilt er að taka breytingarnar upp fyrr. Beiti eining þessum staðli fyrr, skal hún greina frá því og beita samtímis IFRS-staðli 10, IFRS-staðli 11, IFRS-staðli 12, *upplýsingagjöfum hagsmuni í öðrum einingum* og IAS-staðli 28 (eins og honum var breytt 2011).

Tilvísanir í IFRS-staðal 9

- 19 Beiti eining þessum staðli þó hún beiti ekki enn IFRS-staðli 9 ber að lesa tilvísun í IFRS-staðal 9 sem tilvísun í IAS-staðal 39, *fjármálagerningar: færsla og mat*.

AFTURKÖLLUN IAS-STADALS 27 (2008)

- 20 Þessi staðall er gefinn út á sama tíma og IFRS-staðall 10. Saman koma þessir tveir IFRS-staðlar í stað IAS-staðals 27, *samstæðureikningsskil og aðgreind reikningsskil* (eins og honum var breytt 2008).

ALÞJÓÐLEGUR REIKNINGSSKILASTAÐALL, IAS-STAÐALL 28

Fjárfestingar í hlutdeildarfélagum og samrekstri

MARKMIÐ

- 1 Markmið þessa staðals er að lýsa færslu fjárfestinga í hlutdeildarfélagum og setja fram kröfur um beitingu á hlutdeildaraðferðinni við færslu fjárfestinga í hlutdeildarfélagum og samrekstri.

GILDISSVIÐ

- 2 Þessum staðli skal beita af öllum einingum sem eru fjárfestar með sameiginleg yfirráð eða veruleg áhrif yfir félagi sem fjárfest er í.

SKILGREININGAR

- 3 Í þessum staðli er merking eftirfarandi hugtaka sem hér segir:

Hlutdeildarfélag er eining þar sem fjárfestir hefur veruleg áhrif.

Samstæðureikningsskil eru reikningsskil samstæðu þar sem framsetning eigna, skulda, eigin fjár, tekna, gjalda og sjóðstreymis móðurfélags og dótturfélaga hennar eru eins og um eina efnahagslega einingu væri að ræða.

Hlutdeildaraðferð er reikningsskilaaðferð þar sem fjárfesting er upphaflega færð á kostnaðarverði og fjárhæðin síðan leiðrétt vegna breytingar á hlut fjárfestis í hreinum eignum einingar, sem fjárfest er í, eftir kaup. Hluttur fjárfestisins í hagnaði eða tapi félagsins, sem fjárfest er í, er innifalinn í hagnaði eða tapi fjárfestisins önnur heildaraðferð fjárfestisins felur í sér hlut hans í annarri heildaraðferð félagsins sem fjárfest er í.

Sameiginlegt fyrirkomulag er fyrirkomulag þar sem tveir eða fleiri aðilar hafa sameiginleg yfirráð.

Sameiginleg yfirráð er samningsbundin skipting á stjórnun fyrirkomulags, sem er aðeins fyrir hendi þegar ákvarðanir varðandi viðkomandi starfsemi krefjast einróma samþykkis aðilanna sem deila yfirráðunum.

Samrekstur er sameiginlegt fyrirkomulag þar sem aðilar sem hafa sameiginleg yfirráð yfir fyrirkomulaginu hafa rétt til hreinna eigna fyrirkomulagsins.

Samrekstraraðili er aðili að samrekstri sem hefur sameiginleg yfirráð yfir þeim samrekstri.

Veruleg áhrif eru ákvörðunarréttur til þátttöku í ákvörðunum um mótun fjárhags- og rekstrarstefnu einingar, sem fjárfest er í, en eru ekki yfirráð eða sameiginleg yfirráð yfir þessari stefnumótun.

- 4 Eftirfarandi hugtök eru skilgreind í 4. lið í IAS-staðli 27, *aðgreind reikningsskil* og í viðbæti A í IFRS-staðli 10, *samstæðureikningsskil* og eru notuð í þessum staðli í þeim merkingum sem tilgreindar eru í þeim IFRS-stöðlum sem þau eru skilgreind í:

- yfirráð yfir félagi sem fjárfest er í
- samstæða
- móðurfélag
- aðgreind reikningsskil
- dótturfélag.

VERULEG ÁHRIF

- 5 Ef eining hefur 20% atkvæðisrétt eða meira, beint eða óbeint (t.d. í gegnum dótturfélög), í félaginu sem fjárfest er í, er gert ráð fyrir að einingin hafi veruleg áhrif nema hægt sé að sýna fram á með skýrum hætti að svo sé ekki. Ef einingin hefur á hinn bóginn minna en 20% atkvæðisrétt beint eða óbeint (t.d. í gegnum dótturfélög) í félaginu sem fjárfest er í, er gert ráð fyrir að einingin hafi ekki veruleg áhrif nema hægt sé að sýna fram á með skýrum hætti að svo sé. Þótt annar fjárfestir eigi verulegan hlut eða meirihluta þá útilokar það ekki einingu frá því að hafa veruleg áhrif.

- 6 Einn eða fleiri af eftirfarandi þáttum bera alla jafna vitni um veruleg áhrif einingar:
 - a) fulltrúi í stjórn félags eða í sambærilegri stjórnareiningu innan félagsins, sem fjárfest var í,
 - b) þátttaka í ákvarðanatökuférlí, þ.m.t. þátttaka í ákvörðunum um arð eða aðra úthlutun,
 - c) mikilvæg viðskipti milli einingarinnar og félagsins sem fjárfest er í,
 - d) innbyrðis skipti á stjórnendum eða
 - e) útvegum nauðsynlegra, tæknilegra upplýsinga.
- 7 Eining getur átt kaupheimild í hlutabréfum, kauprétt á hlutabréfum, skulda- eða eiginfjárgerninga, sem er hægt að breyta í almenn hlutabréf, eða átt sambærilega gerninga sem hugsanlega geta, ef þeir eru nýttir eða þeim breytt, gefið einingunni aukinn atkvæðisrétt eða minnkað atkvæðisrétt annars aðila í fjárhags- og rekstrarstefnu annarrar einingar (þ.e. mögulegur atkvæðisréttur). Kannað er hvort um sé að ræða mögulegan atkvæðisrétt sem er nýtanlegur eða breytanlegur eins og er, þ.m.t. mögulegur atkvæðisréttur sem aðrar einingar eiga, og áhrif slíks atkvæðisréttar, þegar metið er hvort eining hefur veruleg áhrif. Mögulegur atkvæðisréttur verður ekki nýttur eða breytt eins og er, t.d. þegar ekki er unnt að nýta hann eða breyta fyrr en á tilteknum degi í framtíðinni, eða þegar tiltekinn atburður á sér stað í framtíðinni.
- 8 Þegar einingin metur hvort mögulegur atkvæðisréttur stuðli að verulegum áhrifum kannar hún allar staðreyndir og aðstæður (þ.m.t. skilmálarir fyrir nýtingu mögulegs atkvæðisréttar og aðrar samningsbundnar skyldur, saman eða hverja fyrir sig) sem hafa áhrif á mögulegan rétt, að undanskilinni fyrirætlun stjórnenda og fjárhagslegri getu til að nýta réttinn eða breyta þessum mögulega rétti.
- 9 Eining glatar verulegum áhrifum yfir einingu, sem hún hefur fjárfest í, þegar hún missir ákvörðunarréttinn til þátttöku í ákvörðunum um mótun fjárhags- og rekstrarstefnu þessarar einingar, sem hún hefur fjárfest í. Tap á verulegum áhrifum getur átt sér stað með eða án breytinga á fullu eða hlutfallslegu eignarhaldi. Það getur t.d. gerst þegar hlutdeildarfélag fer undir stjórn hins opinbera, dómstóla, stjórnsýsluadila eða eftirlitsaðila. Það getur einnig verið afleiðing samningsbundins fyrirkomulags.

HLUTDEILDARADFERÐ

- 10 Samkvæmt hlutdeildaraðferðinni er fjárfesting í hlutdeildarfélagi eða samrekstri upphaflega færð á kostnaðarverði og bókfært verð er hækkað eða lækkað til að færa hlutdeild fjárfestis í hagnaði eða tapi félagsins sem fjárfest er í, eftir yfirtökudag. Hlutur fjárfestisins í hagnaði eða tapi félagsins, sem fjárfest er í, kemur fram í rekstrarreikningi fjárfestisins. Úthlutanir frá einingunni, sem fjárfest er í, lækka bókfært verð fjárfestingarinnar. Leiðréttingar á bókfærðu verði kunna einnig að vera nauðsynlegar vegna breytinga á hlutfallslegri eign fjárfestisins í einingunni sem fjárfest er í, sem stafa af breytingum á annarri heildaraðkomu félags sem fjárfest er í. Til slíkra breytinga teljast þær breytingar sem stafa af endurmati á varanlegum rekstrarfjármunum og af gengismun. Hlutur fjárfestisins í þessum breytingum er færður í aðra heildaraðkomu fjárfestisins (sjá IAS-staðal 1, *framsetning reikningsskila*).
- 11 Færsla tekna á grundvelli móttækinnar úthlutana getur verið ófullnægjandi mælikvarði á tekjur fjárfestis af fjárfestingu í hlutdeildarfélagi eða samrekstri vegna þess að móttæknunni útgreiðslurnar kunna að eiga lítið skylt við árangur hlutdeildarfélagsins eða samrekstursins. Vegna þess að fjárfestirinn hefur sameiginleg yfirráð yfir eða veruleg áhrif í félaginu sem fjárfest er í, á fjárfestirinn hlutdeild í árangri hlutdeildarfélagsins eða samrekstursins og þar með arðsemi fjárfestingar sinnar. Fjárfestirinn færir þessa hlutdeild með því að auka umfang reikningsskila sinna þannig að þau taki til hlutar hans af hagnaði eða tapi slíks félags sem fjárfest er í. Með beitingu hlutdeildaraðferðarinnar fást því reikningsskil sem veita betri upplýsingar um hreinar eignir og hagnað eða tap fjárfestisins.
- 12 Þegar mögulegur atkvæðisréttur, eða aðrar afleiður sem fela í sér mögulegan atkvæðisrétt er til staðar er hlutdeild einingar í hlutdeildarfélagi eða samrekstri einungis ákvörðuð á grundvelli eignarhlutar og endurspeglar ekki hugsanlega beitingu eða breytingu mögulegs atkvæðisréttar og annarra afleiðugerninga, nema ákvæði 13. liðar gildi.
- 13 Við ákveðnar aðstæður hefur eining í raun og veru núverandi eignarhald sem leiðir af viðskiptum sem veitir einingunni eins og er aðgang að hagnaðinum sem tengist eignarhluta. Þegar svo háttar til skal ákvarða hlutinn, sem ráðstafað er til einingarinnar með tilliti til endanlegrar beitingar mögulegs atkvæðisréttar og annarra afleiðugerninga sem veita einingunni eins og er aðgang að hagnaðinum.
- 14 IFRS-staðall 9, *fjármálagerningar* gildir ekki um hlutdeild í hlutdeildarfélögum og samrekstri sem er færð með hlutdeildaraðferðinni. Þegar gerningar sem fela í sér mögulegan atkvæðisrétt veita eins og er aðgang að hagnaðinum sem tengist eignarhluta í hlutdeildarfélagi eða samrekstri, falla gerningarnir ekki undir IFRS-staðal 9. Í öllum öðrum tilvikum skal skrá gerninga sem fela í sér mögulegan atkvæðisrétt í hlutdeildarfélagi eða samrekstri í samræmi við IFRS-staðal 9.

- 15 Ef fjárfesting eða hluti fjárfestingar í hlutdeildarfélagi eða samrekstri er flokkaður undir haldið til sölu í samræmi við IFRS-staðal 5, *fastafjármunir sem haldið er til sölu og aflögð starfsemi*, skal flokka fjárfestinguna eða eftirstæða hagsmuni í fjárfestingunni, sem ekki er flokkuð undir haldið til sölu, undir fastafjármuni.

BEITING HLUTDEILDARAÐFERÐARINNAR

- 16 Eining með sameiginleg yfirráð, eða veruleg áhrif yfir félagi sem fjárfest er í skal færa fjárfestingu sína í hlutdeildarfélagi eða samrekstri með hlutdeildaraðferð, nema ef fjárfestingin uppfyllir kröfur um undanþágur í samræmi við liði 17–19.

Undanþága frá beitingu hlutdeildaraðferðarinnar

- 17 Eining þarf ekki að beita hlutdeildaraðferðinni á fjárfestingu sína í hlutdeildarfélagi eða samrekstri ef einingin er móðurfélag sem er undanþegið kröfunni um að gera samstæðureikningsskil, þar sem hún fellur undir undanþáguna í a-lið 4. liðar í IFRS-staðli 10, eða ef allt eftirfarandi á við:

- a) einingin er dótturfélag, sem er að öllu leyti í eigu eins dótturfélags, eða er að hluta til í eigu annarrar einingar og annarra eigenda, þ.m.t. þeir sem ekki hafa með öðrum hætti atkvæðisrétt og hafa fengið upplýsingar um og ekki andmælt því að einingin beiti ekki hlutdeildaraðferðinni,
- b) að engin viðskipti séu með skulda- eða eiginfjárgerninga einingarinnar á almennum markaði (innlendum eða erlendum kauphöllum eða opnum tilboðsmarkaði, þ.m.t. stað- og svæðisbundnir markaðir),
- c) að einingin hafi ekki lagt inn né sé að leggja inn reikningsskil sín hjá verðbræfaeftirlitsstofnun eða annarri eftirlitsstofnun í þeim tilgangi að gefa út flokk verðbréfa á almennum markaði,
- d) að endanlega móðurfélagið eða eitthvert millistigsmóðurfélag einingarinnar leggi fram samstæðureikningsskil, sem samræmast IFRS-stöðlum og eru tiltæk almenningi og honum til afnota.

- 18 Þegar fjárfesting í hlutdeildarfélagi eða samrekstri er haldið af, eða haldið með óbeinum hætti í gegnum einingu sem er áhættufjármagnsfyrirtæki, verðbréfasjóður, fjárhaldssjóður eða sambærileg eining, þ.m.t. fjárfestingartengdir tryggingasjóðir, getur einingin valið að meta fjárfestingar sínar í þeim hlutdeildarfélögum og samrekstri á gangvirði í gegnum rekstrarreikning í samræmi við IFRS-staðal 9.

- 19 Þegar eining á fjárfestingu í hlutdeildarfélagi, og hluta hennar er haldið með óbeinum hætti í gegnum einingu sem er áhættufjármagnsfyrirtæki, verðbréfasjóður, fjárhaldssjóður eða sambærileg eining, þ.m.t. fjárfestingartengdir tryggingasjóðir, getur einingin valið að meta þann hluta fjárfestingarinnar í hlutdeildarfélaginu á gangvirði í gegnum rekstrarreikning í samræmi við IFRS-staðal 9, óháð því hvort áhættufjármagnsfyrirtæki, verðbréfasjóður, fjárhaldssjóður eða sambærileg eining, þ.m.t. fjárfestingartengdir tryggingasjóðir, hafi veruleg áhrif yfir þeim hluta fjárfestingarinnar. Velji eining það, skal hún beita hlutdeildaraðferðinni á eftirstandandi hlut fjárfestingar hennar í hlutdeildarfélagi sem ekki er haldið í gegnum áhættufjármagnsfyrirtæki, verðbréfasjóð, fjárhaldssjóð eða sambærilega einingu, þ.m.t. fjárfestingartengda tryggingasjóði.

Flokkunin haldið til sölu

- 20 Eining skal beita IFRS-staðli 5 á fjárfestingu, eða hluta fjárfestingar í hlutdeildarfélagi eða samrekstri sem uppfyllir viðmiðið að vera flokkuð sem, haldið til sölu. Eftirstandandi hluti fjárfestingar í hlutdeildarfélagi eða samrekstri sem ekki hefur verið flokkaður sem haldið til sölu, skal færður með hlutdeildaraðferð þar til hlutum sem flokkaður er sem haldið til sölu hefur verið ráðstafað. Eftir að ráðstöfun hefur farið fram, skal eining færa alla eftirstandandi hluti í hlutdeildarfélaginu eða samrekstrinum í samræmi við IFRS-staðal 9 nema eftirstandandi hluturinn haldi áfram að vera hlutdeildarfélag eða samrekstur, en í því tilviki skal einingin nota hlutdeildaraðferð.

- 21 Þegar fjárfesting eða hluti fjárfestingar í hlutdeildarfélagi eða samrekstri, sem áður var skilgreind sem fjárfesting sem haldið er til sölu, uppfyllir ekki lengur skilyrði fyrir þeirri skilgreiningu skal færa hana með hlutdeildaraðferðinni, afturvirk, frá og með deginum þegar hún var skilgreind sem haldið til sölu. Reikningsskilum tímabilanna frá því að hún var skilgreind sem haldið til sölu skal breytt í samræmi við þetta.

Notkun hlutdeildaraðferðarinnar hætt

22 Eining skal hætta að nota hlutdeildaraðferðina frá þeim degi sem fjárfesting hennar er ekki lengur hlutdeildarfélag eða samrekstur sem hér segir:

- a) ef fjárfestingin verður dótturfélag, skal einingin færa fjárfestingu sína í samræmi við IFRS-staðal 3, *sameining fyrirtækja* og IFRS-staðal 10,
- b) ef eftirstandandi hlutdeild í fyrrum hlutdeildarfélagi eða samrekstri er fjáreign, skal einingin meta eftirstandandi hlutdeild á gangvirði. Lita skal á gangvirði eftirstandandi hlutdeildar sem gangvirði hennar við upphafsferlu sem fjáreign í samræmi við IFRS-staðal 9. Einingin skal færa allan mun á eftirfarandi í rekstrarreikning:
 - i. gangvirði allrar hlutdeildar, sem haldið er eftir, og alls ávinnings af ráðstöfun hluta hlutdeildarinnar í hlutdeildarfélaginu eða samrekstrinum og
 - ii. bókfærðu verði fjárfestingarinnar daginn sem hætt var að nota hlutdeildaraðferðina,
- c) ef eining hættir notkun hlutdeildaraðferðarinnar, skal einingin gera grein fyrir öllum fjárhæðum sem færðar eru í aðra heildaraflögu í tengslum við þá fjárfestingu á sama grundvelli og krafist væri ef félagið sem fjárfest er í hefði ráðstafað beint tengdum eignum eða skuldum.

23 Ef ágóði eða tap, sem félagið sem fjárfest er í færði áður í aðrar heildartekjur, er endurflokkað og fært í rekstrarreikning við ráðstöfun tengdra eigna og skulda endurflokkar einingin af þeim sökum ágóðann eða tapið úr eigin fé og yfir í rekstrarreikning (sem endurflokkunarleiðréttingu) þegar hún hættir að nota hlutdeildaraðferðina. Ef, t.d. hlutdeildarfélag eða samrekstur á uppsafnaðan gengismun sem tengist erlendum rekstri og einingin hættir að nota hlutdeildaraðferðina, skal hún endurflokka hagnað og tap, sem áður var flokkað í aðra heildaraflögu í tengslum við erlendan rekstur, í rekstrarreikning.

24 Þegar fjárfesting í hlutdeildarfélagi verður fjárfesting í samrekstri, eða fjárfesting í samrekstri verður fjárfesting í hlutdeildarfélagi, beitir einingin áfram hlutdeildaraðferðinni og endurmetur ekki eftirstandandi hlutdeild.

Breytingar á eignarhaldi

25 Þegar eignarhlutur einingar í hlutdeildarfélagi eða samrekstri minnkar, en einingin beitir áfram hlutdeildaraðferðinni, skal einingin endurflokka í rekstrarreikning, hlutfall hagnaðar eða taps, sem áður var flokkað í aðra heildaraflögu, í tengslum við minnkunina á eignarhlutanum ef þess verður krafist að hagnaður eða tap verði endurflokkað í rekstrarreikning við ráðstöfun á tengdum eignum eða skuldum.

Aðferðir í tengslum við hlutdeildaraðferðina

26 Mörgum þeirra aðferða, sem eiga við þegar hlutdeildaraðferðinni er beitt, svipar til aðferða við gerð samstæðureikningsskila sem lýst er í IFRS-staðli 10. Þar að auki eru þau hugtök, sem liggja til grundvallar þeim aðferðum sem notaðar eru við færslu á yfirtöku á dótturfélagi, einnig teknar upp við færslu vegna fjárfestingar í hlutdeildarfélagi eða samrekstri.

27 Hluttur samstæðu í hlutdeildarfélagi eða samrekstri er samanlögð eignarhlutdeild móður- og dótturfélaga í því hlutdeildarfélagi eða samrekstri. Litið er framhjá eignarhlutdeild samstæðunnar í öðrum hlutdeildarfélagum eða samrekstri að því er þetta varðar. Þegar hlutdeildarfélag eða samrekstur sem á dótturfélög, hlutdeildarfélag eða samrekstur, beitir hlutdeildaraðferðinni er tekið tillit til hagnaðar eða taps, heildaraflögu og hreinna eigna og fært í reikningsskilum hlutdeildarfélagsins eða samrekstursins (þ.m.t. hluttur hlutdeildarfélagsins eða samrekstursins í hagnaði eða tapi, heildaraflögu og hreinum eignum eigin hlutdeildarfélaga og samrekstrar), að loknum nauðsynlegum leiðréttingum sem gera kleift að nota samræmdar reikningsskilaaðferðir (sjá 35. og 36. lið).

- 28 Hagnaður og tap, sem rekja má til viðskipta „upp á við“ og „niður á við“ milli einingar (þ.m.t. dótturfélög hennar í samstæðunni) og hlutdeildarfélags eða samreksturs hennar, er aðeins fært í reikningsskilum einingarinnar að því marki sem nemur eignarhluta ótengdra fjárfesta í hlutdeildarfélaginu eða samrekstrinum. Viðskipti „upp á við“ eru t.d. sala á eignum frá hlutdeildarfélagi eða samreksturs til fjárfestisins. Viðskipti „niður á við“ eru t.d. sala eða framlegð á eignum frá fjárfesti til hlutdeildarfélags eða samreksturs hans. Hlut fjárfestisins, í hlutdeildarfélaginu eða samrekstrinum, í hagnaði eða tapi sem verður vegna þessara viðskipta er eytt.
- 29 Þegar viðskipti niður á við veita vísbendingar um lækkun á hreinu söluvirði eignanna sem selja á eða leggja á til, eða um virðisrýrnunartap þessara eigna, skal fjárfestirinn færa tapið að fullu. Þegar viðskipti upp á við veita vísbendingu um lækkun á hreinu söluvirði eignanna sem kaupa á eða um virðisrýrnunartap á þessum eignum skal fjárfestirinn færa sinn hluta af tapinu.
- 30 Framlag á ópeningalegri eign til hlutdeildarfélags eða samreksturs í skiptum fyrir eignarhlutdeild í hlutdeildarfélaginu eða samrekstrinum skal fært í samræmi við 28. lið, nema þegar framlagið er ekki viðskiptalegs eðlis, eins og hugtakinu er lýst í IAS-staðli 16, *varanlegir rekstrarfjármunir*. Ef framlagið er ekki viðskiptalegs eðlis, skal hagnaðurinn eða tapið teljast óinnleyst og er því ekki fært nema ákvæði 31. liðar eigi einnig við. Fella skal slíkan dulinn hagnað niður á móti færðu fjárfestingunni með hlutdeildaraðferðinni og hann skal ekki settur fram sem frestaður hagnaður eða tap í samstæðuefnahagsreikningi einingarinnar eða í efnahagsreikningi einingarinnar þar sem fjárfestingarnar eru færðar með hlutdeildaraðferðinni.
- 31 Ef eining fær peningalegar eða ópeningalegar eignir auk eignarhlutdeildar í hlutdeildarfélagi eða samrekstri, skal einingin færa að fullu í rekstrarreikning hluta þess hagnaðar eða taps sem verður vegna ópeningalegra framlaga er tengjast peningalegum eða ópeningalegum eignum sem hún fær.
- 32 Fjárfesting í hlutdeildarfélagi er færð með hlutdeildaraðferðinni frá þeim degi sem hún verður að hlutdeildarfélagi eða samrekstri. Við kaup á fjárfestingunni er allur mismunur á milli kostnaðarverðs fjárfestingarinnar og hlutar einingarinnar í hreinu gangvirði aðgreinanlegra eigna og skulda félagsins sem fjárfest er í, færður eins og hér segir:
- a) viðskiptavild sem tengist hlutdeildarfélagi eða samrekstri er innifalin í bókfærðu verði fjárfestingarinnar. Afskrift þeirrar viðskiptavildar er ekki heimiluð,
 - b) umframfjárhæð hluta einingarinnar í hreinu gangvirði aðgreinanlegra eigna og skulda hlutdeildarfélagsins eða samrekstursins umfram kostnaðarverð fjárfestingarinnar er talin sem tekjur við ákvörðun hluta einingarinnar í hagnaði eða tapi hlutdeildarfélagsins eða samrekstursins á því tímabili sem ráðist er í fjárfestinguna.
- Viðeigandi leiðréttingar eru gerðar á hlut einingarinnar í hagnaði eða tapi hlutdeildarfélagsins eða samrekstursins eftir yfirtökuna t.d. til að gera grein fyrir afskriftum af afskrifanlegum eignum sem miðast við gangvirði þeirra á yfirtökudegi. Á sama hátt eru gerðar viðeigandi leiðréttingar á hlut einingarinnar í hagnaði eða tapi hlutdeildarfélagsins eða samrekstursins eftir yfirtökuna vegna virðisrýrnunartaps sem fært er af hlutdeildarfélaginu t.d. viðskiptavild eða varanlegir rekstrarfjármunir.
- 33 Þegar eining notar hlutdeildaraðferðina notar hún nýjustu reikningsskil hlutdeildarfélagsins eða samrekstursins sem tiltæk eru. Ef lok reikningsskilatímabils einingarinnar eru önnur en hlutdeildarfélags eða samreksturs gerir hlutdeildarfélagið eða samreksturinn reikningsskil sín til afnota fyrir eininguna og miðar við sömu dagsetningu og reikningsskil einingarinnar nema það sé ekki gerlegt.
- 34 Þegar reikningsskil hlutdeildarfélags eða samreksturs, sem eru notuð við beitingu hlutdeildaraðferðarinnar, í samræmi við 33. lið, eru miðuð við annan reikningsskiladag en reikningsskil einingarinnar skal gera leiðréttingar vegna áhrifa af verulegum viðskiptum eða atburðum sem verða milli þess dags og reikningsskiladags einingarinnar. Hvað sem öðru líður skal ekki muna meira en þremur mánuðum á lokum reikningsskilatímabils hlutdeildarfélagsins eða samrekstursins og lokum reikningsskilatímabils einingarinnar. Lengd reikningsskilatímabils og munur á lokum reikningsskilatímabils skal vera eins frá einu tímabili til annars.
- 35 Reikningsskil einingar skulu gerð með samræmdum reikningsskilaaðferðum fyrir sams konar viðskipti og atburði við sambærilegar aðstæður.

- 36 Ef hlutdeildarfélag eða samrekstur notar aðrar reikningsskilaaðferðir en þær sem einingin notar fyrir sams konar viðskipti og atburði við sambærilegar aðstæður skal gera leiðréttingar til að samræma reikningsskilareglur hlutdeildarfélagsins eða samrekstursins aðferðum einingarinnar þegar hún notar reikningsskil hlutdeildarfélagsins eða samrekstursins við beitingu hlutdeildaraðferðarinnar.
- 37 Ef í hlutdeildarfélagi eða samrekstri eru útistandandi forgangshlutir með uppsafnanlegan arðgreiðslurétt, sem eru í eigu annarra aðila en einingarinnar og flokkaðir sem eigin fé, reiknar einingin hlutdeild sína í hagnaði eða tapi eftir að tekið hefur verið tillit til arðs af slíkum hlutum, óháð því hvort tilkynnt hafi verið um að arður verði greiddur eða ekki.
- 38 Ef hlutur einingar í tapi hlutdeildarfélags eða samrekstri er jafnmikill eða meiri en eignarhluti hennar í hlutdeildarfélaginu eða samrekstrinum hættir einingin að færa sinn hlut í frekara tapi. Eignarhlutinn í hlutdeildarfélagi eða samrekstri er bókfært verð fjárfestingarinnar í hlutdeildarfélaginu eða samrekstrinum, sem ákvarðaður er með hlutdeildaraðferðinni ásamt hugsanlegri langtímahlutdeild sem í reynd myndar hluta hreinnar fjárfestingar fjárfestisins í hlutdeildarfélaginu eða samrekstrinum. Liður, sem er ekki ætlunin að gera upp og ólíklegt er að verði gerður upp í fyrirsjáanlegri framtíð, er til dæmis í eðli sínu aukning á fjárfestingu einingarinnar í því hlutdeildarfélagi eða samrekstri. Slíkir liðir geta verið forgangshlutir og langtímakröfur eða -lán en ekki viðskiptakröfur, viðskiptaskuldir eða langtímakröfur sem fullnægjandi veð er fyrir, s.s. veðlán. Tap, sem er fært með hlutdeildaraðferðinni í umframfjárfestingu einingarinnar í venjulegum hlutum, er jafnað á móti öðrum þáttum í eignarhlut einingarinnar í hlutdeildarfélagi eða samrekstri í öfugri forgangsroð þeirra (þ.e. forgangsroð við félagsslit).
- 39 Eftir að eignarhlutur einingarinnar hefur lækkað niður í núll er gerð grein fyrir viðbótartöpum og skuld er færð en aðeins að því marki sem einingin hefur stofnað til lagalegra eða ætlaðra skuldbindinga eða greitt fyrir hönd hlutdeildarfélagsins eða samrekstursins. Ef hlutdeildarfélagið eða samreksturinn skilar síðar hagnaði byrjar einingin einungis aftur að færa sinn hlut í þeim hagnaði eftir að hagnaðarhlutur hennar er orðinn jafnmikill og taphluturinn sem ekki var færður.

Virðisrýrnunartöp

- 40 Eftir að hlutdeildaraðferðinni hefur verið beitt, þ.m.t. færslur á tapi hlutdeildarfélagsins eða samrekstursins í samræmi við 38. lið, beitir einingin IAS-staðli 39, fjármálagerningar: færsla og mat til að ákvarða hvort nauðsynlegt er að færa virðisrýrnunartap til viðbótar, að því er varðar hreina fjárfestingu í hlutdeildarfélaginu eða samrekstrinum.
- 41 Einingin beitir einnig kröfum IAS-staðals 39 til að ákvarða hvort eitthvert virðisrýrnunartap til viðbótar sé fært, að því er varðar eignarhlut einingarinnar í hlutdeildarfélaginu eða samrekstrinum, sem er ekki hluti af hreinu fjárfestingunni, og hversu hárrí fjárhæð það virðisrýrnunartap nemur.
- 42 Vegna þess að viðskiptavild, sem myndar hluta af bókfærðri fjárhæð fjárfestingar í hlutdeildarfélagi eða samrekstri, er ekki færð sérstaklega er ekki prófað sérstaklega hvort virðisrýrnunartap hafi orðið á henni með því að beita kröfunum um prófun á því hvort virðisrýrnun hafi orðið á viðskiptavild sem er í IAS-staðli 36, *virðisrýrnun eigna*. Þess í stað er prófað samkvæmt IAS-staðli 36 hvort virði allrar bókfærðrar fjárhæðar fjárfestingarinnar hafi rýrnað sem ein eign með því að bera saman endurheimtanlega fjárhæð hennar (hið hærra af notkunarvirði og gangvirði að frádregnum kostnaði við sölu) við bókfærða fjárhæð hennar þegar beiting á IAS-staðli 39 bendir til þess að virði fjárfestingarinnar hafi rýrnað. Virðisrýrnunartapi, sem er fært við þær kringumstæður, er ekki útteilt á neina eign, þ.m.t. viðskiptavild, sem myndar hluta af bókfærðu verði fjárfestingarinnar í hlutdeildarfélaginu eða samrekstrinum. Til samræmis við það er bakfærsla á því virðisrýrnunartapi færð í samræmi við IAS-staðal 36 að því marki að endurheimtanleg fjárhæð fjárfestingarinnar eykst síðar. Við ákvörðun á notkunarvirði fjárfestingarinnar metur eining:
- a) hlut sinn í núvirði áætlaðs sjóðstreymis í framtíð, sem búist er við að hlutdeildarfélagið eða samreksturinn muni skila, þ.m.t. sjóðstreymi vegna rekstrar hlutdeildarfélagsins eða samrekstursins og ágóða af endanlegri ráðstöfun fjárfestingarinnar, eða
 - b) núvirði áætlaðs framtíðarsjóðstreymis sem búist er við að verði til vegna arðgreiðslna af fjárfestingunni og endanlegrar ráðstöfunar hennar.

Með því að nota viðeigandi forsendur gefa báðar aðferðir sömu niðurstöðu.

- 43 Endurheimtanleg fjárhæð fjárfestingar í hlutdeildarfélagi eða samrekstri er metin fyrir hvert hlutdeildarfélag eða samrekstur, nema hlutdeildarfélagið eða samreksturinn skapi ekki innstreymi handbærs fjár með áframhaldandi rekstri sem er að stórum hluta óháð öðrum eignum einingarinnar.

AÐGREIND REIKNINGSSKIL

- 44 Fjárfestingu í hlutdeildarfélagi eða samrekstri skal færa í aðgreind reikningsskil einingar í samræmi við 10. lið í IAS-staðli 27 (eins og honum var breytt 2011).

GILDISTÖKUDAGUR OG BRÁÐABIRGÐAÁKVÆÐI

- 45 Eining skal beita þessum staðli að því er varðar árleg tímabil sem hefjast 1. janúar 2013 eða síðar. Heimilt er að taka breytingarnar upp fyrr. Beiti eining þessum IFRS-staðli fyrr, skal hún greina frá því og beita samtímis IFRS-staðli 10, IFRS-staðli 11, *sameiginlegt fyrirkomulag*, IFRS-staðli 12, *upplýsingagjöf um hagsmuni í öðrum einingum* og IAS-staðli 27 (eins og honum var breytt 2011).

Tilvísanir í IFRS-staðal 9

- 46 Beiti eining þessum IFRS-staðli þó hún beiti ekki enn IFRS-staðli 9 ber að lesa tilvísanirnar í IFRS-staðal 9 sem tilvísanir í IAS-staðal 39.

AFTURKÖLLUN IAS-STADALS 28 (2003)

- 47 Þessi staðall kemur í stað IAS-staðals 28, *fjárfestingar í hlutdeildarfélögum* (endurskoðaður 2003).
-